

DARBININKAS

XV. Nr. 46
Lapkričio - November 14, 1980

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

JAV prezidento rinkimus labai lengvai laimėjo respublikonų partijos kandidatas, buv. Californijos gubernatorius ir aktorius Ronald Reagan su jo pasirinktu viceprezidentu George Bush. Respublikonų partija busimam senate pirmą kartą po 26 m. sudarys daugumą ir perims įvairių komitetų vadovavimą. Ji taip pat padidino savo mažumą atstovų rūmuose ir išrinko kelis gubernatorius daugiau negu turėjo. Pažymėtina, kad demokratų partijos liberalinio sparno vadai, kaip George McGovern, Gary Hart, Birch Bayh, Frank Church, ir kt., visai nebuvo išrinkti.

Ronald Reagan, Amerikos prezidento rinkimus laimėjęs lapkričio 4

Irano parlamentas sutiko paleisti JAV įkaitus, jei JAV pasizadės: jokiū būdu nesikišti į Irano vidaus reikalus, atšaldyti JAV užšaldytus Irano kapitalus, atšaukti visus JAV ir privačių asmenų ieškinius Iranui ir grąžinti visus Irano šachui ar jo artimiesiems priklausančius turtus. Iranas reikalauja greito JAV atsakymo, o JAV, turėdamos galvoj daugybę juridinių sunkumų Irano reikalavimam patenkinti, sąlygas svarsto ir atsakyti neskuba.

Jamaikos parlamento rinkimus didele dauguma laimėjo opozicijoj buvusi Darbo partija su jos vadu Edward P. O. Seaga. Per priešrinkiminę kovą žuvo 700 žmonių. Seaga žadėjo kraštą pasukti laisvo ūkio kryptim ir atsakyti buv. min. pirmininko praktikuotų socialistinių eksperimentų; be to, jis siekias pastovios demokratinės vyriausybės, kuri respektuotų žmogaus teises, siektų gerovės ir stengtųsi neturtinguosius įjungti į gyvenimo srovę.

Lenkijos min. pirmininkas Jozef Pinkowski nepriklausomai darbininkų unijai "Solidarnosc" pažadėjo pradėti spausdinti savaitinį laikraštį ir leisti naudoti televiziją.

V. Vokietijos vyriausybė atšaukė savo ankstesnį pasizadėjimą NATO valstybėm padidinti kasmet iki 1986 gynybos išlaidas 3 procentais.

Zimbabvės min. pirmininkas Robert Mugabe pareiškė nusavinsias baltųjų ūkius be atlyginimo, nes valstybė neturi lėšų, o reikalas įkurdinti partizaninio karo išvietintus juoduosius yra skubus ir būtinas.

Karų specialistai teigia, kad Iranas dėl lakūnų navigatorių ir tankų vairuotojų trūkumo yra nepajėgus Kuzistano provincijai su jos miestais Abadan, Khūm-amshahr, Ahwazi ir Dizful apginti.

KRATOS IR TARDYMAI

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 43

1980 balandžio 13 apie 16 val. į Pranciškos Tuomienės ir Genovaitės Mačenskaitės namą, esantį Kapsuke, Dvidešimtmečio g. Nr. 3, įsiveržė grupė saugumiečių. Patikrinę visus kambarius, pateikė tame name gyvenančiai nepilnametei Jonai Šukevičiūtei kratos sankciją ir liepė pasirašyt, grasindami, jei nepasirašysianti, ją išvesių į Vilnių. Tačiau mergaitė nepasirašė. Kratos metu buvo sulaukta į šį namą atėjusi Genovaitė Paliukaitė ir šio namo gyventoja Birutė Briliūtė (muzikos mokytoja). Kratos metu iš Birutės Briliūtės paimta: rašomoji mašinėlė "Erika", startinis pistoletas, 6 magnetofono kasetės, R. Medvedevo knyga "Beprotystės klausimas", kun. Dudko "Pokalbiai religiniais klausimais", Vainovičiaus "Kareivio Čionkino gyvenimas ir nepaprasti nuotykių", "Abiturientai" (3 t.), "SOS iš anapus", "Fabiolė", "Danguolė".

Saugumiečiai padarė kratą ne tik Tuomienės kambaryje, bet ir Genovaitei Mačenskaitei priklausančioje namo dalyje (be prokuroro sankcijos). Namų gyventojų prašomi nepasirašyti net pavardžių, nepalikto kratos protokolo. Kvietiniai padėjo saugumiečiams daryti kratą, ypač buvo uolus J. Cibulskas, atnešęs, kaip "labai pavojingus antitarybinius reikmenis", pačių saugumiečių atsivežtą lagaminą su įrankiais.

1980 balandžio 28 į Onos Vitkauskaitės (suimtos balandžio 18) butą, esantį Kaune, Partizanų g. Nr. 226-4, 7 val. ryto įsiveržė 3 saugumiečiai, vadovaujami tardytojo Rainio. Kvietiniai buvo pakviesti du girtuokliai. Krata buvo padaryta be prokuroro sankcijos bute ir rūsyje. Jos metu paimti asmeniniai O. Vitkauskaitės dokumentai. Surašę protokolą, saugumiečiai vertė po juo pasirašyti ten gyvenančią Bernadetą Mališkaitę, bet ši atsakė: Nieko nepesė ir, net nepalikę kratos protokolo, po pusantros valandos kratos išsinešdino.

Krata truko 7 val. Asmeninė krata išrengiant buvo padaryta Birutei Briliūtei ir senutei Elenai Babianskajai (laikiniai gyvenančiai šiam name). E. Babianskajos kambaryje be prokuroro sankcijos buvo padaryta krata, kurios metu paimta rašomoji mašinėlė "Ideal" ir kelios religinės knygos. E. Babianskaja po kratos buvo čia pat saugumiečių Valaičio tardoma. Senutė savo pareiškime prokurorui (1980.IV.23) rašė: "Atrodo, būtinai tikslingiau nukreipti saugumiečių bei milicijos akis kovai su girtuokliaujančiais, ištvirkujančiais, o ypač su nelegaliai gaminančiais alkoholinius gėrimus žmonėmis, o tikintiesiems duoti ramiai gyventi, mokytis, dirbuotis ir mums, seniems — ruošti laimingai mirčiai".

Kratos metu saugumiečiai užgauliojo ir šaipėsi iš šio namo gyventojų. "Kvietiniais" Cibulskas, pamatęs nupieštą religinį paveikslą, šaipėsi: "Kas čia per pornografija?!" Radę ant stalo paruoštą restauravimui Nukryžiuotąjį, saugumiečiai replikavo: "Tai kam tą savo sužieduotinį ant stalo pasiguldę laikote?"

Apie krėtųjų kultūrą ir elgesį galima spręsti iš to, kad, nors name yra tualetas, jie priteršė šiluminiame mazge.

1980 balandžio 28 anksti rytą saugumiečiai, vadovaujami mjr. Daugalo, padarė kratą Genovaitės Navickaitės (suimtos balandžio 17) bute, esančiame Kaune, Vaškuokių g. Nr. 4. Iškrėtę kambarį ir garažą, nieko nerado. Tuomet, net nepalikę kratos protokolo, išėjo.

1980 m. balandžio 8 d. Prienujų raj. milicijos kpt. Slibinskas padarė kratą pas Kazimierą Sabaliauską, gyv. Pabališkių km.

Kratos metu paimta: religinės knygos — T. Toth "Jaunuolio religija", K. Nasecko "Šviesos teišėjai", Visuotinė žmogaus teisių deklaracija, gaidų sąsiuvinys ir kt.

(nukelta i 2 psl.)

Clevelando skautija atšventė savo 30 metų sukaktuves su iškilminga sueiga. Vyr. skt. I. Kerelienė įteikia dovanėlę v.s. S. Gedgaudienei, Neringos tuntininkei. Nuotr. V. Bacevičiaus

DISKREDITUOJAMI TERLECKAS IR SASNAUSKAS

Rugsėjo 27 Tiesoj išspausdintame straipsny apie Antano Terlecko ir Juliaus Sasnausko teismą tvirtinama, kad jie "viešai pasmerkė savo nusikalstamą veiklą" ir todėl baismė jiems "sušvelninta". Straipsnis parašytas būdingai stalininiu stilium: faktai nutylimi, iškreipiami arba atrenkami. Kaltinamieji pavėžiami karikatūromis.

Straipsnis nukreiptas prieš 45-ųjų pabaltiečių memorandumą, pernai pasmerkusi Molotovo-Ribbentropo paktą, kuris čia vardu neminimas. Pasak straipsnio autorių, Danos Jusytės ir Algirdo Vaičiaus, keletas asmenų (kun. Napoleonas Norkūnas, Rimantas Mažukna, Edmundas Bartuška ir kt.), liudiję, kad jų pavardės buvo įrašytos po "smeižiška rašliava" be jų žinios. Net ir Helsinkio grupės narys, kun. B. Laurinavičius, esą, pareiškęs, kad nepasirašęs kai kurių dokumentų,

po kuriais yra jo pavardė. Tiesos straipsnis patvirtina Vlado Šakalio teiginį, kad Maskva darys visą, kas tik įmanoma, diskredituoti 45-ųjų pabaltiečių

POPIEŽIAUS PASIRINKTA TEMA

Laisvė, — tai tema, kurią popiežius Jonas Paulius II parinko XIV-ajai Pasaulinei Taikos Dienai 1981 sausio 1.

Tai pranešdamas, Vatikano radijo dienraštis primena, jog jau popiežius Jonas XXII savo enciklikoj Pacem in Terris buvo iškelęs laisvę kaip vieną svarbiausių taikos pagrindų. Kiti taikos pagrindai yra — teisingumas, tiesa ir meilė. Laisvę, kaip esminę sąlygą žmonijos pažangai ir gerovei, rašo Vatikano radijo dienraštis, yra taip pat iškelęs Jonas Paulius II savo enciklikoj Redemptor Hominis, primindamas, jog kiekviename

memorandumui ir "įrodyti", kad jis "neegzistuoja". Kas tikrai rugsėjo mėnesį darėsi Sasnausko ir Terlecko teisme ir ką jie prieš tai pergveno per ilgus mėnesius KGB rūsiuose, palaipsniui sužinosim iš savilaidos, Tiesoj paminėtų asmenų ir pačių nu-teistųjų. (Elta)

Laisvė yra įdiegtas laisvės troškimas. Taika be pagarbos laisvei yra neįgyvendinama. Kiekvienas pasikėsinimas prieš tikrąją laisvę yra drauge ir pasikėsinimas prieš taiką. Žmogaus ir tautų laisvės pažeidimai iššaukia nepakantumą, kuris, savo ruožtu, išsivysto į priespaudą, sukelia diktatūras.

Parinkdamas laisvę kaip pagrindinę temą ateinančiai Pasaulinei Taikos Dienai, rašo Vatikano radijo dienraštis, popiežius Jonas Paulius II siekia paskatinti visus geros valios žmones iškelti laisvę kaip esminę sąlygą taikos įgyvendini-

VLADO ŠAKALIO ATSIŠAUKIMAS I MADRIDO KONFERENCIJOS DALYVIUS

New Yorke leidžiamas dvi-mėnesinis žurnalas Freedom Appeals savo Madrido konferencijai skirtame numery išspausdino Vlado Šakalio atsišaukimą į Madrido konferencijos delegatus: "Už tuos, kurie negali kalbėti". Išsamiai aptaręs Molotovo-Ribbentropo pakto poveikį Lietuvai ir savo paties pergyvenimus, jis kreipiasi į delegatus, prašydamas, kad jie:

1. Pasiūlytų paskelbti Molotovo-Ribbentropo paktą negaliojančiu. Toks pasiūlymas yra Madrido konferencijos rėmuose, nes tas paktas tebeturi ypatingo poveikio žmogaus teisių padėčiai Vidurio ir Rytų Europoje.

2. Iškelty tautų apsisprendimo klausimą, nes tai viena svarbiausių kolektyvių žmogaus teisių, kuri giliai paveikia kiekvieną asmeninę teisę.

3. Reikalauty, kad sovietai be-matant paleistų suimtus pabaltiečius — Antaną Terlecką, Julijų Sasnauską, Algirdą Statkevičių, Arvdą Čekanavičių, Martą

Nikulsą ir kitus, suimtus ir kalinamus už 45 pabaltiečių memorandumo pasirašymą, t.y. už pasinaudojimą išraiškos laisve, kurią jiems garantuoja Helsinkio sutartis, visuotinoji žmogaus teisių deklaracija ir pačių sovietų konstitucija.

4. Globotų persekiojamųjų ir suimtųjų Pabaltijo patriotų šeimoms ir reikalauty, kad sovietų valdžia atitinkamai atvejaus leistų tokiom šeimom susivienyti su savo nariais užsieny. Šakalys prašo, kad būtų daroma visa, kas tik įmanoma, suteikti joms šeimai galimybę atvykti pas jį į JAV.

5. Kreiptų dėmesį į sovietų mėginimus diskredituoti už žmogaus ir tautų laisvę kovojančių asmenų parodymus ir pastangas užkirsti jiems kelią į Madrido konferenciją. Kaip anksčiau Šakaliui, taip ir kitiem mėginama užčiaupti burnas, grasinant įkalinimu ar šeimom narių represavimu. (Elta)

MASKVĄ RŪSTINA PABALTIEČIŲ VEIKLA

"Jie šmeižia tautas, kurias jie išdavė. Piketuoja ir boikotuoja mūsų menininkų pasirodymus Vakaruose, reikalauja, kad (JAV) vyriausybė nutrauktų pasikeitimą mokslinė ir techninė informacija su SSSR". Taip apie pabaltiečių pasiuntinybes ir politinę veiklą Amerikoj rašo Maskvos Literaturnaja gazieta (1980. IX.10). Straipsnio autorium nurodytas Feliksas Strumilas, Lietuvos komunistų partijos centro komiteto užsienio ryšių skyriaus vedėjas ir aukščiausios tarybos užsienio komisijos pirmininkas. Paprastai Strumilas rašo cemen-tiniu biurokratinu stilium, o šiame straipsny jaučiama prityrusio žurnalisto ranka.

Straipsnis susieja pabaltiečių veiklą su Madrido konferencija:

"Jie net sudarė 'delegaciją' ke-lionei į Madridą". Literaturnaja gazieta klausia, ar pabaltiečių "ambasadorių" ir "atvirai naciškų ir revanšistinių sambūrių" veikla neprieštarauja Helsinkio konferencijos baigiamojo akto raidei ir dvasiai. JAV-ųjų oficialių įstaigų parama tom "ambasadom" ir "misijom" esanti "dar vienas bandymas sabotuoti Helsinkio aktą".

Literaturnaja gazieta straipsnį reikėtų interpretuoti, kaip komplimentą išeivijai, kurios veiklą pagrindiniai Maskvos spaudos organai paprastai mėgina ignoruoti, o gal tai yra signalas Washingtonui, kad nekeltų Pabaltijo klausimo Madrido konferencijoj? (Elta)

MIRĖ DR. JONAS GRINIUS

Miunchene, Vokietijoje, lapkričio 10 mirė dr. Jonas Grinius, buvęs Kauno universiteto profesorius, meno istorikas, literatūros kritikas, daugelio knygų autorius.

Velionis buvo gimęs 1902 vasario 21 Giminėnų kaime, Joniško valsčiuje, Šiaulių apskrityje. Gimnaziją baigė Šiauliuose 1922, Lietuvos universiteto teologijos-filosofijos fakultetą baigė 1926. Studijas gilino Grenoblio ir Paryžiaus universitetuose, studijavo prancūzų kalbą, literatūrą, estetiką, meno istoriją. 1929 Lietuvos universitete už disertaciją apie poeto Oskaro Milašiaus kūrybą gavo daktaro laipsnį.

Nuo 1929 profesoriavo teologijos-filosofijos fakultete, dėstė literatūrą, estetiką, meno istoriją. Nuo 1940 dėstė stovybos fakultete meno istoriją ir prancūzų kalbą.

Kinijos Pekingo g. elžinkelio stoty nežinomo asmens išsprog-dinta bomba užmušė 11 ir sužeidė per 80 žmonių.

Į Izraelio nelaisvę patekęs Palestinos išlaisvinimo organizacijos teroristas patvirtino, kad 6 mėn. karinį apmokymą jis praėjo Maskvoj. Ten jis buvo mokomas karinės taktikos, rankinių ginklų naudojimo, sprogmenų gaminimo ir sprogdinimo, topografijos, radijo susižinojimo ir politinės ideologijos.

mui, geriau pažinti tikrosios laisvės reikšmę, reikalauti laisvės, ją ugdyti ir, reikalui esant, apginti.

Tikroji taika yra neįmanoma be susipratusių laisvų žmonių ir laisvų tautų. Tai siekia pabrėžti popiežius Jonas Paulius II, parinkdamas temą — "Jei nori tarnauti taikai, gerbk laisvę".

Dr. Jonas Grinius. Nuotr. V. Maželio

Savaitės įvykiai

Pagal CIA duomenis Sov. S-ga kasmet išleidžia "tautinio išlaisvinimo" sąjūdžiam remti 200 mil. dol. Teroristam parengti ji turi Maskvos priemiesčiuose, Simferopol, Baku, Taškent ir Odesa miestuose apie 40 stovyklų. Panašių stovyklų yra ir Čekoslovakijoje, Bulgarijoje, Vengrijoje ir R. Vokietijoje. Stovyklų mokytojai ir prižiūrėtojai yra KGB ir GRV (karinė žvalgyba) karininkai. Būsimieji teroristai yra rekrutuojami iš Maskvoj esančio Patrice Lumumba liaudies universiteto klausytojų. Šio universiteto profesorių daugumą sudaro taip pat KGB ir GRV karininkai.

Nepaisant JAV santykių pablogėjimo su Sov. S-ga dėl Afganistano, JAV teologinių tyrimų įstaigos, Kolumbijos universiteto, Massachusetts ir Californijos technologijos institutų mokslininkai artimai bendradarbiauja su sovietinės Tadžikijos mokslų akademija tyrinėdami žemės drebinimo reiškinį Dusanbe srityje, kur žemė dažnai dreba.

Kolumbijos prezidentas Julio Cezar Turbay Ayala paragino visus su vyriausybe kovojančius partizanus mesti ginklus ir savo pažiūras ir siekimus bandyti įgyvendinti per krašto demokratinę instituciją. Padėjusiomis ginklu pažadėjo amnestiją ir krašte kelis dešimtmečius veikusių išimties būklės panaikinimą.

JAV ambasadorius Sov. S-gai Thomas J. Watson ir kitų Vakarų valstybių ambasadoriai, protestuodami prieš sovietų invaziją į Afganistaną, atsakė dalyvauti Maskvoj ruošiamą parodą bolševikų revoliucijai paminėti, bet oficialiam priėmime jie visi dalyvavo.

Turkijos karinė vyriausybė paskelbė planą dėl krašto grįžimo į normalią demokratiją tvarką, bet jokių terminų nenurodė. Pagal planą turės būti paskirtas konstitucinis parlamentas naujai krašto konstitucijai, rinkimų ir politinių partijų veiklos įstatymam priimti ir įvykdyti dėl jų gyventojų atsilaukiamą.

Alžiro prez. Chaddi Benjedid paleido 15 metų kalėjime išlaikytą pirmąjį Alžiro prezidentą Ahmed Ben Bella.

Turkijos buv. min. pirmininkas ir liaudies respublikonų partijos vadas Bulent Ecevit, protestuodamas prieš karinės vyriausybės draudimą veikti politinėm partijom, atsistatydino iš partijos pirmininko pareigų.

7 Karibų jūros salos — St. Vincent, Grenada, St. Lucia, Antigua, Montserrat, St. Kitts ir Nevis — sudarė Rytų Karibų valstybių organizaciją, kuri rūpinsis bendru diplomatinium atstovavimu ir bendru centriniu banku.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Kratą darė septyni asmenys. Ji užtruko pusantros valandos. KGB 'su milicijos pagalba medžioja religinę spaudą.

1980 gegužės 7-8 Vilniaus KGB buvo tardomas Prienuj vikaras kun. Antanas Gražulis. Tardytojas Daugalas klausinėjo, ar kunigas nepažįstas suimtųjų — P. Buzo, A. Janulio, G. Navickaitės, O. Vitkauskaitės. Saugumietis taip pat kaltino kunigą Gražulį, kad esą padedęs redaguoti "LKB Kroniką", teikiąs jai medžiagą, be to, padėjęs Povilui Buzui pasidaryti elektrografinį kopijavimo aparatą "Erą". Saugumiečiai paėmė kunigo pirštų antspaudus ir jo rašyenos pavyzdį. Tardytojas Daugalas šitaip įvertino kun. A. Gražulį: "Ji nors ant žarijų pasodink, jis vis tiek savaip kalbės ir darys... Anksčiau ar vėliau įkliūsias, nes jame yra įlindęs velnias".

Tardytojas labai piktai kalbėjo apie TTG Katalikų komitetą, kuris būsiąs sutvarkytas: "Jie kaip amerikoniai — svetimomis rankomis žarijas žarsto".

Balandžio pabaigoje tardymui į Vilniaus KGB buvo iškviesta Bagotosios parapijos klebono šeimininkė Janina Pileckytė. Ji buvo klausinėjama apie suimtąją Oną Vitkauskaitę: kada ji atėjusi, ar su savimi atsinešusi rašomąją mašinėlę ir kt.

1980 gegužės 6 į Vilniaus KGB tardymui iš Medicinos mokyklos buvo atvežta studentė Giedrė Striokaitė. Tardytojas Balčiūnas klausinėjo apie suimtąją Genovaitę Navickaitę ir apie kažkokį asmenį, kuris, tardytojo teigimu, atnešęs ir palikęs Striokaitę "KLB Kronikos".

Irako kariai prie Abadan miesto paėmė į nelaisvę Irano aliejaus ministerį Mohammed Jawad Baqir Tungujan, jo pavduotojų ir 4 kitus pareigūnus.

Sov. S-ga įvykdė šiais metais jau aštuntą požeminį branduolinį sprogdinimą.

JAV paprašė V. Vokietiją padidinti savo piniginius įsipareigojimus JAV kariniam įrengimam V. Vokietijoje patobulinti.

Kinijos Shanghai universitete studentų slapta vykdytuose dviejuose apklausinėjimuose, praėjusiais ir šiais metais buvo gauti tokie atsakymai. Į klausimą, ar gali per ateinančius 10 m. grįžti "4 gauja", 5,4 proc. atsakė neigiamai, daugiau kaip 50 proc. — kad sugrįžimas galimas, o 39 proc. — kad bus sunku to išvengti. Į klausimą, kuri yra didžiausia Kinijos socialinė problema, 55 proc. atsakė, kad partijos kadro privilegijos, ir 23 proc. — nedarbas. Į klausimą, kuo tiki, 1 proc. atsakė, kad tiki komunizmu, apie 25 proc. — likimu, ir 25 proc. absoliučiai niekuo netiki.

43 egz. Tardytojas Balčiūnas gasdinimais ir menamais klausimais bandė išgauti iš Striokaitės jam rūpimus parodymus. KGB tardytojas grasinimais vertė jauną studentę sakyti ne tai kaji žinojo, o kas buvo naudingas čekistams. "Čia galima ga... ir mušti", "Dar ryt ir poryt sėdėsi, jei nepasakysi teisybės", "Sugadinsi sau gyvenimą", — tokiais ir panašiais išsireikimais tardytojas nuolat gąsdino mergaitę. Saugumietis G. Striokaitę laikė vienuole ir teigė, kad jos kongregacija įsivėlusį į politiką, bet kai pakirsianti Čiuvasi-joje mišką, tai jos norai praeis. Tardytojas Balčiūnas ypatingai piktai kalbėjo apie kunigus: A. Arinską, S. Tamkevičių, juos vadindamas vanagais. "Kiek jie nekaltų žmonių kraujo išgėrė", — šaukė tardytojas, vaizduodamas save nekaltųjų "gynėju".

Po visos dienos tardymo Giedrė Striokaitė buvo paleista namo, o sekančią dieną vėl turėjo prisistatyti į Vilniaus KGB. Vėl buvo klausinėjama apie G. Navickaitę, taip pat tardė dėl "LKB Kronikos" ir t.t.

Tą pačią dieną iš Vilkaviškio į Vilniaus KGB tardymui buvo iškviestas G. Striokaitės tėvas Valentinas.

Š.m. gegužės 14 tardymui į Vilniaus KGB buvo iškviesta auklėtoja Ona Šarakauskaitė. Tardytojas Rainys ją klausinėjo apie suimtąją O. Vitkauskaitę. Teiravosi, ar ji neduodavo skaičyti "Kronikos", ar į Vitkauskaitės butą užeidavo vadinamas "Antanas" — suimtas A. Janu-

VLADO ŠAKALIO PAREIŠKIMAS

(Notaro parvirtinto angliško teksto vertimas)

AS, VLADAS ŠAKALYS, anksčiau gyvenęs Vilniuje, Lietuvoje, pareiškiu:

1. Kaip lietuvis disidentas rusų okupuotoje Lietuvoje buvau persekiojamas už taikingą politinę veiklą prieš savo krašto okupaciją ir pasitraukiau į Vakarų pasaulį. Šiuo pareiškiu, kad niekad savo valia negrįšiu nei į Lietuvą, kol ji bus okupuota, nei į Rusiją, nei kurį kitą rusų satelitinį arba jos okupuotą kraštą.

2. Jei laisvajame pasaulyje dingčiau arba būčiau sužeistas koku nors neišaiškinamu būdu, tai reikštų pagrobimą arba nužudymą, įvykdytą tiesiogiai rusų KGB arba jo pavedimu.

(pas.) V. Šakalys

Šis pareiškimas padarytas mano akivaizdoje 1980 spalio 16 aukščiau minėto asmens, kuris atvyko pas mane bei padarė šį jo pasirašytą pareiškimą, jį pats laisva valia pasirašė, pilnai jį suprasdamas.

David E. Hill, viešasis notaras, Ontario provincija, Kanada

lis, ar pažįstanti P. Buzą, ar lankydavosi suimtoji G. Navickaitė? Rainio nuomone, O. Šarakauskaitės draugės Bernadetos Mališkaitės vieta ten, kur yra G. Navickaitė ir O. Vitkauskaitė — kalėjime.

Tardytojas Rainys prasitarė, kad suimtosios — O. Vitkauskaitė ir G. Navickaitė nepasirašinėja protokolų. Tardoma Šarakauskaitė tardymo metu taip pat niekur nepasirašinėjo.

Gegužės 15 tardymui buvo iškviesta mokyt. Bernadeta Mališkaitė. Tardytojas Rainys klausinėjo apie suimtuosius — P. Buzą, A. Janulį, G. Navickaitę ir O. Vitkauskaitę, kaltino kun. S. Tamkevičių, kad jis esąs kaltas, kad šie nekaltieji kenčia kalėjime, be to, jis prikalbėjęs kun. Virgilijų Jaugelį nusinuodyti, o dabar jį skelbęs kančiniu ir šventuoju. Tardytojas Rainys pyko, kuomet B. Mališkaitė atsakė bet kur tardymo metu pasirašyti. Galutinė tardytojo išvada tokia: "Jei tokiu keliu eisi, baigsis blogai".

1980 kovo 6 Šiaulių Šv. Jurgio bažnyčioje vikaras kun. Feliksas Baliūnas buvo iškviestas pokalbiui į Šiaulių KGB. Kelis saugumiečiai klausinėjo kun. F. Baliūną apie J. Petkevičieng, M. Jurevičių (Helsinkio grupės narį) ir kt. Čekistai kaltino kun. F. Baliūną, kad jis remiąs "veltėdį" Jurevičių, renkąs medžiagą Kronikai, kaltinąs tarybinę santvarką, kad ji nekovojanti su alkoholizmu ir vertė kunigą pasirašyti pasiaiškinimą. "Nekiškite mums pagaliao į ratus ir mes jums nekišime", — pastebėjo saugumietis.

1980 balandžio 15 KGB mjr. Markevičius tardė A. Ragaišienę dėl jos bute įvykusios spaudos konferencijos užsienio žurnalistams, atvykusiems į Vilnių, ir dėl protesto prieš KGB susidorojimą su Romu Ragaišiu.

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę EUGENIJAUŠ KRIAUCĖLIŪNO PREMIJĄ.

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetu (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų laikotarpyje;

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 (pašto antspaudas);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma vertinimo komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovai jaunimo reikalams, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima;

4. Vertinimo komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų daugumą iki sekančių metų vasario 15 ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus ir siunčiant: EUGENIJAUŠ KRIAUCĖLIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI, 12500 Pawnee Road, Palos Park, Illinois 60464.

RAYMOND KIVITA, lietuvių kilmės nekilnojamo turto prekybininkas, dirba su Century 21 Friendly Realty, 63 West Merrick Rd., Valley Stream, N.Y. 11580. Telef. 516 825-6511. Pasigrožėkit Long Island gamta. Visi modernūs patogumai. Aptarnaujama Valley Stream, Lyndbrook, Malverne, Franklin Square, Woodhaven, Richmond Hill, Queens.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinai atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gelių parduotuvė. Gėles įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINIS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzmuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto dalyje.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR, SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškų katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Rezidencinės ir Komerinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomavimas

FLORIDA REAL ESTATE Angelė E. Karnienė

REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY

3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NAUJAUSIUS 1980 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW JERSEY, NEW YORK — Lietuvos Atsiminimai, šeštad. 4-5 val. popiet WEVD 1330 AM kil, ir 7-8 val. vak. 97.9 FM. Dr. J.J. Stukas, Dir. Naujas adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. 201 753-5636.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KĒLIONĖS LIETUVA

MOKĒTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĒMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO ŪZ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Spalio 2 Kongreso Rūmų patalpose įvyko kongresmų ir senatorių priėmimas. Dalyvavo kongresmanai ir senatoriai, kurie prisidėjo prie bandomo atmesti 18 lietuvių demonstrantų prie Sovietų ambasados bylą. Demonstrantų teismas yra atidėtas iki gruodžio 3. Nuotraukoje iš k. Viktoras Nakas, Asta Banionytė-Connor, sen. Levin (D-Mi.), Ernestas Raskauskas (demonstrantų advokatas) ir Gintė Damušytė. Kongr. Charles Dougherty (R-Pa.) dėka sunkiai gaunamos patalpos buvo prieinamos. Nuotr. Aušros Bagdonavičiūtės

Skaityk ir platink Darbininką!

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. ISSN 0011-6637

Second class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Pre-numerata metams \$13.00 • Straipsniai ir korespondencijos redakcija taiso savo nuožūra • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreikia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalba redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Darbininkui 65 metai!

Prieš pirmąjį pasaulinį karą Amerikos lietuvių tarpe vyko nemažas judėjimas. Visuomenė diferencijavosi — kūrėsi socialistinės, komunistinės kuopelės, stengėsi paveikti ir patraukti lietuvių darbininkus.

To meto lietuvių imigrantų bendruomenė buvo mažai mokytą. Daugumoje buvo bėmoksliai, mažai organizuoti, pasimetę. I tokių bendruomenė buvo lengva įsimaistyti kovingiem bėdieviams ir žmones suksaldyti, nusivesti savo keliais.

Bet nemaža to meto imigrantų buvo atvykę iš giliai religingų šeimų. Jie patys norėjo taip gyventi, kaip jų tėvai Lietuvoje gyveno. Jienorėjo išlikti ištikimi katalikų religijai.

Kad tokie imigrantai galėtų atsispirti tai kairiajai propagandai, kunigai ėmė organizuoti katalikišką spaudą, nes spauda informuoja, palaiko ir skatina apginti savo principus.

Darbininkas pasirodė Bostone, nes tuo metu ten vyko aštrus judėjimas tarp dešinės ir kairės. Kairieji stiprėjo, turėjo savo laikraštį — Keleivį, kuris tada rašė aštriai ir kovingai prieš religiją, kunigus. Bostonui reikėjo atsvaros, reikėjo skydo, kuris dengtų katalikus darbininkus. Tad veiklus lietuvis kunigas Fabijonas Kemėšis ir sumanė išleisti Bostonui katalikišką mirties laikraštį. Ir dar daugiau, kad jis turėtų pasisekimą darbininkų masėse, jis sukūrė ir draugiją — Šv. Juozapo lietuvių darbininkų draugiją. Jis būrė darbininkus lyg į darbo kuopas ir jų laikraščiu padarė Darbininką. Darbininkui į rankas įdavė Darbininką, kad jis išsaugotų savo krikščionišką nusiteikimą ir tarnautų Lietuvai.

Darbininkas pasirodė 1915 metais rugsėjo 19 Bostone. Ėjo tris kartus per savaitę. Nuo 1925 metų — du kartus per savaitę po 8 puslapius. Toks laikraštis išsilaukė ilgiausiai. Prieš kokius

7 metus, susidarius įvairiems techniškiems sunkumams, laikraštis pasidarė savaitiniu.

Pirmuoju redaktoriumi buvo kun. F. Kemėšis, paskui redakcijoje dirbo A. Kneizys, Pr. Gudas, kun. V. Taškūmas, ilgai vyr. redaktorium buvo prel. K. Urbonavičius. Dar redakcijoje dirbo Juozas Laučka, Kazimieras Čibas, J. Lapinskas. 1950 sausio 20 laikraštį ėmė redaguoti prof. Simas Sužiedėlis.

Laikraščių leidimas vis sunkėjo. Ir jie užsidarinėjo vienas po kito. Tada į pagalbą atėjo tėvai pranciškonai. Jie 1950 birželio 6 perėmė Darbininko leidimą, 1951 balandžio mėn. perkėlė į Brooklyną ir čia sujungė su Amerika, ėjusia Brooklyn, ir su Lietuvių Žiniomis, ėjusiomis Pittsburghe. Brooklynne pirmas numeris pasirodė 1951 balandžio 16.

Čia redakcijoje dirbo prof. S. Sužiedėlis, kun. V. Dabušis, A. Gražiūnas, prof. J. Brazaitis, P. Jurkus, L. Zitkevičius, Tėv. M. Stepaitis, OFM, Tėv. B. Mikalauskas, OFM, Tėv. P. Šarnickas, OFM. Nuo 1965 dirba Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM.

Laikraštį 25 metus sumaniai administruoja Tėv. Petras Baniūnas, OFM.

—O—
Spauda yra mūsų gyvenimo judintoja, palaikytoja. Išimk iš lietuviškojo gyvenimo spaudą, kas tada bus iš mūsų? Tik per spaudą mes palaikome savo organizacijų veiklą, palaikome ir patys savo lietuviškumą. Bet spauda be paramos iš šalies negali išsilaikyti. Tad išlaikykime savo spaudą, paremkime auka Darbininką, paremkime jo pastangas, atsilankykime į jo koncertą ir būkime aktyvūs jo mėėjai, nes ir jis juk atneša lietuvišką gyvenimą į mūsų namus ir palaiko mus.

4

Gal ir nevisiškai tikslu, kaip kartais kai kas rašo spaudoje vadinti Būgą kalbininku-teoretiku. Jis savo bendrosios kalbos teorijos nekūrė. Gal ir dėl to, kad neturėjo tam laiko, reikėjo surinkti lietuvių kalbos faktus. Apskritai jis nerašė teoriniais kalbos bei kalbotyros klausimais. Jis laikėsi savo mokytojų (Fortunatov, Boudouin de Courtenay ir kt.) vadinamosios jaunagratikų mokyklos sistemos ir metodų. Jis dirbo praktišką lietuvių kalbos tyrinėjimo darbą. Kitaip sakant, dabar mes būtume linkę sakyti, kad Būga buvo kalbininkas mokslininkas ta prasme, kad jam — kaip ir beveik visiems to meto kalbininkams — kalbos vystymasis, jos istorija, jos pasikeitimai nuo indoeuropiečių prokalbės ligi modernių kalbos tarmių buvo svarbiausi jo mokslinio darbo tikslai.

Tačiau Būgą rūpėjo ir praktiški lietuvių kalbos dalykai: įvairiomis progomis jis nurodė, kokias formas, kokius žodžius reikėtų vartoti. Visa tai buvo pagrįsta lietuvių kalbos istorija, senaisiais raštais, bet taip pat ir gyvosios kalbos duomenimis, kur tokių buvo. Todėl ir Būga, kaip ir Jablonskis, padėdavo to meto Lietuvos kultūros veikėjams: taisė jų kalbą, recenzavo paskelbtus rašinius, dalyvavo diskusijose dėl įvairių praktiškų lietuvių kalbos vartojimo klausimų.

Sakysime, tuo metu spaudoje pasirodė didelio lietuvių kalbos mylėtojo gydytojo J. Spudulio samprotavimai, kad vadinamieji dvikamieniai lietuvių kalbos vardai visi turėtų baidytis galūne — is, taigi: *Mindaugis, Algirdis, Butautis* ir t.t. Spudulis čia rėmėsi nepilniais gyvosios lietuvių kalbos duomenimis, plg. *kofagalis, tarpupirš-*

PROF. K. BŪGA — DIDYSIS KALBININKAS

Prof. A. Klimo paskaita, skaityta spalio 12 Kultūros Židinyje

tis, viršugalvis ir t.t. Būga, surinkęs daugybę duomenų ir iš gyvosios kalbos, ir iš senųjų raštų — aiškiai įrodė, kad senieji dvikamieniai vardai kaip tik daugiausia baigiasi — as. Tuo šis ginčas ir pasibaigė, nes Būgos argumentai buvo aiškūs, plačiai pagrįsti, neabejotini.

Ne viskas, ką Būga siūlė, buvo priimta, bet patys svarbiausi jo siūlymai ir praktiški kalbos vartosenos klausimai buvo įgyvendinti. Todėl gal ne be pagrindo kai kas mūsų dabartinę rašybą vadina būgine-jablonskine rašyta. Dabartinėje naujoje rašyboje kaikur vėl buvo sugrįžta prie Būgos siūlymų. Sakysime, kadaise Būga siūlė rašyti *įpjauti, bjaurus*. Jablonskis svyravo, pagaliau pradėjo rašyti *įpjauti, bjaurus*, o dabar štai vėl sugrįžome prie Būgos siūlytos rašybos ir rašome: *įpjauti, bjaurus, ruggpjūtis* ir t.t.

Kai kas sako, kad Būga "ne-

mėgęs sintaksės". Man atrodo, kad tai gal nėra visiškai tikslu. Būga, nors ir genialus mokslininkas, buvo savo epochos vaikas. O tuo metu retai kuriam indoeuropiečiui rūpėjo sintaksė: jie buvo paskendę fonetikos, morfologijos, etimologijos, leksikografijos, semantikos studijose. Jiems pirmiausia rūpėjo "garsų ir formų keitimasis dėsniams", kurių jie nemažai "atrodė" ir suformulavo. Ir Būga daugiausia dirbo tose srityse. Jeigu būtų ilgiau gyvenęs, jis gal būtų ką nors parašęs ir iš sintaksės. Netiesiogiai Būga yra prisidėjęs prie Jablonskio ruošiamos sintaksės.

Iš tikrųjų daugelis kalbininkų-mokslininkų tuo metu nesidomėjo sintakse, palikdami tai daugiau kalbininkam — praktikam. Tik, sakysime, šiuo metu, iškilus transformacinės generatyvinės kalbotyros teorijai, sintaksė tapo pačiu pirminiu, svarbiausiu naujosios kalbotyros objektu. Visos kitos kalbotyros šakos tapo lyg "pagalbinėmis".

Reikia dar prisiminti, kad Būga taip pat labai domėjosi naujai išnešančiais indoeuropiečių kalbos mokslo veikalais. Jis juos greit perskaitydavo, įjungdamas jų medžiagą į savo ruošiamus darbus. Dar svarbiau — jis yra parašęs ir paskelbęs daug svarbių recenzijų, kurios mokslo pažangai buvo (ir yra) labai svarbios. (Daugiau negu 50!).

Svarbu prisiminti ir tai, kad Būga nuolat susirašinėjo su beveik visais garsiais to meto kalbininkais, kuriems bent kiek rūpėjo baltistika bei lituanistika. Jis jiems nuolat siuntinėjo medžiagos, duodavo patarimų, atsakydavo į jų klausimus, recenzavo jų darbus, dažnai net padėdavo skaityti jau spausdintus renkamus darbus, dažnai kai ką pataisydamas, net papildydamas. Tokiu būdu Europos kalbininkai tuo metu turėjo patikimą profesionalų kalbininką, į kurį galėjo kreiptis įvairiais baltų bei lietuvių kalbų reikalais. Tai gi galima suprasti, kokią milžinišką spragą Būgos mirtis reiškė ne tik Lietuvos mokslui, bet ir apskritai Europos kalbotyrai.

Ir tikrai nuostabu, tiesiog beveik nesuprantama, kaip šis nelabai tvirtos sveikatos žmogus per tokį trumpą laiką galėjo tiek daug svarbių darbų padaryti. Jo

darbštumas jau yra tapęs legenda. Jeigu kam kiltų abejonų šiuo teigimu, tepavartotik jį tris didžiulius Būgos *Rinkinių raštų* tomas, išleistus Vilniuje 1958-62 metais. Visų šių trijų tomų, skelbiant tik Būgos raštus, susidarys 2207 puslapiai (I-505, II-725, III-977; IV-sis tomas yra smulkios rodyklės).

O kiek dar rankraščiuose liko suplanuotų, pradėtų darbų! Atrodo, kad susidarytų bent dar trys storuliai tomai. Ir visa tai daugiausia paties Būgos ranka parašyta. Tuomet juk dar nebuvo nei modernių kopijavimo priemonių, nei elektroninių rašomųjų mašinelių, nei skaičiavimo mašinelių...

Ir visa tai Būda darė ne sau. Viename laiške žmonai, rašydamas tik kelios dienos prieš mirtį iš Karaliaučiaus ligoninės, Būga rašė:

"Kur mano žodyno kortelės? Ir ligoje rūpi žodyno dėžės... Šitos dėžės pridėra ne Būgai, bet Lietuvos turtui". (*Lietuvai* — pabraukta paties Būgos).

Reikėtų taip pat prisiminti, kad Būga taip pat daug padarė savo patarimais — tiek lietuviams, kurie turėjo reikalų su lietuvių kalba, taip pat ir nelietuviams, daugiausia kalbininkams, kuriuos jis gyvenime sutikdavo. Šių jo pagalbos "darbų", žinoma, neįmanoma apčiuopti, bet jie yra labai žymūs. Pvz. kai 1914 m. Būga, išsiųstas 2 m. komandiruotei į Karaliaučiaus universitetą, sutiko tuomet garsų kalbininką prof. Adalbertą Bezenbergerį, pastarasis buvo nustebinantis Būgos nepaprastai plačiomis ir gilomis žiniomis. Kas dabar apskaičiuos, kuriais Būgos žodžiais duotais patarimais, sugestijomis bei idėjomis pasinaudojo pasaulio kalbininkai.

—o—
Kadangi pradėjau vieno poeto žodžiais, norėčiau ir baigti kito poeto, Fausto Kiršos, žodžiais, parašytais taip pat 1925 metais: "Būga nekalbėjo apie filosofiją, jis filologijos skiemensy ir šaknyse rausė. Kantičkos, senu-tės maldaknygės amžiais užmiršti raštai, priežodžiai, mįslės, dainos ir gyvi žodžiai, — sausi sakiniai jam gimdė žodžio šaknies, skiemens, dalelytės istori-

(nukelta į 4 psl.)

ŽMOGUS — JUDANTI KRYŽKELĖ

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Antanas Rubšys,
Manhattan College

43

Ketvirtadienio vakaras. Ką tik nusileido saulė už Zagros kalnų. Dykuma ir kalnai nudažo vakaro žarą aukso spalvomis. Rytoj penktadienis — musulmonų maldos ir poilsio diena. Atrodo, kad visas Isfahan ant tilto... Nejaugi išėjo mūsų pasitikti?.. Tiltas dviaukštis ir su balkonėliais. Per autobusiuko langą jaučiu gaiviai kvapų vakaro vėjuką. Jauni ir seni džiau-giasi vakaru.

Jahan viešbutis perdėm persiškas. Svečiai tik iraniečiai. Jie mėsą pasitinka su maloniu nuste-bimu. Mat, užsieniečiai retai teišdrįsta pasinerti jų gyvenime.

Gaunu kambarį antrame aukšte su balkonu į Chahar Bagh alėją. Skersai alėjos mečetė. Alėja kunkuliuoja vakaro gyvenimu. Mečetėje tytu, bet vidus tviška šviesomis.

Muezzin šaukimas maldai

Dvejopi balsai prikelia mane su aaušra: muezzin — šauklio maldai ir gaidžių. Laimė, kad tik muezzin teturi garsiakalbį. Šau-

kimas maldai iš mečetės skersai alėjos įsakmus ir įtikinąs.

*La ilaha illa Allah;
Muhammad rasul Allah.
Tik Allah yra Dievas;
Muhammad yra pranašas.*

I mečetę niekas neatskuba. Muezzin liaujasi. Tačiau jo liūdno, dykuma padažyto, balso negaliu užmiršti. Savo akimis daug kartų mačiau, kad musulmonai, muezzin šaukimą išgirdę, puola veidu į žemę šventojo Mecca miesto pusėn ir meldžiasi. Palei namus, pakelėse, oraustyje, autobusų ir traukinių stotyse. Isfahan yra lopelis — oazė dykumoje. Malda oazės gyventojai sujungia savo lopelį su Allah — Kūrėju. Nustemba, pasiguodžia, pasidrašina...

Muezzin ir gaidžiai nūtyla. Miegoti nebesinori. Einu į balkoną pabuvoti su miestu dykumoje, oaze, kuri atbunda naujai dienai.

Ką girdi musulmonas muezzin šaukime maldai? Kaip gimsta tikėjimas? Kas išvilioja žmogų

iš tikrovės lopelio į visumą? Iš oazės dykumoje?

Isfahan: safavidų miestas

Pusryčiai Jahan viešbutyje karališki: kepti kiaušiniai, šviežios duonos plokštainiai, kava. Jeigu mėgsti, gerk arbatą.

Isfahan ir Šv. Raštas neturi nieko bendro. Tačiau Isfahan miestas yra vertas domesio, nes yra safavidų dinastijos sostinė ir išraiška. Safavidai valdė Persiją nuo XVI iki XVIII a. Isfahan praeitis yra dar žilesnė. Pirmu-syk ši dykumos oazė tapo Persijos sostine seldžiukų-turkų valdymo metu (XI-XII a.).

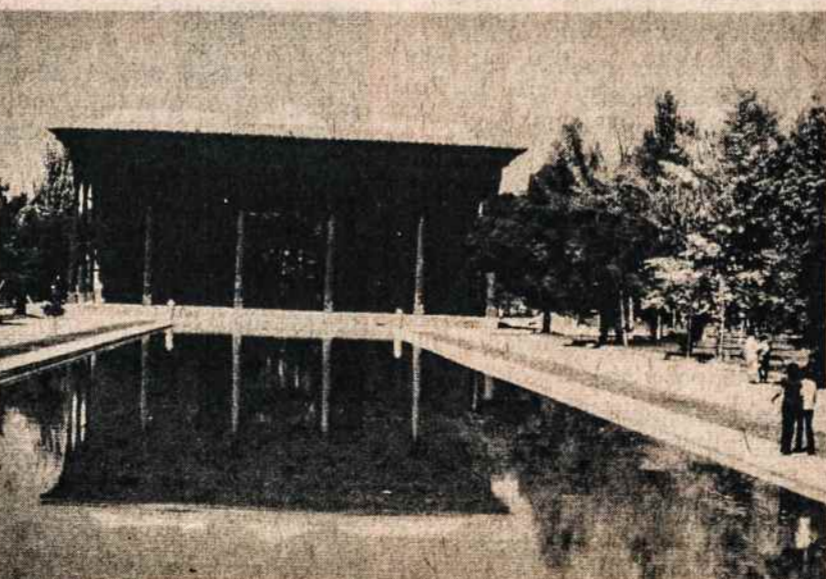
Safavidų amžių galima vadinti naująja Persijos karalyste. Šijizmas tapo valstybine religija. Dinastijos žvaigždė buvo šachas Abbas Didysis (1588-1629). Jam

Isfahan buvo "nešf-i-džahan" — Pusė pasaulio. Anuomet statyti rūmai ir mečetės dar ir dabar tebetrūkia tūkstančius lankytojų.

Isfahan lankyti malonu. Klimatas malonesnis negu Teherane. Esu 1570 metrų aukštumoje nuo jūros lygio.

Isfahano gatvėse

Penktadienis. Musulmonai il-sisi ir meldžiasi. Chahar Bagh — Keturių sodų alėja turi tris kelius: du šoninius — važiuoti, o vidurinį — pėsčiom eiti. Keturi-os eilės medžių: palei šilagatvį kairėj ir dešinėj ir abipus pėsčiųjų kelio. Teka dirbtinis upelis. Ne visur jį galiu matyti. Kai kur pasislėpia po alėjos grindiniu. Gatvių sankryžose upelis tampa vandens baseinu

Isfahan — keturiasdešimt kolonų rūmai. Nuotr. A. Rubšio

su švirksiais. Lapuočiai medžiai saugo nuo saulėkaitos.

Turiu visą dieną sau. Dauguma kelionės bendrų bando atsigausti po kelionės Irake. Judresnieji judame į miestą, norėdami jį pažinti iš arčiau.

Chahar Bagh mečetėje

Mečetė yra skersai Keturių sodų alėjos nuo mano viešbučio. Lieknai minaretai stebiasi virš medžių viršūnių, o kupola tviška linksmomis emalio plytelių spalvomis. Girdžiu, kad ją vadina Madresseh-i-Madar-i-Šah — Šacho motinos teologinė mokykla. Šacho Hussein motina ją pastatė savo lėšomis. Sužinau, kad šachas Hussein, paskutinis safavidas, buvo čia iš pasalų nužudytas.

Noriu eiti vidun per iškilias duris. Durų sargas — mullah moja su ranka, kad dabar negalima. Maldos metas.

Šalia mečetės yra senas khan — užiegos namai, irgi Hussein motinos pastatyti. Užiegos namai savo įplaukomis turėjo padėti išlaikyti mokyklą. Nudien Khan-i-Madar-i-Šah yra iškilus Irano viešbutis. Dabartinis šachas jį naudoja svarbiems imperijos svečiams priimti. Vidun patekti negaliu, bet per kiemą pereiti niekas nedraudžia.

Jaučiu įdomią nuotaiką, stebėdamas pastatus ir sodus. Dykumos oazė. Aplinka alsuoja trapiu džiaugsmu. Pastatai iš plytų, tik saulėje džiiovintų; sodai

laistomi vandeniu iš upės, kuri išteka iš dykumos ir įteka į dykumą; gležni lapuočiai kaitrioje aukštumų saulėje.

I 40-ties kolonų paviljoną

Judėjimas Chahar Bagh alėjoje tirštėja. Atsidaro vis daugiau krautuvų, aukškalčių dirbtuvėlių ir kioskų su atminais. Kai kurie aukškaliai, šalia iškabos persų kalba, turi ir iškabą hebrajiškai.

Alėjoje kertasi du pasauliai. Tai pastebiu drabužiuose: sijosnai ir kelnės. Sijosnai — Azija, o kelnės — Europa. Senimas — vyrai ir moterys — sionuotai, o jaunimas — vaikinai ir mergaitės — kelnėti. Sionuotieji saviti alėjoje ir arbatinėje. Kelnėtas jaunimas niekuo nesiskiria nuo europiečių. Garsūs kalboje. Pomėgis erzliuoti ir džiaugtis triukšminga muzika patraukia dėmesį. Jaunimo tarpe yra ir turistų su gitaromis ir maišais miegū. Iš ženklių atpažįstu prancūzus, vokiečius, skandinavus...

Alėja prieinu sankryžą į Čehel Sotun — Keturiasdešimt kolonų paviljoną. Ji platesnė už kitas ir itin įmantri. Viduryje vandens baseinas su auksinėmis žuvisimis ir fontanų žiedu. Iškilusiam sankryžos šone stovi miesto rotušė. Šiandien ji uždara. Tik vėliavos tingiai drykso, popietinio vėjuko laukia.

(Bus daugiau)

LITUANISTINIAI IR PEDAGOGINIAI REIKALAI

XIV mokytojų savaitė Kennebunkporte — 6

A. MASIŅONIS

Lituanistiką, gryniausią to žodžio prasme, ypač kai kurias ypatingas lietuvių kalbos "plo-nybes", visą savaitę dėstė geras lietuvių kalbos žinovas T.J. Vaišnys. Jis diena po dienos aiškino mūsų kalbą ir žodyne dažnai daromas klaidas ir jas taisė. Aiškino taip pat rašybos ir skyrybos dalykus, duodamas vieną patikrinamą diktantą ir gana painų namų darbą. Gavom didelį lapą su 28 sakiniais, kuriuos reikėjo ištaisyti, nes juose buvo sumaišyta žodžių tvarka sakiny, primaišyta nevartotinų žodžių ir išsireiškimų, truko skyrybos ženklų arba jie buvo sudėti nevietoje ir visai ne tie, kurie turėtų ten būti. Truko nemaža laiko, kol jie visi buvo grąžinti į vietą ir kol sakiny buvo atstatyta tinkama tvarka. Nors dauguma mokytojų buvo, galima sakyti, veteranai ir su nemaža praktika, bet, nepaisant to, galėjo daug ko pasimokyti. Dėl to T. J. Vaišnio paskaitos buvo labai populiarios, jas lankė ne tik mokytojai, bet ir svečiai-vasarotojai.

Vaizdinės priemonės

Prie šio straipsnio temos tik o ir R. Račkauskienės paskaita "Vaizdinės priemonės lituanistinėje mokykloje". Jos tikslas buvo įrodyti, kad našesniai darbai yra būtinai reikalinga vartoti pagalbines priemones, kurios mokytoju palengvina dėstymą, o mokinį įgalina viską lengviau suprasti ir įsidiemėti. Tada mokinui pasidaro ir mokykla mielesnė, o mokytoju pasidaro lengviau mokinį sudominti ir geriau palaikyti klasę drausmę, nes, kur nėra drausmės, ten nėra įmanomas joks našus darbas.

Lituanistinės mokyklos jau vartoja kai kurias pagrindines, t.y. pačias paprasčiausias, vaizdines mokslo priemones. Tačiau mes, anot prelegentės, gyvenam tokioje kultūroje, kuri yra orientuota į vaizdines priemones, kaip televizija, kino teatras, reklamos, plakatai ir t.t. Keičiantis gyvenimo sąlygom, turim ir mes

PROF. K. BŪGA

(atkelta iš 3 psl.)

ją. Tokios mažybės, išbarstytos po visus Lietuvos kampus ir visų lietuvių lietuviškume, perėjusios per Būgos minties prizmę, sudarė naują mintį — lietuvių tautos ir aplinkinių tautų istorijai naują problemą pastatė, kad mes ne taip jau senai čia gyvenam, kaip buvo manyta. Grynai istorijai — tuščiažiedį faktą vienur ar kitur nukels — vistiek. Kas kita mūsų senovės kultūros istorijai: kuriais keliais mes čia atėjome ir gyvi likom; kuriais susidūrimais su svetimom tautom mes mintis ir kraują užkrėtė svetimybėmis; kuriais amžiais, kur ir kurias dovanas svetimieji palikom. Mūsų filosofai, kultūros istorikai, tautinė sąmonė aižydam, galės naujas linksmes įžiūrėti. Tai mus visų daugiausia rūpina.

Būgos pirmųjų takų nužymėjimas, kur mūsų tauta augo, yra tik paliestas. Būgos amžinastin nužengimas yra visos tautos liūdėjimas — kuo būdu jo pradėtąjį mintį į stiprius pagrindus įvesti. Toji mintis iš kietos ir galingos Būgos pajėgos išaugus, argi būtų ir liktų tik pasaka, kaip paties Būgos pasakingas užsadarėlio gyvenimas?

Iš Pažiegos sodžius, Dusetų krašte, Aukštaičiuos, visoj Lietuvoj, Petrapily, Permėj, Lietuvos Universitete — plėtės Būgos našūs mokslo vaisiai ligi Europos mokslo vyrų, kurie jo klausė.

Tai ne pasaka, bet didis nepaprastos dvasios vyro žygis. Tai genijaus linija.

Būgos vardu Lietuva sutvirtėjo."

(Baras, 1925, NR. 1.)

Faustus Kirša

prie jų prisitaikyti ir keisti savo dėstymo būdus, įjungdami irgi kuo daugiau vaizdinių priemonių. Prelegentė išsireiškė, kad dar yra tokių lituanistinių mokyklų, kur vaikai iki šių 1980-ųjų metų nėra matę savo klasėje lietuviškų skaidrių. Tai esąs beveik nedovanotinas mokytojų neapdiramas, kai Pedagoginis Lituanistikos Institutas ir Kanados Švietimo Komisija yra pagaminę tų skaidrių nemažą skaičių. Jos nėra jau tokios brangios, kad kokia nors lituanistinė mokykla nebeįstengtų jų įsigyti.

Čia R. Račkauskienė pade-monstravo filmines juostas ir "overhead" prožektorius, parodydama, kaip tuos aparatus naudoti. Paaiškino taip pat ir apie peršviečiamus lakštus ("transparencijos"), vartojamus su "overhead" prožektorium, ir kaip juos pasigaminti su tekstais ir paveikslais. (Paskui šiuo prožektorium naudojosi savo paskaitose T.J. Vaišnys ir dr. J. Račkauskas.) Prelegentė išdalinė visiem klausytojam ir reklaminius lapelius, kuriuose atvaizduoti įvairūs aparatai, jau minėti ir dar kitokie, ir nurodytos jų kainos. Prelegentė dar paminėjo ir magnetofonines juosteles kaip paskutinę priemonę. Ir aparatai, ir pačios kasetės nėra brangūs, o pagalba iš jų labai didelė. Galima mokiniui paduoti kasetę su kokia nors medžiaga jam išmokyti, ir jis gali sau vienas namie savarankiškai dirbti. Mokiniai, be to, mėgsta ir patys ką nors įrašyti į juosteles, kaip lietuvišką muziką iš radijo valandėlių, koncertų ir pan.

Mokyklos, kurios dar neturi, pvz., filmam rodyti aparatų, gali, prelegentės patarimu, juos išnuomoti iš vietinių bibliotekų

už nedidelį mokestį. Jei kas norėtų užsisakyti skaidrių ir kitų mokslo priemonių ar plačiau pasinformuoti minėtais reikalais, gali rašyti šiuo adresu: Pedagoginis Lituanistikos Institutas, 5620 South Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636.

Pedagoginis Lituanistikos Institutas

Šia tema kalbėjo dr. Jonas Račkauskas, instituto rektorius. Jis paaiškino, kad institutaa turi du skyrius: akivaizdinį ir neakivaizdinį. Pasinaudodamas jau minėtu prožektorium, supažindino studijų savaitės dalyvius su visa instituto struktūra, su smulkia trejus metus trunkančia programa ir net su jame dirbančių lektorių sąrašu. Praėjusiais mokslo metais institutą lankė 36 studentai.

Visą instituto programą galima išieiti ir neakivaizdiniu-korespondenciniu būdu už labai mažą minimalinį mokestį. Neakivaizdinio skyriaus visa medžiaga uždaviniam siuntinėjama paštu. Paaiškinama taip pat, kokią literatūrą vartoti tiem uždaviniam atlikti, kitaip sakant, nurodoma, kur susirasti atsakymus. Gauti paštu studentų darbai pataisomi ir su pastabomis grąžinami atgal. Šis skyrius gali būti labai naudingas lituanistinių mokyklų mokytojų paruošimui. Juo gali pasinaudoti tos mokyklos, kurios yra toli nuo Chicago ir iš kur studentai negali lankyti akivaizdinio skyriaus. Neakivaizdinio skyriaus direktorius yra J. Masilionis. Registruotis į neakivaizdinį skyrių galima aukščiau nurodytu institutu adresu.

Toliau dr. J. Račkauskas dar

TARTASI DĖL MADRIDO KONFERENCIJOS

JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų tarybos pastangomis lapkričio 2 Brooklyne esančio Kultūros Židinio patalpose buvo suauktas pasitarimas artėjančios Madrido konferencijos reikalui. Dalyvavo iš Washingtono atvykęs Lietuvių žmogaus teisių komisijos pirmininkas dr. Domas Krivickas, Lietuvos Helsinkio sutarimų paklusimui sekti komiteto narys Tomas Venclova, Lietuvos katalikų religinės šalpos direktorius kun. K. Pugevičius, Lietuvos informacijos centro pareigūnė Gintė Damušytė, Pasaulio LB Visuomeninių reikalų komisijos nariai dr. Bronius Nemickas ir Bronius Bieliukas ir JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos nariai Rimas Česonis, Algimantas Gečys ir Algimantas Gureckas. Pasitarimui pirmininkavo JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Alg. Gečys.

Pasitarimas buvo suauktas susipažinti su atstovaujamy vienetų atliktais darbais, jų paruošta dokumentacija, aptarti kai kuriuos reikiamus papildymus ir apsvarstyti galimybes kuo efektingiau Madride iškelti žmogaus teisių paneigimo ir valstybinio apsisprendimo teisės lietuvių tautai suteikimo klausimus.

Pasitarime konstatuota, kad JAV yra gana gerai pasiruošusios žmogaus teisių paneigimo klausimo kėlimui. Tačiau Pabaltijo nepriklausomybės ir smurtu įvykdytos okupacijos klausimais kol kas nėra viena Vakarų valstybė, įskaitant JAV ir Kanadą, išpareigojimų nėra padarę. Į Madridą nuvykusių lietuvių ir kitų pabaltiečių pareiga bus įtaigauti laisvojo pasaulio atstovus Pabaltijo valstybių okupacijos klausimą Madrido konferencijos metu iškelti.

Buvo pasidžiaugta lietuvių Rimo Česonio paskyrimu į JAV delegacijos sudėtį. Šis paskyrimas teikia viltį, kad jo postas

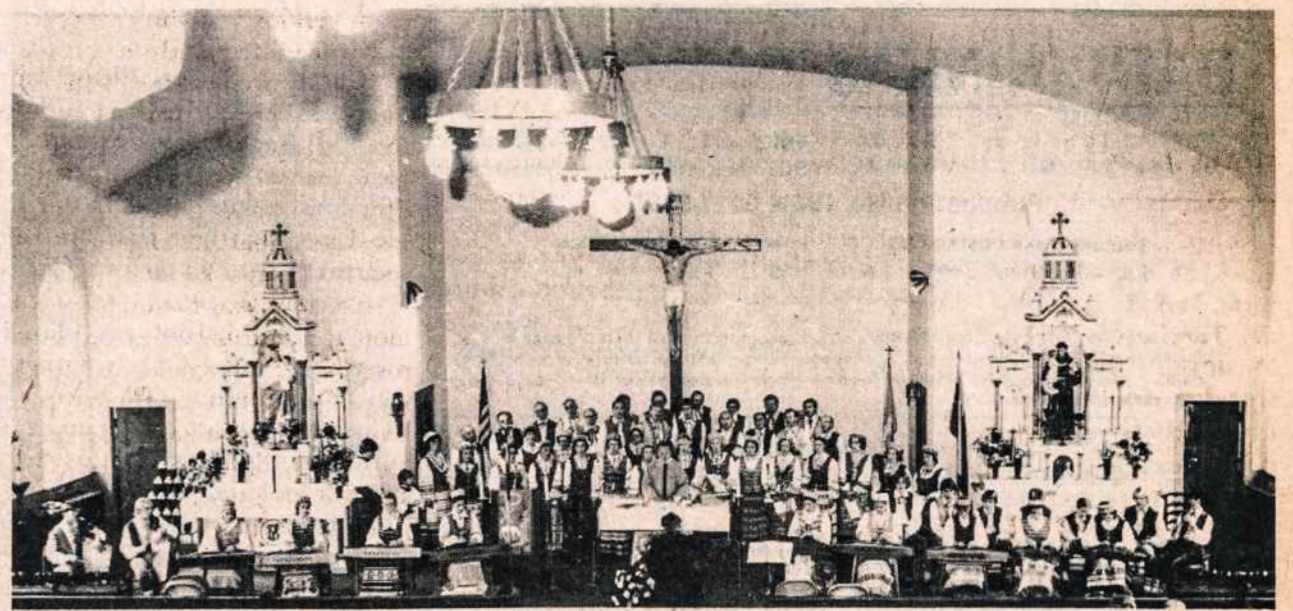
ir galimybė užmegzti artimas pažintis su kitų valstybių delegacijų nariais sudarys galimybę Pabaltijo valstybių laisvės klausimo iškėlimui. R. Česonis Madride žada praleisti 4-6 savaites. Jam apsisotant specialiai delegatam rezervuotam viešbuty ir dalyvaujant komisijų posėdžiuose, susidarys proga kitų valstybių atstovus informuoti apie Pabaltijo valstybių esamą padėtį.

Pasitarimo metu buvo pranešta, kad JAV ir Kanados LB rūpėčiu bei parama į Madridą vyksta laisvajame pasaulyje esančių Lietuvos Helsinkio komisijos narys Tomas Venclova. Jam šiame reikale taip pat talkina New York'e veikianti Helsinki Watch organizacija ir Freedom House institucija. Lapkričio 11 Madride įvyks iškilmingas posėdis, kuriame dalyvaus pagrindiniai sovietų pavergtų tautų disidentai — rezistentai. Jo metu kalbės ir lietuvis Tomas Venclova. Šiam posėdžiui yra smarkiai ruošiamasi, ir neabejojama, kad laisvojo pasaulio spauda jam suteiks reikiamo dėmesio. Laisvame pasaulyje esantieji Helsinkio grupių nariai buvo susitikę New York'e ir surašė atsišaukimą, skirtą Madride dalyvaujančioms valstybėms. Tas atsišaukimas kaip tik bus paskelbtas lapkričio 11 Madride.

Pasitarimo dalyviai pareiškė pageidavimą, kad kun. K. Pugevičiaus vadovaujama Lietuvių informacijos taryba būtų atstovaujama Madride. Tai žymiai pasitarnautų lietuviškais klausimais informuojant kitų tautų korespondentus. Į Madridą vykstantiems R. Česoniui ir T. Venclovai savo nuoširdžią pagalbą yra pažadėję laisvojo pasaulio latviai ir estai, o taip pat ir naudojimąsi jų Madride įsteigtais informaciniais centrais.

sag

Savo draugams švenčių progą užprenumeruok Darbininką!

Detroito Šv. Antano bažnyčioje spalio 26 Čiurlionio ansamblis iš Clevelando giedojų mišijų metu su liaudies instrumentų palyda. Mišias aukojo kun. Alfonsas Babonas, parapijos klebonas. Nuotr. K. Sragausko

pridėjo, kad Pedagoginis Lituanistikos Institutas yra gavęs pagal Ethnic Survival projektą, kuris pilnu titulu vadinamas A Multi-Media Model for Preservation of Ethnic Heritage in an Alternative Educational System, vieneriem metam finansinę paramą 50 tūkstančių dolerių. Šia parama pasinaudodamas, institutas paruošė apie 150 video juostų. Šių juostų medžiaga galės naudotis abiejų instituto skyrių studentai ir kitos lituanistinės

mokyklos. Tos juostos galės būti skunčiamos net ir užjūrio lituanistinėm švietimo įstaigom.

Po dr. Račkausko pranešimo buvo gana gyvos diskusijos. Studijų savaitės dalyviai norėjo sužinoti daugiau detalių apie instituto veiklą, programą ir mokestį. Tarp kitko dr. Račkauskas pareiškė, kad neakivaizdinio skyriaus studentam mokestis bus labai nedidelis, gal kokia 20 dol., o gal ir visai nieko nerei-

kėsią mokėti. Svarbiausias instituto neakivaizdiniam skyriui pageidavimas buvo, kad šis skyrius daugiau parodytų gyvybės, daugiau reklamuotųsi, nes provincijoje daugelis mokyklų nedaug apie jį nežino, arba ir visai nežino nei apie jo egzistavimą, nei apie sąlygas į jį įstoti. Ir instituto rektorius dr. J. Račkauskas, ir instituto neakivaizdinio skyriaus direktorius J. Masilionis žadėjo atkreipti į tai reikiamą dėmesį. (Bus daugiau)

VIENOS KELIONĖS PRISIMINIMAI

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

25

1557 Bernini sukūrė aikštę supančią kolonadą, kuri susijungia ties bazilikos fasadu ir suteikia jai specifinę perspektyvą. Aikštės centre stovi impozantiškas obeliskas, kuris buvo pergabentas iš Nerono cirko ir kurio viršų dabina kryžius.

Ėmė rinktis tūkstantinė maldininkų minia. Čia buvo kalbama visomis pasaulio kalbomis. Jaunimas, susėdęs ant kolonadų laiptų, nepagarbiai, bet gyvenimiškai sriubčiojo Coca Cola ir užkandžiavo. Vokietijos vienuolės, garsiai mosikuodamos, ieškojo savo seserų minioj. Smalsūs japonai šveistėsi su kameromis, fotografuodami visus Šv. Petro aikštės kampus. Baltai raudonomis juostelėmis persijuosusi Lenkijos jaunimo grupė veržėsi į rezervuotas vietas aikštės vidury, kur buvo arti tūkstančio kėdžių registruotų ekskursijų nariam. Pagaliau pasirodė Vatikano personalas ir aikštės šonuose sudarė špalierius.

Aš artinausi prie Vatikano vartų, pro kuriuos turėjo atvykti popiežius. Mano bičiulis, nustatęs kamerą, laukė įdomesnio momento. Vienu metu ties vartais stovėjo vienišas garsiosios šveicarų sargybos atstovas savo spalvingoj uniformoj su senovišku ieties pavidalo simboliu ginklu. Įsigijusi turistinė drąsa, aš atsistojau arti jo, ir mano bičiulis padarė nuotrauką.

Minia didėjo. Ties bazilikos laiptais pastatyta platforma su kukliu sostu popiežiui buvo nuo bazilikos atskirta balta ekrano pobūdžio siena. Abipus sosto buvo kėdės patarėjams. Aš ir mano bičiulis norėjom rasti patogiausią vietą, tad, kartais ir gana arogantiškai, slinkom per minią, kol pagaliau priartėjom prie šalutinių vartų.

Turėjau progos iš arti stebėti spalvingus sargybinius ir jų istorinę aprangą. Jaunas, dailiai nuaugęs šveicaras aiškiai juto smalsius žvilgsnius, tačiau stengėsi atrodyti abejingas ir nė vienu veido raumens pajudėjimu neišsivadė jaučias aplinką. Juoda beretė ant galvos, žaismingai šonu pakreipta, žaliai, geltonai, raudonai ir juodai dryžuotas apdaras, kurio spalvas kartojo iki kelių kojines ir kuris baigiasi juodais žvilgančiais batais, žiūrovą veikia beveik hipnotiškai. Patyriau, kad tie drabužiai buvo sukurti popiežiaus Julijaus II pageidavimu ir pagal Michelangelo ar Rafaelio projektus (Enc. Britannica X/937).

Diena buvo nepaprastai graži. Žydras itališkas dangus atrodė

pasipuošęs kilnaus lankytojo skrydžiui iš Castel Gandolfo (popiežiaus vasaros rezidencijos) į Romą. Mano bičiulis dingo minioj, drauge su paaugliais, nepastebėtas sargybinių, perli-po užvarą, skiriančia Vatikano kiemą nuo kolonados ir joj esančios minios. Sekantį kartą aš jį pamačiau įsimašijusį į specialią maldininkų grupę, išeinančią iš Vatikano rūmų... Jo rankose blykčiojo kameros šviesos.

Staiga minia sutūdo, ir pasigirdo šauksmai "Viva Papa". Aš ėmiau dairytis, kol pagaliau pastebėjau, kad visų akys buvo nukreiptos į... dangų. Net momento juoko buvau pagauta, vis dar gyvenime neužtikusi grynai mistiško elemento. Bet pasirodo, kad mūsų naujasis popiežius iš tikro atvyko į dangaus: ties Šv. Petro aikšte aukštai žydo dangaus fone blykčiojo plieno balta Vatikano helikopteriš... Minioj prasidėjo ovacijos visomis kalbomis. Entuziazmo pagauta, ir aš sugavau save šaukiančią "Tegyvuoja popiežius!"

Po gero pusvalandžio pro šoninius vartus įvažiavo kuklus baltas, amerikietiška karinė žypa primenantis automobilis, kurio prieky stovėjo baltai apsirengęs popiežius, Jonas Povilas Antrasis, lydimas baltomis krūtinėmis ir juodais frakais pasidabinusių palydovų. Apvažiavęs aikštę aplink vieną kartą, savo šypsena ir rankos judesiais skleidamas savotišką nuostabią raminantį ir pakeliantį magnetizmą, popiežius sustojo ties sau paruoštu kukliu sostu ir pasveikino susirinkusiuosius, tradiciškai keturiomis kalbomis palaimindamas maldininkų atsiuštus medalikėlius ir kitus religinius simbolius. Po to sklandžiai ir vėl keturiomis kalbomis kreipėsi į susirinkusius, praneš-

damas apie naują jo paskelbtą encikliką, kurioj iškeliamas Bažnyčia kaip mokytoja.

Auksiniai saulės spinduliai lėtai leidosi virš Amžinojo miesto. Entuziastinga įvairiavė minia klausėsi naujojo ganytojo žodžių, ir atrodė, kad juos nusigabens su savim į visus pasaulio kraštus. Net ir tradiciniai Romos balandžiai nustojo savo įkyrumo ir ramiai tupėjo ant aikštės supančių tūkstančiamečių skulptūrų pečių.

Pasibaigus audiencijai, tūkstantinė minia išsiskirstė. Ties obelisku stovintis fontanas viliojo ištroškusius savo kristaline versme. Mano bičiulis, pagaliau mane suradęs sutarė vietą ties penkta pietų pusės kolona, pareiškė esąs mirtinai ištroškęs. Aš pajuo kavau, primindama jam senųjų krikščionių gyvenimą, bet fontanas jį traukė. Nežūrint įspėjimų turistam negerti Romoj nerinto vandens, mes pastebėjom du jaunuolius godžiai riekškučiomis semiančius fontano vandenį ir geriančius. Iš ju kalbos supratau, kad tai amerikiečiai. "Ar galima šitą vandenį gerti?" paklausiau aš savo bendrapiliečius. "Mes iki šiol Romoj gerėm vandenį bet kur, ir vis dar esam gyvi", nusijuokė studentas, rankovės kraštu šluostydamas Vatikano fontanu suvilgytą veidą.

Vakaras buvo pasakiškai gražus. Nutarę negrįžti į autobusą, o likti ilgiau Vatikane, pradėjom ieškoti restorano vakarienei. Be jokių sunkumų radom didelį restoraną, kuriame atsi-gaivinom skaniu itališku vynu, žuvim ir neišvengiamais "spaghetti". Grįžom į viešbutį labai vėlai, ilgą laiką klaidžiodami Romos gatvėmis, klausydamiesi to Amžinojo miesto gyvenimo pulso. Rytojau dieną nutarėm padaryti nuoseklų Romos apžiūrėjimą.

(Bus daugiau)

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius, Vedėjas

VISA

MASTERCHARGE

METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

Į TALKĄ KULTŪROS TARYBAI!

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

S. m. lapkričio 3 dienos vakare JAV LB Kultūros Tarybos pirm. Ingrida Bublėnė, talkinama Tarybos vicepirm. Viktoro Mariūno, Clevelande sušaukė spaudos atstovų pasitarimą, kurio tikslas buvo pasidalinti Tarybos ateities planais ir projektais. Posėdy dalyvavo Draugo atstovas V. Rociūnas, Mūsų Žingsnių atstovai Nijolė Kersnauskaitė ir kun. Gediminas Kijauskas, rašytojas V. Kavaliūnas, fotografas žurnalistas Vladas Bacevičius, Tarybos narys ir LB apylinkės pirm. Jurgis Malskis ir šių eilučių autorė. Pasitarimui buvo sudaryta jauki šeiminiska nuotaika Gintaro restorane su karšta kava ir užkandžiais, šalia kurių gulėjo kruopščiai paruošta informacinė medžiaga spalvinguose aplankuose.

Pirm. Ingrida Bublėnė trumpai, bet su dideliu entuziazmu kreipėsi į spaudos atstovus, prašydama Kultūros Tarybos darbus visokeriopai remti ir jiems suteikti stiprią paramą mūsų spaudos puslapiuose.

V. Mariūnas konkrečiai išskaičiavo kelis svarbesnius numatytus užsimojimų punktus, ypač pabrėždamas spaudos vaizaus mėnesį, teatrų atgavimą ir įvedimą naujų tradicijų, kurios pagyvintų mūsų kultūrinį gyvenimą pačia gražiausia forma, pirmoj eilėj vertinant ir apdovanojant bei atžymint asmenis, pasireiškusius kultūrinėje ir kūrybinėje srityje.

Toliau buvo nagrinėjama būsimos kultūros darbuotojų konferencijos programa ir tikslas. Iš iki šiol spaudoj rastų skelbimų, kurie buvo gana kelblauki, ne visiems buvo aiški kviečiamųjų darbuotojų sąvoka ir, gyvenant tokiose judriose kolojose, kaip Clevelandas ar Chicago, neatrodė reikalinga "gyvinti

kultūrinį judėjimą". Klausimų ir atsakymų metu išryškėjo gana svarbūs elementai, kurie turėtų nulemti konferencijos pasisekimą. Toji konferencija, kuri įvyks Clevelande lapkričio 22-23, sutampa su grandioziniu Čičinško operos spektakliu, kad konferencijos dalyviai "vienu šviu nušautų du zuikius", t. y. dalyvautų spektakly ir taip pat svarstyti kai kurių mažesnių ar mažiau pajėgių kolonijų kultūrinio gyvenimo problemas.

Čia buvo iškeltas labai įdomus dalykas, kad Bendruomenė nesirengia paglemžti kultūrinės veiklos iš tų kolonijų, kuriose bet kuri kita lietuviška organizacija vadovauja kultūriniam gyvenimui ir dirba pozityvų darbą. Todėl į konferenciją kviečiami ne vien LB apylinkių bei apygardų valdybų asmenys, bet ir visi tie, kurie vienu ar kitu būdu rūpinasi lietuviškos kolonijos kultūrinio gyvenimu. Taip pat žinoma, kad esama vietovių, kurios gal ir turėtų pakankamą skaičių, bet neturi asmenų su iniciatyva ar interesus apjungti visus kultūrinio gyvenimo judėjime. Taryba neslepia to fakto, kad mažiau pažėgesnė kolonijom gali ir finansaiškai padėti, jei būtų kviečiamas koks paskaitininkas, dainininkas, rašytojas ar menininkas.

Konferencijos programoj numatyta prof. Tomo Venclovos paskaita, kuri, be abejo, sutrauks geroką skaičių klausytojų. Čia rengėjai pabrėžia, kad konferencija yra atvira visiem — ir tiem, kurie jį aktyviai dalyvauja, ir suinteresuotiem stebėtojams. Mano supratimu, čia ir glūdi pati esminė konferencijos pasisekimo paslaptis, kad dalyvavimas jį nereikalauja "žvaigždės titulo", kaip tai gražiai pareiškė Ingrida Bublėnė. P. Venclovos tema turi būti įdomi kiekvienam, kuris domisi mūsų kultūrinio gyvenimu. Tema "Kultūros vaidmuo išsivijojimo buityje" įdomi ypatingai tuo, kad Tomas Venclova, nors ir susipažinęs su mūsų gyvenimu tremtyje, dar nėra jame taip giliai paskendęs, kad neturėtų perspektyvos, kuri jį įgalintų mesti gilų ir besišališką žvilgsnį į mus, jau per keletą dešimtmečių pagautus gyvenimo srovės.

Betgi tiem, kurie į tą konferenciją atvyks, Tarybos šaukiama ir skatinama pasidalinti savo rūpesčiais, sunkumais ir problemomis, ypatingai svarbios bus popiet planuojamos svarstybos simpoziumo forma apie "Kultūrinį darbą apylinkėse". Po svarstybų numatyta viena valanda kultūros darbuotojų pasisakymų.

HARTFORD, CONN.

Lietuvių klubo žinios

Lietuvių dienos ir Tauro valgyklos oficialus atidarymas įvyks lapkričio 15, šeštadienį, 3 val. popiet Lietuvių Klubo apatinėje salėje, 227 Lawrence St., Hartforde. Jame dalyvaus Hartfordo burmistras G. Athanson, televizijos ir laikraščio atstovai bei kiti amerikiečiai svečiai. Bus vietinių menininkų tautodailės paroda su šiaudinukų, medžio drožinių, audinių ir gintaro rinkimais.

Lietuvių tautinio namo vidus

Lietuvių klubo valgyklą Taurus ruošiamasi papuošti nauja iškaba.

A.M.

mam veiklos klausimais.

Turiu vilties, kad tie, kuriems tikrai dalyvavimas toj konferencijoj yra svarbus, skaitys šias eilutes ir atvyks, nors ir nebūtų gavę specialaus pakvietimo. Ingrida Bublėnė gražiai paaiškino, kad dabartinė Taryba, vos įpusėjusi savo kadencijos pusmetį, techniškai kontaktuoja asmenis Bendruomenės struktūroje, kurie savo kolonijose rūpinasi kultūrinio gyvenimu ir kurie pritaria Tarybos bendradarbiavimui. Laukiama pasiūlymai, patarimai, o taip pat ir klausimai. Taryba, pasiremama Lietuvių Chartos filosofija, žada dirbti

vieno principo pagrindais: bendruomenė (iš mažosios raidės) yra išsivijojį gyvenanti tauta, ir kiekvienas pozityvus lietuviškas veiksmas yra brangus, vertintinas ir naudingas.

Vartydama gana turtingą projektų numatytų darbų planą, neturiu abejonės, kad Tarybos veikla turėtų padaryti rimtą įnašą į mūsų gyvenimą, jį pajavirinant, kai ką koordinuojant, praturtinant naujomis tradicijomis ir nauju judėjimu, įtraukiant visas mūsų jėgas. Tačiau tų planų pasisekimas ir įgyvendinimas bus įmanomas tik tada, kai stos į talką visi, vienos bendros lietuviškos kultūros išlaikymo ir puoselėjimo idėjos vedami ir jos įkvėpti.

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Kultūros Barų Nr. 8 yra išspausdinti dviejų jaunų muzikologų straipsniai apie vargonų muzikos padėtį pavergtoje Lietuvoje praityje, dabar ir ateityje. *Zivilė Ramoškaitė* duoda istorinę vargonų muzikos apžvalgą tik pavergtoje Lietuvoje, nesiekdama tolimesnės istorijos. Ji rašo, kad iš vyresniųjų vargonų muzikų tebuvo likę tik maestro *Konradas Kaveckas*, muzikos mokslus baigęs Paryžiuje, ir maestro *Zigmas Aleksandravičius*, muzikos mokslus baigęs Romoje. Bet juodu abu neturėjo sąlygų pavergtoje Lietuvoje koncertuoti. Z. Aleksandravičius kai kurį laiką dar dėstė vargonų muziką Valstybinėje muzikos konservatorijoje. Ne-trukus ir ši vargonų klasė buvo valdžios uždaryta. Beviltska padėtis pasikeitė, kai 1960 m. muzikos mokslus Maskvoje baigęs į Lietuvą grįžo energingas vargonų muzikos entuziastas *Leopoldas Digrys*. Jam pavyko vėl atkurti vargonų klasę konservatorijoje. Pats vienas kelerius metus jis ir dėstė visas teorines vargonų muzikos doktrinas, vadovavo seminarui ir vargonų muzikos praktikai. Jam pavyko išugdyti nemažą būrį gerų vargonininkų (apie juos jau buvo rašyta šioje skiltyje). Tik 1962 m. estų specialistai atremontavo konservatorijos vargonus, ir nuo tada prasidėjo vargonų koncertai. Tik 1963 m. Filharmonijos salėje buvo pastatyti tobuli koncertiniai vargonai. Konservatorijos auditorijai 1964 m. buvo įsigyti mokomieji vargonai. Vilniaus paveikslų galerijos (katedros) senuosius vargonus atremontavo 1969 m. Nuolatinio remonto reikalauja Kauno Irgulos (dabar vitražų ir skulptūrų muziejaus) šventovės vargonai. Čekų meistrai pastatė vargonus ir

mažajoje baroko salėje (buvusioje bažnyčioje). Klaipėdos konservatorijos fakultetų salėje vargonai buvo pastatyti 1977 m. Pastatyti koncertiniai vargonai ir Juodkrantėje. Tik Šiauliai ir Panevėžys dar neturi savo salėse koncertinių vargonų. Tų miestų bažnyčios turi neblogus vargonus, bet negi ateistinė okupantų valdžia rengs religines vargonų muzikos koncertus?

Straipsnyje rašoma, kad dabar Vilniuje kas savaitę būna du vargonų muzikos koncertai, Kaune ir Klaipėdoje — po vieną. Senų vargonų taisymui Vilniuje įkurta vargonų restauravimo dirbtuvė. Toji dirbtuvė jau restauravo Šv. Jono bažnyčios trejus barokinius vargonus. Vieni jų perkelti į Vilniaus universiteto aula. Restauruoti istorinės vertės vargonai ir Šiluvoje, Tytuvėnuose, Kėdainiuose.

Antroji muzikologė *Jarutė Landbergytė* rašo apie lietuvių kompozitorių kūrinius vargonams. Stiliuje vyraujanti neoklasicizmo kryptis, dažnai pavadinama net lietuviškąja vargonų mokykla. Vargonų muzikos sukūrė ir kuria šie lietuvių kompozitoriai: J. Juzeliūnas, E. Balsys, O. Balakauskas, T. Mačiūnas, G. Kuprevičius, V. Barauskas, B. Kutavičius, jaunieji — A. Martinaitis, J. Paulikas, J. Domarkas, P. Fledžinskas, Z. Virkšas, O. Narbutaitė.

— Kultūros Barų Nr. 8 net penki teatrologai peržvelgia Lietuvos dramų teatrų aktorius. Pripažįsta, kad praėjusį teatro sezoną (1979-1980) "ne itin daug buvo tikros vaidybos meno viršūnių, tačiau bendroje panoramoje išsiskiria keletas įdomių, reikšmingų vaidmenų". Štai tie išsiskiriantieji:

Cražina Mereckaitė iškelia Šiaulių dramos teatro aktorių S. Petronaitį, vaidinusių dekabristų sukilimo pagrindinį herojų Luniną (melodramoje "Luninas"). Rašoma, kad Lunino asmenybės bruožai — protas ir beprotiška narsa, ironija ir išdidumas, jūniškis ir užuojauta, sar-

Alvydas Vasaitis, pianistas, akomponuos Darbininko sukaktuviniame koncerte, kuriame dalyvauja solistai: Stasys Baras, Dana Stankaitytė, Jonas Vaznelis. Koncertas bus lapkričio 16, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

kazmas ir aistra — viskas, kas lašas po lašo pripildė šio neeilinio gyvenimo taure, aktorius buvo įsijausta, išgyventa ir be priekaištų išreikšta.

Markas Petuchauskas aptaria iškilų aktoriaus *Vido Petkevičiaus* vaidmenį, Š. Dileinio "Medaus skonyje". Jaunimo teatre vaidinusių Piterį. Rašoma: "Iš ankščiau žinomas savo muzikalumu, plastiškumu, polinkiu į sceninę metaforą, V. Petkevičius šįkart pasirodė ir kaip itin subtilios dvasios aktorius".

Taip pat Jaunimo teatre pastatytoje H. Ibseno "Smėklose" pagrindinį Fru Alving vaidmenį sėkmingai suvaidino aktorė *Eugenija Pleškytė*. Jos sėkmę atskleidžia *Antanas Vengris*. Rašoma: "Fru Alving — tragiška, ir mūsų aktorė perteikia tokią jos dvasinę būklę su jaudinančia jėga (...) nenumaldomai prieštaraujančią ir tragiškai kenčiančią".

Irena Aleksaitė rašo apie Kauno dramos aktorių *Valentiną Masalskį*, M. Unto pjesėje "Svarbiausioji repeticija" vaidinusių Juhaną. Rašoma: "Net sunkiausiose situacijose Masalskio herojai nepraranda vidinės savitvardos ir išlieka savimi, nors ir brangiai už tai sumoka V. Masalskis — itin jautrios prigimties menininkas".

Taip pat Kauno dramos teatro aktorė *Doloresa Kazragytė* vaidino tame pačiame "Svarbiausiosios repeticijos" veikale *Marę-Mariją*. Apie jos sukurtą personąžą rašo *Irena Veisaitė*. Rašoma: "Pagrindinė Kazragytės Marės-Marijos vaidmens tema ir yra amžina žmogaus kova

žmogaus sieloje tarp noro gyventi ir noro būti žmogumi".

— Muzikos festivalis "Aukšinis ruduo", kaip ir kasmet, prasidėjo Druskininkuose. Grojo Vilniaus kvartetas, smuikininkas laureatas R. Katilius, skambino fortepionu B. Vainiūnaitė. Kompozitoriui *Vytautui Barkauskui* įteikta premija ir suteiktas laureato vardas. Tie patys muzikai dvi dienas koncertavo Vilniuje, paskui leidosi į Panevėžį, Šiaulius, Pakruojį, Telsius, Klaipėdą, Šilutę. "Aukšinis ruduo" truko 5 dienas. Buvo grojami E. Balsio, V. Jurgučio, V. Kairiūkščio, S. Vainiūno, B. Kutavičiaus, R. Zigaičio kūriniai.

Pr.N.

PALM BEACH, FLA.

LB sukaktis

LB Palm Beach apylinkės valdyba rengia šios apylinkės penkerių metų sukakties minėjimą, kuris įvyks lapkričio 27, ketvirtadienį, Padėkos dieną, 3 val. popiet Lake Park miesto rotušės salėje.

Minėjimo programoj sveikiniai ir trumpaprakalba. Solistė Ona Blandytė-Jameikienė, akomponuojama muz. Malkins, atliks dainų ir arčių koncertą. Po koncerto kalakutienos pietūs. Veiks baras. Šokiama gros puiki muzika. Kaina asmeniui 8 dol.

Valdyba maloniai kviečia visus lietuvius dalyvauti šiame minėjime. Apie dalyvavimą praneškite valdybos sekretoriui A. Pilypavičiui telef. 626-0128 iki lapkričio 23.

P. Mikšys

DAR NEINAM Į PENSIJĄ!

Šiais metais Darbininkas švenčia 65 metų sukaktį. Minėjimui pakviesti mūsų iškiliai solistai — Dana Stankaitytė, Stasys Baras ir Jonas Vaznelis bei akompaniatorius muzikas Alvydas Vasaitis. Sukaktuvinis koncertas įvyks šių metų lapkričio 16, sekmadienio popiet.

Šia proga lietuviškos spaudos gerbėjai, ypač Darbininko skaitytojai, kviečiami talkon. Laukiama mecenatų, kurie 65 metų sukakties proga paaukos po 65 dol. — po vieną dolerį už kiekvienus spaudos darbo metus. Tokie aukotojai bus skelbiami kaip garbės rėmėjai ir gaus dovanai vienerius metus Darbininką. Atsiuntę 6.50 dol. bus laikomi Darbininko rėmėjais. Priimamos bet kokio dydžio aukos Darbininko išlaikymui. Nors ir sunkiai dirbęs 65 metus, Darbininkas dar nenori išeiti į pensiją. To nenori ir Darbininko skaitytojai.

Visi kviečiami atsilankyti į sukaktuvinį koncertą, paremti Darbininką pingine auka, rasti naujų prenumeratorių.

Darbininko leidėjai, administracija ir redakcija visiem mecenatam, rėmėjam, aukotojam ir talkininkam nuoširdžiai iš anksto dėkoja!

Šiunčiu auką Darbininkui paremti:

Mecenatas 65 dol., rėmėjas 6.50 dol.

Vardas, pavardė

Adresas

A.A. DR. SIMONAS VIRKUTIS

Gimė Žemaitijoje 1895.IV.26 Plienakių k., Tirkšlių vls., Mažeikių apskr. Mokėsi Rygos gimnazijoje ir dalyvavo "Žvaigždės" veikloje. 1914 studijavo Tartu universitete. Mokslą sutrukdė pirmasis pasaulinis karas. Buvo mobilizuotas ir dirbo felčeri. Karui pasibaigus, 1919 tapo Sedos apskrities viršininku. Toliau studijavo mediciną Lietuvos universitete Kaune ir baigė 1928. Vėliau dirbo Sveikatos Departamente medicinos skyriaus viršininku.

Studijuodamas mediciną Kaune, buvo vienas iš iniciatorių — steigėjų neolituantų studentų korporacijos ir aktyvus narys. 1931 vienas iš steigėjų Lietuvos Akliemsis Globoti Draugijos. 1938-1939 Lietuvos Motinoms ir Vaikams Globoti Sąjungos centro valdybos narys. 1945-49 Schongaulandsbergo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus gydytojas. Rusų ir vokiečių okupacijų metais teikė medicinišką pagalbą Lietuvoje.

Daktaro Virkučio aktyvumas Lietuvoje jo geriausiame amžiuje nesiribojęs vien medicina, jam rūpėjo socialinė pagalba paliečiamiesiems ar netekusiems sveikatos ar apakusiems. Lygiai jam rūpėjo visuomeninė veikla, buvo aktyvus tautininkų veikėjas Kaune.

Patekęs į Jungtines Valstybes, bandė kurtis Chicagoje, bet, ten nepriėjęs, persikėlė į Marylando valstiją, gavo egzaminų keiliu medicinos gydytojo prakti-

Dr. Simas Virkutis

kos teises. Pradžioje dirbo džiovininkų ligoninėje, vėliau perėjo į Eastern Shore State Hospital, Cambridge, Md., 1965 dėl sveikatos išėjo pensijon ir apsigyveno Chaptank paupyje, prie East New Market, Md., miestelio, tik kelios mylios nuo Cambridge, Md. Kaip jis džiaugėsi savo kukliu namu ant upės kranto su gabaliuku žemės. Čia jis atsigavo žvejodamas, krabaudamas, tvarkydamas savo sklypą, skiepydamas vaismedžius ir stebėdamas, kaip jie auga. Bandė suburti daugiau lietuvių apylinkėje. Čia pas Virkučius susiburdavo savaitgaliais daugiau lietuvių iš Washingtono, Baltimorės pasidžiaugti gamta, paplaukyti ir pažvejoti.

Dr. Virkutis buvo labai gyvas, linksmas, malonaus būdo, draugiškas, stengėsi kitam padėti. Dalyvavo New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijoje. Džiaugėsi kiekvienu numeriu lietuviškos medicinos žurnalo. Dėl savo malonaus būdo įsigijo vietinių žmonių pagarbą ir draugystę tiek dirbdamas ligoninėje, tiek išėjęs į pensiją.

Pastaraisiais pora metų pradėjo sunkiai sirguliuoti, teko kelis kartus ir ligoninėn atsigulti. Savo mielos žmonos Stelos globojamas, nešė savo kryželį palengva silpnėdamas, tai vėl atsigaudamas. Simas buvo nepaprastai pasišventusios žmonos globojamas ir slaugomas pagal amerikonių gydytojų ir daktaro Ankudo iš Baltimorės nurodymus. Simas palengva silpnėjo, kol užmigo amžinu miegu 1980 rugsėjo 10, 4:30 v. ryto. Dėka jo žmonos meilės ir pasiaukojimo jo kančia buvo sušvelninta iki galimų ribų. Jam neteko užmerkti akių kur nors tarp svetimų, nors ir draugiškų žmonių, bet čia pat namie, savo pamėgtoje pastogėje tarp savų. Garbė poniai Stelai Virkutei, kuri, nesigailėdama savo sveikatos, jam gelbėjo ir globojo jį per ilgą ir sunkią nepagydomą ligą, trukusią bent porą metų.

Rugsėjo 12 buvo palaidotas Baltimorėje Loudon Park kapinėse prie kitų lietuvių. Ant jo karsto buvo užbertas žiupsnelis žemės iš Lietuvos, kurią jis taip mylėjo, jai dirbo ir rūpinosi jos nedalia.

Vytautas Avizonis, M.D.

CHICAGOJE

Kultūrinis paminklas lietuvaitei

Šių metų gegužės 9 Šv. Kryžiaus ligoninėje po kelių mėnesių vėžio ligos kančių mirė mokytoja Lee Balkus (Balkauskaitė), gimusi Chicagoje, mokišius lietuvių parapijų mokyklose.

20 metų ji buvo vedėja Stony Creek mokyklos, esančios Chicagos pietvakariuose, 11700 S. Kolin gatvė. Miesto naujos sekcijos pradžioje maža mokykla, jos vadovaujama, išaugo į mokyklą su 1200 mokiniais, su salėmis kultūriniam ir sporto reikalams. Mokykla buvo žinoma kaip gero mokyto ir kultūringos drausmės įstaiga. Vedėją jos bendradarbiai ir vyresnieji apibūdino kaip pasiaukojančią, visus uždegančią tobulai atlikti pareigą,

mylinčią ir gerbiančią mokinius. Ji pati buvo gerbiama ir mylima bendradarbių, mokinių ir jų tėvų. Būdama viešos-valdiškos mokyklos vedėja, ji kartu buvo ir aktyvi, visur padedanti savo parapijos, Šv. Marijos Kankinių Karalienės, narė.

Tuoju po jos laidotuvių, kuriose dalyvavo minia mokytojų, mokinių ir jų tėvų, mokytojai vieningai nutarė prašyti distrikto švietimo tarybą pavadinti jos išvystytą ir vadovautą mokyklą Lee Balkus Learning Center vardu. Distrikto švietimo taryba siūlymą vieningai priėmė. Šių metų spalio 17 Illinois valstijos švietimo taryba pripažino jai aukščiausią įvertinimą: Goal for Excellence. Anksčiau ji yra gavusi kelis savo darbo įvertinimo pripažinimus.

Spalio 21 toj mokykloje įvyko iškilmės, gausiai dalyvaujant apylinkės mokytojams, mokiniams, jų tėvams, mirusios

Lee Balkus

dviem seselėm kazimierietėm Konstancijai ir Marijai — Marijos mokyklos mokytojom, valdžios atstovam, katalikų ir kitų religinių bendruomenių dvasininkam.

V.B.

A.A. J. ČEPULĮ PRISIMENANT

Jonas Čepulis, gyvenęs Middle Village, sunkiai sirgęs ir miręs spalio 9, buvo palaidotas spalio 11 iš Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse.

Jis buvo gimęs 1913 gegužės 25 Gerardville, Pa. Kai jis buvo dvejų metų, mirė motina. Tėvas dešimties metų Jonuką parsižėvė į Lietuvą. Apstojosi Meškuičių miestelyje, Šiaurės apskrityje. Čia Jonukas baigė pradžios mokyklą.

Jis visą laiką buvo globojamas dėdės dr. Eliziejaus Draugelio. Kai baigė gimnaziją ir išvyko į Kauną mokytis, jį taip pat globojo dėdė. Kaune jis baigė aukštesniąją technikos mokyklą ir kaip inžinierius kurį laiką dirbo Pieno Centre, o paskui Marijampolės cukraus fabrike buvo fabriko mechaninės srities direktorius!

Marijampolėje 1938 vedė mokytoją Reginę Ūselytę. Marijampolėje gyveno iki pasitraukimo iš Lietuvos. Traukdamasis nuo karo, 1944 pasiekė Austriją, o vėliau gyveno privačiai Bavarijoje.

Į Ameriką atvyko 1948 ir pradėjo dirbti International Harvester bendrovėje. Čia jis dirbo iki 1978, kol išėjo į pensiją.

Užaugino dvi dukras—Reginą ir Ritą. Abi jos puikios lietuvaite. Rita su savo vyru Jurgiu Oniūnu dar didelę duoklę atidavė Maironio lituanistinei mokyklai, — ten buvo ilgamečiui mokytojui. Jie abu gyvena Manhattane, tai Jonas Čepulis kiekvieną šeštadienį važiuodavo juos atvežti į mokyklą, tuo sutaupydamas dukrai ir žentui brangų laiką. Rita su vyru daugelį metų priklausė New Yorko tautinių šokių ansambliui Tryptiniui ir dalyvavo net keliose tautinių šokių šventėse Chicagoje. Vyresnioji duktė Regina dirba White Plains specialioj vaikų mokykloje.

Jonas Čepulis buvo artimas giminaitis Magdalenos Galdikienės-Draugelytės. Ilgą laiką Amerikoj Galdikai pas juos gyveno. Mirus dailininkui Adomui Galdikai, Čepuliai daug padėjo

Bostono lietuviai skautai. Vyr. skautininkas Česl. Kiliulis paruošė gražų ir prasmingą atsišveikinimo žodį, kurį įterpė šį Bostone mirusio poeto Fausto Kiršos eilėraštį:

*Linguoja smilga palei kelią,
Sakyk, ar tai ne aš?
Karys su slibinu kovoja,
Sakyk, ar tai ne aš?*

*Danguj nušvitęs kūnas krenta,
Sakyk, ar tai ne aš?
Ir rūkas, kurs naktį pasklysta,
Sakyk, ar tai ne aš?*

Tegu velioniu Myk. Subačiui būna lengva svetingos Amerikos velėna, o jo žmonai, dukrom ir sūnum liūdesio dienom teatyla nors tiek paguodos, kad mirusio gyvenimo pėdsakai yra ir ryškūs ir garbingi.

St. S.

BOSTONO APYLINKĖSE MIRĖ MYKOLAS SUBATIS

Žmonių susitikimai bei pažintys turbūt yra atsitiktiniai dalykai. Keliuodamas gyvenimo vingiuotom gatvėm ar takais, juk iš tikro nežinai, ką tame ar kitame postūky sutiksi. O kai tą kitą žmogų sutinki — netrukus susipažįsti su jo vargais ir rūpesčiais, su jo siekais ir viltimis, trumpai tarant, susipažįsti su jo gyvenimo svajone.

Mes, naujieji ateiviai, Bostone jau buvom bebaigią perbristi pirmuosius įsikūrimo vargus ir nepriteklus, apsiprasti su didelio krašto gyvenimo stilium ir savo asmeninėm sėkmėm ir nesėkmėm, kai 1957 iš Kolumbijos pas seserį į JAV atvyko Subačių šeima — tėvas ir motina, dar jauni žmonės, ir penki maži vaikai. Ir įsikūrė toji šeima So. Bostone, vieno kito naujojo ateivio artimoj kaimynystėj. Be abejo, niekam nebus sunku suprasti, kad septynių asmenų šeimai ir Amerikoj kepti balandžiai ant skobnių netupia. Kai kurie kaimynai, patys dar ne iš visų praradimo sopulių išivadavę bandė Subačių šeimai parodyti artimo meilės kibirkštėlę, bet visa tai tebuvo tik geros valios akimirkšniai. Įsikūrimo našta, vaikų auginimą ir išmokslinimą ant savo pečių turėjo užsidėti mama ir tėtis. Ir tą savo pareigą Subačiai atliko su nepaprastu rūpestingumu ir kantrumu — jie ne tik savo penkis vaikus užaugino sąmoningais lietuviais, bet ir visiems padėjo baigti aukštuosius mokslus.

Ar reikėtų aiškinti, kiek velioniu Mikui Subačiui ir jo žmonai teko įdėti darbo, kiek dvasinių jėgų įtempti, kol jie savo tikslą pasiekė? Visi jų vaikai, kurie prieš 23 metus buvo tik "pipirai", šiandien jau yra baigę mokslus, turi gerus darbus, yra sukūrę šeimas ir gyvena savo atskirą gyvenimą.

Mykolas Subatis gimė 1917 gegužės 13 Kaune (mirė 1980 spalio 25 Scituate, Mass.). Kaune jis praleido savo gyvenimo pavasarį, ten ėjo ir jaunam žmogui skirtus mokslus. Aukštesniojo Technikos mokykloj Subatis baigė mechanikos inžineriją, pakeltas į puskarininkio laipsnį, Lietuvos Karo aviacijoj jis dirbo kaip mechanikas. Baigti mech. inžinerijos mokslai ir

atlikta praktika velioniu M. Subačiui buvo lemties dovana. Kolumbijoj su ta profesija jis gan greit pradėjo kilti, o Bostone, išlaikęs atitinkamus egzaminus, netrukus gavo gerą darbą, ir, kaip savo profesijos (vadinamo plumbingo) darbų vedėjas, dalyvavo Harvardo universiteto laboratorijū, Mass. Universiteto naujųjų pastatų, Salem'o daugiaabučių namų kolonijos statybose ir kt. Neatsisakydavo Subatis padėti ir savo tautiečiam, kai jų namuose sušlubuodavo kurių nors vamzdžių veikimas, gan dažnai už patarnavimus neindamas jokio atlyginimo.

Suminėti velionio M. Subačio mokslai ir profesiniai darbai, nors jie taip pat atskleidžia ne vieną žmogaus būdo gražų bruožą, savo esme yra pilkoji kasdienybė, nė vieno žmogaus neišsveigiama. Daug įdomesni ir ilgesnį laiką išliekantys yra tie velionio M. Subačio darbai, kuriuos jis paaukojo savo visuomenei, savo tautai, ypač svetimoje šalyse augančiam mūsų jaunimui. Reikia pabrėžti, kad ir šių Subačio darbų per netikėtai greit užgesusi gyvenimą susikrovė nemenka, ryški ir spalvinga puokštė.

Į Lietuvių Skautų sąjungą velionis M. Subatis įstojo 1926. Dar būdamas jaunuolis, jis dalyvavo Lietuvos skautų istorinėse stovyklose — 1933 Palangoje, kai ten lankėsi lordas Baden Powell'is, ir 1938 II-je Tautinėje skautų stovykloje A. Panemunėj. M. Subatis buvo drausmingas, energingas ir sumanus vyras, todėl ir Liet. Skautų sąjungoj gan greit prasimušė į priekį. Jis buvo draugininkas, Vyčių būrelio globėjas, turtininkas ir rajono vadas, kiekvienu atveju pasižymėdamas rūpestinguo vadovu ir gero administratoriaus gabumais. Keturiis metais velionis buvo Kennebunkporto Lietuvių Pranciškonų gimnazijos Kretingos tunto turtininku, ten rengė skiltininkų kursus, suvažiavimus, stovyklas. Būdamas Atlanto rajono vadu, daug metų vadovavo rajono skautų stovykloms, buvo jų viršininkas. 1967 M. Subatis suorganizavo Grandį, kurios tikslas buvo padėti Bostono skautų tuntu. Už ilgų metų skautišką veiklą velionis vyr.

A. a. vyr. skautininkas Mykolas Subatis

skautininkas Mykolas buvo apdovanotas įvairiais Liet. Skautų s-gos žymenimis, kurių tarpe ir aukščiausiu Padėkos ordinu.

Tačiau velionis M. Subatis buvo regimas ne tik liet. skautų veikloj. Dillingene, Vokietijoje, jis sielojosi ir liet. skautų organizavimu, kartu dirbo ir tremtinių bendruomenės valdyboj. Augsburgėje, kur buvo susitękę estai, latviai ir lietuviai, M. Subatis buvo išrinktas Tautybų pirmininku. Kolumbijoj jis buvo to krašto LB va ldybos narys. LB velionis gražiai pasidarbavo ir gyvendamas Bostone.

Matydamas kaip greitai mūsų jaunimas didelę šaly pakrinka, prieš keletą metų M. Subatis Brocktone, Ma., suorganizavo tautinių šokių sambūrį Sūkurį, sutelkdamas į jį gausų būrį lietuviško jaunimo. Surado jis ir talentingą šokių vadovą Vyt. Bruzgį. Pats M. Subatis, kol buvo sveikas, Sūkurio darbus administruavo (dabar tą rūpesčių našta neša R. Sužiedėlis). Sūkurys iš karto pasireiškė kaip gausus, išradingas ir kūrybingas tautinių šokių vienetas. Tiesa, Bostone mes turime seną ir iškilų Onos Ivaškienės tautinių šokių sambūrį, dar vis nestokojantį gyvastingumu. Bet Bostonas ir Brocktonas yra du atskiri miestai, tuose miestuose ir jų apylinkėse gyvena gausoki būriai liet. jaunimo, tegu tik jie ateina ir šoka, tegu tik jie dainuoja savo tėvų gražias dainas! Ir tai buvo velionio M. Subačio mintis, ir tai, deja, buvo jo paskutinis kultūrinis ir visuomeninis darbas!...

Velionio M. Subačio pagerbimu ir atsišveikinimu rūpinosi

JURGĮ TAMAŠAUSKĄ PRISIMENANT

Šiomet rugpiūčio 30 sukako vieneri metai, kaip a.a. Jurgis Tamašauskas, sulaukęs 90 metų amžiaus, iškeliavo amžinybėn.

Jurgis Tamašauskas buvo vienas iš tų Amerikos lietuvių, kurie nuo pat jaunystės mylėjo Lietuvą, gyveno jos rūpesčiais ir stengėsi padėti savo tautiečiam.

Velionis buvo gimęs gražioj Deltuose apylinkėj, mažamečio ūkininko gausioj šeimoj. Jaunas vaikas buvo gabus, nes anais laikais baigė keturių metų mokyklą ir per gana trumpą laiką išmoko siuvėjo amato. Tuo metu caro kariuomenėj vyram tekdavo tarnauti 25 metus. J. Tamašauskas, sekdamas kitų jaunuolių pavyzdžiu, iškeliavo į Ameriką. Pirmiausia apstojosi Brooklyne, vėliau Bostone. Pastoviau apsigyveno Amsterdame, N.Y., kur jau buvo įsikūrusi nemaža lietuvių kolonija.

Kiek padirbėjęs, Tamašauskas grįžo Lietuvon, vedė žmoną, kuri pagimdė sūnų Joną. Po trumpo laiko sugrįžo į Amsterdamą, N.Y. Tuo metu Amsterdame lietuviškam veikimui vadovavo kun. Židanavičius. Jis subūrė prie parapijos veiklius lietuvius. Pastatyta Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčia, įkurtos kelios parapiinės draugijos. J. Tamašauskas buvo visų tų darbų talkininku. Jis veikliai reikšėsi Šv. Kazimiero parapijos komiteje, daug metų buvo Šv. Jurgio draugijos valdyboj, buvo vienas iš pirmųjų lietuviškų kapinių įsigijimo sumanytojų.

Atsistatant nepriklausomai Lietuvai, Jurgis Tamašauskas energingai dalyvavo Amsterdame Nepriklausomybės Fondo valdyboj. Per jo rankas nepriklausomai Lietuvai stiprinti pasiūsta anuo metu 40,000 dol. su viršum. Taip pat Jurgį Tamašauską randame "Drobėse", Šv. Kazimiero draugijos ir kitų Lietuvos kooperacinių vienetų šerinininkų eilėse.

DOVANA JAI AR JAM
MEDALIJONAS — sidabrinė Vytis
Juodo onyksio fone — \$35
RETEŽELIS — sunkus, sidabrinis, 24" — \$25
(yra įvairių kitokių)
VYRIŠKAS ŽIEDAS SU VYTIM — Sidabrinis \$35
auksinis — brangiau
DALIA AŽUOLIENĖ — Tel. (212) 238-0128
Rašyti: c/o Darbininkas, 341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS IX TARYBA POSĖDŽIAVO

JUOZAS ŠLAJUS

Chicagoj, Sheraton-Midway viešbuty, spalio 25-26 įvyko JAV Lietuvių Bendruomenės IX tarybos antrosios sesijos suvažiavimas. Sesiją atidarė LB tarybos prezidento p. Vytautas Izbickas. Buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Kun. J. Borevičius sukalbėjo invokaciją. LB Vidurio Vakarų apygardos p. Kazys Laukaitis, kaip suvažiavimo šeiminkas, pasveikino LB tarybos narius ir palinkėjo sėkmingo darbo, tardamas, kad yra tik viena Lietuva ir tik viena Lietuvių Bendruomenė.

Pirm. V. Izbickas savo įžanginiame žody tarp kitko pasakė, kad JAV Lietuvių Bendruomenė išsišakoję, išaugo ir įsiliejo į visas mūsų išveivijos veiklos sritis, kaip švietimo, kultūros, laisviniavimo ir kitas. Ji apima 70 apylinkių, išbarstytų po visą kraštą.

Jis pristatė garbės svečius: PLB valdybos pirm. Vytautą Kamantą, Kanados LB pirm. J.R. Simanavičių, Vliko atstovą K. Oželį, Altos atstovą dr. L. Kriaučeliūną, Latvių Organizacijų pirm. Ilmars Bergmanis, Amerikos estų tarybos atstovą Olav Pikat, Balfo pirm. Mariją Rudienę, Lietuvos rezistentą Vladą Šakalį, Liet. Fondo valdybos pirm. dr. G. Baluką, Lietuvos generalinę garbės konsulę Južę Daužvardienę.

Rimas Cesonis, Madrido konferencijos narys, pristatė Baltųjų Rūmų atstovą dr. Stephen Aiello, JAV prezidento specialų asistentą etniniam reikalui ir prezidento J. Carterio sekretorę Victoria Mongiardo, kuri savo sveikinimo žody šiltai prisiminė savo susitikimus su Lietuvių Bendruomenės atstovais Baltuosiuose Rūmuose.

Dr. Stephen Aiello suvažiavimą pasveikino prezidento J. Carterio vardu. Paminėjo, kad netrukus JAV delegacija, kurios sudėtį yra ir Rimas Cesonis, išvyksta į Madrido konferenciją.

Apie Laisvės ir Laisvosios Europos radijo laidas į Rytų Europą dr. Aiello pranešė, kad 1977 šiam reikalui buvo skirta 57 milijonai dol., o 1981 bus 104 mil. dol. 1982 šių radijo stočių galingumas bus padvigubintas. Tolimesniam savo žody Baltųjų Rūmų svečias paminėjo 18 lietuvių demonstrantų bylą, teikdamas vilties, kad šis reikalas bus išspręstas palankiai.

Po reikšmingo pranešimo žodžiu dr. Aiello pareiškė, kad turis perskaityti čia atvežtą svarbią žinią. Jis skaitė, kad JAV niekada nepripažino prievartinio nelegalaus Baltijos respublikos — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — inkorporavimo į Sovietų Sąjungą 1940 metais. Toliau jis pareiškė, kad tebeprapažįstami tik tie trijų Baltijos valstybių diplomatai, kurie tom tarpybom buvo paskirti 1940 paskutinių trijų nepriklausomų vyriausybų. O laikui bėgant, liko tik saujelė akredituotų asmenų, atitinkančių reikalavimus.

Po to dr. Aiello perskaitė prezidento J. Carterio ir valstybės departamentų nutarimo, liečiančio Baltijos valstybių diplomatinę, rašto pabaigą: "Atsižvelgiant į Baltijos valstybių diplomatinę reprezentacijos svarbą simbolinį vaidmenį, Baltieji Rūmai ir valstybės departamentas, atsakydami į jų prašymą, yra pasiruošę artimai bendradarbiauti su trimis dabartiniais Baltijos Charge d'Affaires, turėdami tikslą paskirti jų įpėdinius, siekiant užtikrinti tolimesnį atstovavimą, kai dabartinis Baltijos diplomatų korpusas negalės funkcionuoti". Doktorui Aiello baigus skaityti, visi ilgai plojo.

Dr. Aiello liepė tuoj susisiekti su Baltijos valstybių Charge d'Affaires ir kreiptis į valstybės departamentą. Pažymėtina, kad tai LB visuomeninių reikalų tarybos (Alg. Gečio, Aušros Zerr) ilgy pastangų laimėjimas. Tęsiant tarybos sesiją, vyko sveikinimai žodžiu ir raštu.

Gen. konsulė J. Daužvardienė savo sveikinime pareiškė, kad dabar mum bus svarbu daugiau žiūrėti į vieningą veiklą ir rūpintis dėl nutarimo įvykdymo.

PLB pirm. V. Kamantas, pasveikinęs sesiją ir pateikęs spausdintą 23 puslapių PLB darbų apžvalgą, suglaustai pranešė apie jau atliktus ir ateities darbus. Bendruomeninės veiklos plėtimui buvo aplankyti beveik visi kraštai, kur veikia LB-nė. Plačiu mastu užplanuota ruošti II-ąsias Pasaulio Lietuvių Dienas Chicagoj 1983 metais.

PLB valdyba vykdo arba jau įvykdė visus PLB seimo nutarimus, liečiančius lietuviško auklėjimo ir švietimo, kultūros, jaunimo, sporto ir politinės (Lietuvos laisvės) veiklos darbus.

Savo pranešime pirm. Kamantas apžvelgė ir santykius su Vliku. Spalio 18 Stasio Zadeikio

tarpininkavimu Chicagoj tarp PLB ir Vliko įvyko keleto narių privatus pokalbis, dalyvaujant ir pirmininkam. Tasy pokalbis dar labiau išryškino dabartinės Vliko valdybos narių savotiškas pažiūras į Pasaulio Lietuvių B-nės paskirtį. Jie specifiskai priskiria Bendruomenei tik kultūros ir švietimo reikalus. Po kelių valandų pokalbio išsiskirta su mintim, kad PLB ir Vliko institucijos dirbs ir toliau paskirai savo darbus.

V. Kamantas aiškino, kad, remiantis PLB konstitucija bei PLB seimo nutarimais, kol tauta paversta, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pagrindiniai tikslai yra: reikšti lietuvių tautos ryžtą būti laisvai ir nepriklausomai, rūpintis aktyviu dalyvavimu Lietuvos laisvinimo darbe ir visais būdais padėti pavergtai lietuvių tautai atgauti laisvę bei valstybinę nepriklausomybę.

JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus pasidžiaugė turįs stiprią krašto valdybą. Jos sudėtį veikia trys tarybos: visuomeninių reikalų, švietimo ir kultūros. Suvažiavimas dar patvirtino socialinių reikalų tarybą.

Lietuviška visuomenė vis labiau remia Lietuvių Bendruomenę. Pvz., Vasario 16 proga šiomet gauta aukų 33% daugiau nei pernai. Su dideliu pasisekimu praėjo VI tautinių šokių šventė, kuriai sėkmingai vadovavo J. Talandis.

Rugsėjo 13 JAV LB krašto ir Altos valdybų atstovai turėjo pasitarimą veiklos suderinimui. To susitarimo projektą krašto valdyba jau patvirtino. Laukiama, kad ji patvirtintų ir Alta.

Prieš Bendruomenės reorganizatorius byla vėl pakrypo gerojon pusėn. Jų nusiūsta aukštesniam teismui apeliacija buvo atmesta ir sugrąžinta atgal į apylinkės teismą. JAV LB siekia tik vieno: kad reorganizatoriai nenaudotų jos vardo.

Pirmininko pranešimus papildė kai kurie valdybos nariai. Dr. Antanas Butkus, socialinių reikalų vicepirmininkas, paaiškino, kad socialinė sritis yra skatinamas tarpusavio santykiavimo šeimoy, visuomenėj ir Bendruomenėj. Plačiame savo pranešime jis išryškino, kaip socialinės paskirties darbai turėtų būti vykdomi. Pristatė socialinės komisijos branduolį: dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Regina Kulienė, Gražina Sužiedėlienė ir dr. Antanas Butkus. Prašė tarybos sesiją nutarimo Socialinę komisiją patvirtinti kaip tarybą. Sesijos eigoj socialinė taryba vienin-gai buvo patvirtinta.

Juozas Plačas, švietimo tarybos pirmininkas, savo pranešime apžvelgė pradinių, aukštesniųjų ir aukštųjų mokyklų veiklą. Šiomet ne visi duomenys yra gauti. 1978/79 mokslo metais pradžios mokyklose mokėsi 1348 mokiniai. Mokinių skaičius čia sumažėjo apie 8% (144-iais mokiniais). Veikė 8 aukštesnės liuanistinės mokyklos su 320 mokinių. Chicagoj veikia pedagoginis liuanistikos institutas, o Clevelande — pedagoginiai liuanistiniai kursai. Abiejose mokyklose mokosi

37 studentai, būsimieji mokytojai. Švietimo taryba rūpinasi lietuviškoms studijoms universitetuose. Šiuo reikalu rūpinasi L. Raslavičius. Tokios studijos veikia Illinois universitete Chicagoj. Vadovauja prof. Stan-kuvienė. Šiuo metu studijuoja liuanistiką apie 40 studentų.

Ingrida Bublienė, kultūros tarybos pirmininkė, pranešė, kad savo veiklą pradėjo tik šių metų vasario 8. Taryba tęsia buvusios tarybos visus darbus. Šių metų lapkričio 22-23 ruošiamą apygardų ir apylinkių kultūros darbuotojų konferencija Clevelande. Gegužės mėnesį bus skelbiama Bendruomenės premijų šventė. Paskirta 1980 metų muzikos premija — 1000 dol. komp. Alf. Mikulskiui. Planuojama suriušti spaudos ir radijo darbuotojų konferenciją ir t.t.

Kontrolės komisijos pranešimą padarė Vytautas Šoliūnas. Atskaitomybė vedama tvarkingai.

Buvo ir daugiau pranešimų ir diskusijų. Trūktų visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Gečio pranešimo; apie tai atsitiktinai rašantysis nepasizymėjo užrašuose, o spausdintų apžvalgų pritrūko. Bet VRT-bos darbus vainikavo diplomatinis tęstinumo laimėjimas.

Tame pačiame viešbuty vakarienės metu įteiktomis dovanomis buvo atžymėti prof. Tomas Remeikis ir tėvas Jonas Borevičius, SJ. Po vakarienos pranešimus padarė Gintė Damušytė apie padėtį Lietuvoj ir Rimas Česonis apie pasiruošimus Madrido konferencijai.

Spalio 26, sekmadienį, sesija pradėta mišiomis, kurias aukėjo kun. Borevičius.

Sesijos eigoj komisijų pirmininkai padarė savo pranešimus. Po diskusijų buvo priimti nutarimai, sąmata ir rezoliucijos. Buvo nutarta pakelti solidarumo įnašus: dirbančiai šeimai — 10 dol. (buvo 5) ir pensininkam — 2 dol. (buvo 1). Nedirbančiom šeimom paliktas tas pats mokeskis — 3 dol. Prieš mokesčio kalėlimą iš 5 dol. į 10 dol. pasisakė buvę dviejų apylinkių pirmininkai — St. Ingau-nis iš Hot Springs ir J. Šlajus iš Brighton Parko, Chicago.

Buvo paaiškinta, kad mokesčio padvigubinimas nedidins Bendruomenės šeimoms ir balsuotojų skaičiaus. Vertėjo Tarybos prezidentumui prieš sesiją užklausimui paprašyti apylinkių valdybų nuomonių, kurios, pažindamos savo apylinkes, vargiai būtų pritarusios. Nutarimas buvo priimtas skubant, baigiantis sesijai ir vargiai ar bebūvo kvorumas.

Sugiedojus himną sesija išsi-skirstė.

BALTIMORĖS ŽINIOS

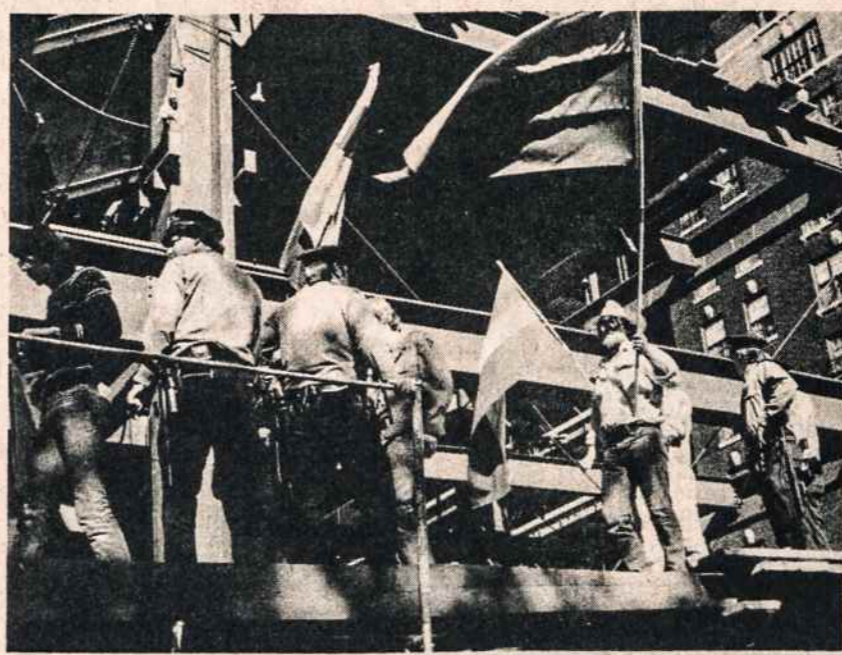
Lietuvių Postas 154 ir jų padėjęs rengė ypatingas pamaldas "Atgal prie Dievo" lapkričio 9, sekmadienį, Šv. Alfonso bažnyčioj.

Metiniai Šv. Alfonso parapijos pietūs sulaukė gražios sėkmės. Klebonas kun. Ant. Dranginis prieš pietus padėjo visiems, kurie padėjo paruošti pietus ir tiem, kurie dalyvavo.

Metinis drabužių vaju, jungiamas su Padėkos diena, Šv. Alfonso parapijoj prasidės lapkričio 16. Visi parapijos nariai raginami šiame vajuje dalyvauti ir naudojimui tinkamus drabužius pristatyti į kleboniją. Ten jie bus sudėti į dėžes ir pasiūsti į centrą.

Bingo žaidimus Šv. Alfonso parapijos sodalietės rengia penktadienį, lapkričio 14, Šv. Alfonso mokyklos salėj. Pradžia 7:30 val. vak. Bus įvairių laimėjimų, veiks bufetas su valgiais. Pelnas skiriamas įsigyti dovanėlėm, kurias sodalietės išdalys seneliams prieš Kalėdas įvairiose senelių prieglaudose.

Baltimorės L.B. apylinkė rengia koncertą šeštadienį, lapkričio 15, Lietuvių Svetainės di-džiojoj salėj. Pradžia 7:30 val. vak. Programą atliks Perkūno vyrų choras ir Dalia Sakaitė iš

Vaidzas iš demonstracijų prie Jungtinių Tautų rugsėjo 27.

Nuotr. Algio Liobio

WASHINGTON, D.C.

Mokyklos sukaktuvinis koncertas

Pianistas Vytautas Puškorius iš Clevelando atvyksta į Washingtoną ir koncertuos Washingtono K. Donelaičio liuanistinės mokyklos dvidešimt metų sukaktuvių proga ruošiamo koncerto-vakaro metu šeštadienį, lapkričio 22 d., 7:30 v.v., Latvių namuose, 400 Hurley Ave., Rockville, Md.

Nors dar labai jaunas, Vytautas Puškorius jau yra užsirekomendavęs kaip rimtas pianistas ir susilaukęs daug gražių atsiliepimų su amerikiečių ir lietuvių. Yra kelis kartus koncertavęs Clevelande, taip pat Chicagoje, New Yorke, Kanadoje ir Pietų Amerikoje. Vaiku būdamas, Vytautas truputį mokėsi skambintipianinu, tačiau rimtai susidomėjo muzika ir nutarė tapti pianistu jau būdamas 15 metų jaunuolis. Studijavo pas Birutę Smetoniene, Cleveland Community College Music Institute, pas pianistą Antaną Smetoną ir Leonard Shure, o 1979 baigė Bowling Green Universiteto College of Musical Arts, kur studijavo su žinomu fortepijono pedagogu profesorium Jerome Rose.

Pats visuomet buvęs veiklus lietuvių jaunimo organizacijose, ir dabar tebėra didelis jaunimo rėmėjas. Gerai žinomi jo iniciatyva suruošti koncertai paremti P. Amerikos lietuvių jaunimui ir sutelkti lėšų IV-ajam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui.

Washingtono ir Baltimorės lietuviai turės progos pirmą kartą išgirsti pianistą Vytautą Puškorį mokyklos vakare.

Guoda Puzinauskaitė dainuos Washingtono K. Donelaičio li-

uanistinės mokyklos dvidešimt metų sukaktuvių vakare lapkričio 22, šeštadienį, 7:30 v.v., Latvių namuose, 400 Hurley Ave., Rockville, Md.

Guoda Puzinauskaitė jau nuo mažens mėgo dainuoti ir su savo sesute Daiva keletą kartų yra dainavusi liuanistinės mokyklos programose ar Vasario 16 minėjimuose. Būdamą studentė Maryland universitete, kur studijavo ekonomiką ir ją baigė 1979, Guoda taip pat dainavo su University of Maryland chorū, dažnai atlikdama solo partijas. Šis choras yra daug kartų dainavęs Kennedy Center su National Symphony, diriguojant Antal Dorati, o vėliau Mstislav Rostropovich.

Šiuo metu Guoda vėl studijuoja Maryland universitete, šį kartą muziką ir balso lavinimą (voice performance) pas muzikos profesorių L. Flemingą. Guoda taip pat dažnai gieda bažnyčiose, dainuoja vestuvėse ir įvairiomis kitomis progomis. Washingtono ir Baltimorės lietuviams bus gera proga išgirsti šią jauną dainininkę mokyklos koncerto metu. (tl)

Pianistas Vytautas Puškorius dalyvaus Washingtono, D.C., Kristijono Donelaičio liuanistinės mokyklos dvidešimtmetio minėjimo koncerte lapkričio 22 Latvių namuose.

— Barбора Virbinskaitė, Mykolo, gyvenenti Kretingoje, Kęstučio gatvėj, Nr. 9-48, ieško sersers Virbinskaitės-Glatkauskienės, Stefos, Mykolo, gimusios 1914 Kretingoje. Karo metais ji dingo su dviem mažais vaikais Algiiu ir Aldute.

— Kun. Balio Ivanausko, Clevelando lietuvių Šv. Jurgio parapijos klebono, pagerbimas įvyks gruodžio 21 parapijos salėj.

WASHINGTONO K. DONELAIČIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS 20 METŲ SUKAKTIES VAKARAS — KONCERTAS

Įvyks lapkričio 22 d., šeštadienį, 7:30 v.v. Latvių Namuose, 400 Hurley Ave., Rockville, Md.

Programoje:
Dainininkė GUODA PUZINAUSKAITĖ
Pianistas VYTAUTAS PUŠKORIUS
Vaišės, pasilinksminimas, šokiai.
Įėjimo aukas \$10.00; Studentams \$7.00; Moksleiviams \$5.00

IŠ VISUR

— Valstybės departamentas ryšium su Madrido apžvalginė Helsinkio Baigiamojo Akto konferencija priėmė tris Pabaltijo diplomatinis atstovus lapkričio 7 tikslu padiskutuoti Pabaltiečių laisvo apsisprendimo klausimus ir žmogaus teisių rūpesčius, liečiančius Pabaltijo tautas. Diplomatiniai atstovai ta proga pareiškė jų dėkingumą JAV vyriausybei už jos gilų supratimą Pabaltiečių rūpesčių ir už jos ilgalaikę politiką nepripažįstančią prievartinės Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą 1940.

— Vladas Šakalys, seneniai iš okupuotos Lietuvos atvykęs rezistentas, PLB valdybos kviečiamas, žada vykti į Australijos Lietuvių dienas, įvykstančias gruodžio pabaigoj, jei iki to laiko pasiseks sutvarkyti jo dokumentų klausimą.

— Simo Kudirkos laišką, remiantį Reagano išrinkimą, lapkričio 3 išspausdino Chicagoj dienraštis "Sun-Times".

— Mirga Žadeikytė, buvusio Lietuvos pasiuntinio Washingtono dukra, staiga mirė lapkričio 6 rytą. Liko jos motina Marė Radzevičiūtė-Žadeikienė. Ministeris Povilas Žadeikis mirė 1957 gegužės 11.

— Akademis Montrealeio Lietuvių Sambūris paskyrė Vinco Krėvės vardo literatūrinę premiją poetui Henrikiui Nagiui. Vertintųjų komisija, susidedanti iš dr. I. Gražytės-Maziliauskienės, R. Lukoševičiūtės, A. Staškevičiaus, J. Danio ir S. Pieciatienės, atrinko H. Nagio poezijos knygą "Prisijaukintu sakalą". Premija yra skiriama kas antri metai.

— Vidai Bučmienei, Sv. Kazimiero liuanistinės mokyklos Clevelande direktorei, įvertinant jos darbą švietimo srity, lapkričio 2 Ohio lietuvių gydytojų susirinkime buvo įteikta dvidešimt ketvirtoji kultūrinė 1000 dol. premija.

— M. K. Čiurlionio galerijos, įsikūrusios Chicago's Jaunimo Centre, naują vadovybę sudaryta rugsėjo 25. Globėjų komitetas įsijungė Lietuvos konsulė J. Daužvardienė, JAV LB atstovas dr. P. Kisielius, Tėvų jėzuitų atstovas kun. J. Vaišnyš, dailininkų atstovai — M. Ambrozaitienė ir A. Marčiulionis. Direkcijos pirmininke pakviesta dail. Vanda Aleknienė. Kontrolės komisiją sudarė J. Švabaitė-Gylienė, dail. M. Stankūnienė ir J. Janušaitis.

— Sydnėjaus Lietuvių plunksnos klubas spalio 12 surengė rašytojo Pulgijo Andriūšo 10 metų mirties minėjimą. Kalbėjo Vincas Kazokas. Dainavo Paulius Rūtenis. Iš P. Andriūšo kūrybos paskaitė Daiva Labutytė, V. Šliogeris, Juozas Almis Jūragis ir Stasys Skorulis. Iš juostos buvo pademonstruota P. Andriūšo įrašyta kalba.

— "The Chicago Catholic", Chicago's arkivyskupijos laikraštis ir "The Tablet", Brooklyno vyskupijos savaitraštis įdėjo aprašymą, kaip okupuotoj Lietuvoj persekiojama kun. A. Kezio, SJ, ir Laisvės Žiburio vedėjo Romo Kezio sesuo, atleista iš muzikos mokytojos pareigų vien dėl to, kad ji viešai prisipažįsta esanti tikinti.

— Hamiltono lietuvių pensininkų klubas buvo paskelbęs konkursą novelių, vaizduojančių lietuvių pensininkų gyvenimą. Vertintųjų komisiją sudarė: Hamiltono lit. mokyklos vedėjas K. Mileris, pensininkų klubo pirm. P. Enskaitis ir A. Mingėla. Pirmą 100 dol. premiją jie paskyrė Rūtai Vildžiūnienei už novelę "Prieš sauleleidį", antrą 75 dol. — Vladui Butkui už novelę "Močiutės tiltelis", trečią 50 dol. — Andriui Mironui už novelę "Rankraštis".

TARĖSI LIETUVIAI KUNIGAI

JAV Lietuvių Kunigų Vienybės seimas šiais metais įvyko spalio 8-9 Campion Renewal Center, Weston, Mass., netoli Bostono.

Seime dalyvavo 32 lietuviai kunigai. Iš Chicagos atvyko vysk. V. Brizgys ir lietuvių jėzuitų provincijolas Tėv. L. Zarembe. Pranciškonam atstovavo du tėvai iš Kennebunkporto. Marijonų atstovas buvo kun. A. Miciūnas.

Seime kalbėjo Bostono kardinolo vyskupas galgelbininkas John D'Arcy. Kalbėtojas skundėsi, kad šių dienų jaunimas mažai pažįsta mūsų tikėjimo tiesas. Priminė popiežiaus Jono Pauliaus II žodžius, pasakytus Bostone, kad visi turime daugiau vertinti atgailos sakramentą ir dažniau naudotis jo teikiama vaisiais.

Dr. Thomas Bird, Queens kolegijos profesorius New Yorke, ką tik grįžęs iš Europos, kur dalyvavo įvairių kraštų mokslininkų konferencijoj, kalbėjo tema, kuri buvo svarstoma anoj konferencijoj: "Tikinčiųjų padėtis Sovietų Sąjungoj po popiežiaus Jono Pauliaus II išrinkimo". Kalbėtojas pripažino didelę Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų reikšmę.

Trečias kalbėtojas buvo kun. Petras Stravinskas, dirbęs Catholic League of Defense of Religions and Civil Rights įstaigoj. Jo kalbos tema: "Antikatalikiškumas Amerikoj". Paminėjo visą eilę faktų, kaip spauda, radijas ir televizija skleidžia klaidingas žinias apie katalikų Bažnyčią. Priminė faktus, kaip didesniuose bankuose ir net federalinėse valdžios įstaigose katalikams daromos kliūtys pasiekti aukštesnių vadovaujamų postų. Organizacija, kurioj dirba kun. P. Stravinskas, kovoja, į teismus kreipiasi, kad tokia diskriminacija būtų panaikinta. Daromi žygiai, kad tėvai, kurių vaikai lanko katalikiškas mokyklas, galėtų nuo mokesčių atskaityti vaikų mokslapilnigius. Priminė, kad prezidentas Carteris neištesėjo prieš 4 metus duotų pažadų. Žydai paramos gauna daugiau už katalikus. Priminė, kad federaliniais valdžios pinigais išleidžiamos brošiūros, įžeidžiančios katalikus. Kaip pavyzdį paminėjo brošiūrą, kurioj pavaizduota mergaitė, prieš Dievo Motinos Marijos stovylą taip kalbanti: "Marija, pradėta be nuodėmės, padėk man nusidedant netapti nėščia". Organizacijos pastangomis brošiūra išimta iš apyvartos. Kun. P. Stravinskas prašė organizaciją remti moraliai bei finansiškai, ir siūlė tos organizacijos pagalbą lietuviams, jei iškiltų reikalas.

Antrą seimo dieną kalbėjo Juozas Laučka, Ateitininkų Federacijos vadas. Jis trumpai nušvietė Ateitininkų Federacijos dabartinį organizacinį stovį. Apgailestavo, kad ateitininkai, atkurdami savo federaciją, nepajėgė į šią organizaciją įtraukti ankstesnės imigracijos lietuvių. Iškėlė reikalą organizuoti masinį lietuvių katalikų religinį kongresą, kuris galėtų vykti 1984, kai sukanka 500 metų nuo šv. Kazimiero mirties. Kalbėtojas apgailestavo pastebimą lietuvių katalikų spaudos infliaciją. Juozas Laučka prašė Kunigų

Vienybės centro valdybos bent vieną kunigą paskirti jaunimo veiklos srityje.

Abi seimo dienas visi kunigai koncelebravo mišias. Pirmą dieną pamokslą sakė vysk. V. Brizgys, o antrą — kun. A. Cantons, Bostono lietuvių parapijos klebonas.

Seime pranešimus padarė visi centro valdybos nariai: pirm. kun. dr. Z. Smilga, išd. kun. V. Dabušis. Apie Katalikų Tarnybą ir Lietuvių Religinę Šalpą kalbėjo kun. K. Pugevičius. Apie Kunigų Šalpos dr-ją pranešė išd. kun. J. Pakalniškis.

Seimas išrinko naują centro valdybą: kun. Albertas Contons — pirmininkas, kun. Vacys Širka — sekretorius, kun. Viktoras Dabušis — izdininkas. Vicepirmininkais išrinkti: kun. Kazimieras Pugevičius, kun. Vaclovas Martinkus, kun. Juozas Matutis, kun. dr. Zenonas Smilga, kun. Vytautas Zakaras, OFM,

kuris baigia spaudai paruošti mišiolą lietuvių kalba.

Seimas nutarė:

1. Pasveikinti popiežių, padėkoti už tėvišką dėmesį Bažnyčiai okupuotoj Lietuvoj bei lietuviams visame pasauly. Prašyti šv. Tėvą, kad išklaustų vysk. V. Brizgio prašymą paskirti jauną vyskupą lietuvių, kuris rūpintųsi lietuvių tikinčiųjų reikalais laisvajame pasauly.

2. Pasveikinti kardinolą Medeiros, Bostono arkivyskupą, ir padėkoti už jo prielankumą lietuviams bei lietuvių parapijom jo valdomoj arkivyskupijoj.

3. Pasveikinti JAV Lietuvių R. Katalikų Federaciją jos suvažiavimo proga.

4. Remti Lietuvių Katalikų Tarnybą ir Lietuvių Religinę Šalpą.

5. Raginti žmones atgaivinti ir palaikyti tradicines lietuvių pamaldas — gegužines pamal-

das, rožančiaus kalbėjimą, ypač spalio mėn.

6. Prašyti parapijų vadovus ir katalikiškų draugijų valdybas, kad raštu praneštų Katalikų Tarnybai, kaip pravesta už Lietuvą maldos diena, parapijai ar draugijai numatyta maldos kalendorijui.

7. Ruoštis religiniam lietuvių katalikų kongresui 1984, kai sukanka 500 metų nuo šv. Kazimiero mirties.

8. 1981 gegužės 13 sueina 30 metų, kai Lietuvos vyskupas paaukojo Lietuvą Nekalčiausiai Marijos Širdžiai. Seimas prašo visus kunigus šių sukaktį paminėti parapijose gegužės 10. Seimas ragina visus lietuvius kunigus parapijose organizuoti maldos būrelius, kurių nariai kiekvieno mėnesio pirmą šeštadienį priimtų komuniją ir maldas aukotų Nekalčiausiai Marijos Širdžiai, prašant nusidėjėlių atsivertimo ir Lietuvai tautinės bei religinės laisvės.

Kun. Vytautas Pikturna

vimuose, nenukryps nuo savo tikslų. Darbų daug, ir darbo plotmėj išsities visi.

Gal ir nevertėtų eikvoti laiko visokiems susitarimams. Tik nesibarkit ir gal nebesitarkit. Bus sveikiau, ir bus našesni tiek Altos, tiek ir LB darbai.

Tikėkim, kad sekantiame Altos suvažiavime vyraus ir LB atžvilgiu geresnės nuotaikos.

Amerikos Lietuvių Tarybai linkėtina, jos pačios sūkiu, nepavargti kovoj dėl Lietuvos laisvės.

Jurgis Janušaitis

ALTOS SUVAŽIAVIMĄ STEBINT IŠ ŠALIES

Altos suvažiavimas, įvykęs spalio 18 Chicagoj, savo dalyvių skaičium buvo gausus. Jame matėm daugelį sulaukusių brandaus amžiaus pensininkų, matėm ir atstovaujančius vadinamajai reorganizuotai bendruomenei. Nebuvo matyti vidurinėsios ir jaunesniosios kartos organizacijų atstovų, gal tik respublikonų partiją reprezentavo jaunesnės pajėgos.

Statuto keitimo procedūra sukėlė tikrą chaosą, ir tuo metu pirmininkavęs labai taktiškas vyras, Altos pirmininko pavaduotojas dr. Jonas Valaitis nepajėgė suvažiavimo apvaldyti. Atstovui A. Pužauskui pasiūlius, suvažiavimas pirmininkavusį dr. J. Valaitį pakeitė Povilu Dargiu. Suvažiavimo dalyviai, atrodo, nesuvokė statuto paragrafų keitimo esmės, ir dėl to balsavimai vyko labai netvarkingai vis iš salės pasigirstant balsam "už ką dabar balsuojam".

Birutė Kemėzaitė diskusijų metu įsikarščiausi šaukė: "Neįsileisti LB-nės į Vasario 16 minėjimus su kepure rinkti aukų!" Pirmininkauantis į šią pastabą nereagavo. Suvažiavimo dalyviai plojo. Argi būtų gerai, kad iš minėjimų pašalintume LB žmones? Tada salėse gal tik ir liktų kelios dešimtys žmonių!

Pirmininkaujantiems perskaičius Draugo redaktoriaus kun. Prano Garšvos ir JAV LB krašto valdybos pirmininko Vytauto Kutkaus sveikinimus Altai, salėj pasigirdo nekultūringas "būūū"...

Pirmininkaujantis, de ja, nesudraudė baubiančiųjų. Tokiom aplinkybėm esant, ar galimas Altos ir LB bendradarbiavimas? Suvažiavimo eigoj dažnai buvo linksniuojama LB, ir tai iš neigiamos pusės. Net priseginėta "kutkininkų" ir "kamantininkų" epitetai.

Atsimintina, kad tai buvo didelės, Lietuvos vadavimui dirbančios organizacijos suvažiavimas. Tai, mano galva, atstovai turėtų būti išmintingi, kultūringi, siekią bendro, našaus, Lietuvai naudingo darbo. De ja, šia-

me suvažiavime to tikrai stokota.

Suvažiavime taip pat nė žodžiū nebuvo užsiminta apie ateities planus, darbus. Paprastai suvažiavimuose juk ir yra aptariamoms ateities veiklos gairės, o ne vien tik pasiskardinama apie praeitie pasisekimus.

Suvažiavimas užsitęsė. Reikėjo skubėti jį baigti. Net rezoliucijų komisija savo darbo nebai gė ir jas paskelbti pavedė valdybai.

Suvažiavimui pakaitomis pirmininkavo dr. K. Sidlauskas, T. Blinstrubas, V. Šimaitis, dr. J. Valaitis ir P. Dargis.

Sekretoriavo Mykolas Pranevičius, Stasys Monkus ir Ignas Andrašius.

Nežiūrint suvažiavime pasitaikiusių nesupratimų, reikia pripažinti, kad Altos vadovybė savo srity atlieka reikalingą ir naudintą darbą.

Ar LB ir Alta kada sutars, ir ar iš viso reikalingas sutarimas?

Pirmininkas dr. K. Sidlauskas savo pranešime teigia, kad LB yra suskilusi, kad šalia LB turim reorganizuotą LB su savo apylinkėmis bent Vakarų apygardoj ir su savo rėmėjais per visą Ameriką. Jis teigia, kad tarp šių dviejų bendruomenių nutolimas yra toks didelis, jog sunku tikėtis netolimoj ateity jų susijungimo.

Esą, reorganizuotoji LB skelbia griežtą kovą prieš bet kokį bendravimą su Lietuvos bolševikais, tuo tarpu JAV LB lig šiol nieko tuo klausimu nėra pareiškus. Jis teigia, kad LB duplikuojanti politinę veiklą, gi RLB talkinanti Altai.

Tokie kaltinimai LB-nei kartojami jau keletą metų. Kaip pirmininkas teigia, nenumatoma šių dviejų bendruomenių greitas susijungimas.

Tikrumoj tėra viena LB. Gali jos darbam nepritari šimtinė kita asmenų, tačiau plačiai ir šakotai LB veiklai tokie reiškiniai neturi įtakos. Žinoma, negerai, kai lietuvis lietuvių ēda, tačiau, jei neįmanoma sėdėti prie vieno stalo, sėdėkit atskirai. Darbai ējo ir eis. LB, kad ir pašiepama Altos suvaži-

DEŠIMTMETIS BE STEFANIJOS STANKŪNIENĖS

Jau praėjo dešimt metų nuo to laiko, kai Stankūnų šeimos motina iškeliavo amžinybėn. Dar ir šiandien jos vyras Juozas ir du vaikai Kazys ir Irena, jaučia didelį trūkumą, kai švenčių metu visi susirenka prie bendro stalo.

J. Stankūnas jau 27 metus Elizabetho šv. Patriko bažnyčioj groja vargonais ir mokytojauja parapijos mokyklose. Atliekamą laiką naudoja kūrybai, aranžuojama muzikas ir jas įgaviriuoja. Turi gaidom rašyti mašinėle, ir jo dėka daug naujų muzikos leidinių pasirodė rinkoj.

Sūnus Kazys Stankūnas, vedęs Agnė Dulkytę, gyvena Bayonnėj, nuosavoje namuose. Turi tris vaikus: Raimondą, 23, Lindą, 20 m., ir Juozą, 16 metų. Dirba Western Electric bendrovėj, Harrisone. Jo "hobby" yra filatelija; turi didelį lietuviškų pašto ženklų rinkinį ir pinigų kolekciją. Savo laiku vargonininkavo Hartforde, Conn., ir Newarke, N.J.

Irena Stankūnaitė-Silva, New Jersey Lyric Operos solistė, ištekėjusi už vaikų daktaro Jachynto Silva, gyvena 264 Apple-tree Lane, Mountainside, N.J. Augina dvi dukteris: Ireną, 14 m., ir Stephanie, 9 m. Jos vyras dirba Trentono valdžios tarnyboj. Jis yra vaikų gydymo institucijos direktorius, Woodbridge, N.J.

Velionės gyvenimas buvo sunkokas. Visą laiką dirbo fabrike, tiek Brazilijoj, tiek Ameri-

Stefanija Stankūnienė

koj. Augino šeimą, rūpinosi jos gerove, dažnai pamiršdavo save. Paskutiniu laiku jau turėjo galimybę pailsėti savo namely, bet likimas lėmė kitaip. Pergventi rūpesčiai bei sunkaus gyvenimo dalužė palaužė jos sveikatą, prisikabino diabetas ir artritas ir sutrumpino jos gyvenimą; vos 55 metų sulaukusi, turėjo palikti šį pasaulį.

Ilsėkis ramybėj, mūsų miela mamyte, šioj svečių šaly. Tu buvai gera, rūpestinga motina, atlikai savo gyvenimo pareigą ir užsitarnavai savo šeimos pagarbą.

P.V.

Kol neša į tolį jaunystė, Kol aušros krūtine gaivina, Skubėki kaip žiedas pražysti, Ieškoki, kas dieną dabina... Petras Vaičiūnas

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

2422 WEST MARQUETTE ROAD
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6897
U. S. A.

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

AMŽINI LIETUVYBĖS RĖMĖJAI

 Dr. Jonas Gliudelis 1912-1978 m. Palikimas yra 157,976.43 dol.	 Jonas Krukonis 1894-1974 m. Palikimas 143,036.57 dol.	 Dr. Konstancija Rudaitytė 1902-1971 m. Palikimas yra 33,206.48 dol.
 Algis Stankus ir Nancy Sue Van Huss 1941-1972 1943-1972 Jų atmintį įamžino dr. Antanas Stankus, paskirdamas LF 20,000 dol.	 Plk. Antanas Rėklaitis 1897-1977 m. Palikimas yra 9,242.26 dol.	

Lietuvių Fondas pasiekė du milijonus dol. ir iš gautų palūkanų jau parėmė lietuvių švietimą, kultūrą ir jaunimą 743,000 dol. Ateinančiais metais numatoma lietuvių išlaikymui paskirti apie 150,000 dol. Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. Iki šiol palikimų gauta 510,811 dol. Sudarykime testamentus ir nepamirškime paskirti bent dalį savo turto Lietuvių Fondui:

"LITHUANIAN FOUNDATION, A NON-FOR-PROFIT, TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION, 2422 W. MARQUETTE ROAD, CHICAGO ILLINOIS 60629"

Visi statykime Lietuvių Fondą ir didinkime jo kapitalą, kad kasmet galėtumėte skirti lietuvių išlaikymui 150 tūkstančių dolerių.

NAUJŲ METŲ ŠOKIAI

Denverio Tautinių Šokių Ansamblis "Rūta" kviečia visus JAV lietuvius į Denverį Naujų Metų sutikimui. Šokiai įvyks gruodžio 31 d., 8 val. vak. (Rocky Mountain laiku).

Įėjimas, užkandžiai, šampanas — 15 dol. asmeniui. Bilietai turi būti užsakyti ne vėliau gruodžio 1 d.

Dėl informacijų kreiptis:

arba Arvidas K. Jarašius 9135 Utica Court Westminster, Colorado 80030 Telef. 303 427-3394	Algirdas M. Liepas 2545 S. Lafayette Denver, Colorado 80210 Telef. 303 722-1495
--	---

COLORADO JAUNIMAS LAUKIA SVEČIŲ!

— The American Spectator, amerikiečių mėnesinis žurnalas, spalio mėn. numeris išspausdino Francis X. Maier, National Catholic Register savaitraščio redaktoriaus, straipsnį "Red-Curtained Catacombs". Antrinė antraštė "In little Lithuania a gigantic passion persists to haunt the Kremlin and apparently to bore the West". Straipsny apibūdinama okupuotos Lietuvos katalikų būklė, N. Sadūnaitės likimas, L.K. Bažnyčios Kronika. Redakciją žurnalo numeris pasiekė A. Bagdono dėka.

— Penktasis JAV ir Kanados teatro festivalis vyks lapkričio 26-30 Chicagos Jaunimo Centre.

TEATRO ŠVENTĖ HARTFORDE

Kasmet LB Hartfordo apylinkės valdyba surengia tradicinį rudens vakarą. Tokiuose vakaruose meninę programą su mažomis išimtimis atlikdavo svečiai. Žavėjomės Baru, Stankaityte, Vazneliu, plojom dainos vienetam, džiaugėmės tautinių šokių grupėmis. Bepeliojant, kas bus kviečiamas šiais metais, Hartforde pasklido gandas, jog Birutė Zabulienė organizuoja scenos mėgėjų grupę. Nedaug kas tuo tikėjo, juo labiau, kad greitai viskas nutilo. Tik staiga vietos lietuviškas radijas ir laikraščiai paskelbė, kad spalio 11 Bendruomenės tradiciniame vakare programą atliks Hartfordo scenos mėgėjų ratelis, suvaidindamas Anatolijaus Kairio trijų veiksnių komediją "KU-KŪ". Vakarą ne tik įvyko, bet ir visapusiškai pavyko. Džiugu, kad ir jaunimo buvo kur kas daugiau nei kituose rengimuose. Vi sus traukė išgirsti ir pamatyti "Ku-Kū". Buvo ir svečių, net ir iš gana tolimų vietovių: Washingtono, New Jersey, Philadelphia, Bostono, Worcesterio, Waterburio. Šį kartą jie buvo tik mieli svečiai — žiūrovai.

Pakilusi uždanga atidengė šviesų, moderniai bei skoningai apstatytą kambarį. Už lango matėsi šviesias žiedais aplipęs krūmas. Malonu akiai, džiugu širdžiai. Tačiau labiausiai džiugina programoj įrašyti mūsų jaunimo vardai. Sveikintinas "KU-KŪ" autorius, savo veikalė leidęs pasireikšti jaunimui. Ačiū režisieriui, atskleidusiam jaunuiam scenos paslaptis, garbė visiems, juos nuširdžiai priėmusiems į savo tarpą. Atrodo, dera nuo jų ir pradėti.

Ramona Liaukutė Jonaičių dukters Gražutės vaidmeny buvo tikrai puiki. Joj matėm beveik viską, kas atsitinka kiekvienos šeimos gyvenime. Čia ji rimta ir susikaupusi klausosi senelio pasakojimų, čia vaikišku lengvumu verčiasi per galvą, čia aštresniu žodžiu susikerta su motina ar savo kaimynu "Niki". Ir viskas vyksta taip natūraliai ir taip įtikinamai, kad rodos, regi Ramoną jos pačios namuose ar draugų tarpe.

Nikodemus "Niki" Raudys — Romualdas Zabulis gražiai derinosi prie visumos. Lėtas būde, o dar lėtesnis veiksmas, neslėpiamai Gražutės vedamas, skatinamas, na, ir mėgstamas.

Šunų gaudytojas — jaunas vyras. Taip parašyta programoj. Jau vien tik jo profesija verčia šypotis, tai ką besakyti, kai pamatėm tą jaunį vyrą — Liną Simonaitį. Negalėčiau pasakyti, kas daugiau juoko sukėlė: ar jo išvaizda, ar drabužiai, laikysena, ar kažkaip keistai skamba žodžiai. Linas nevaidino. Jis gyveno. Tokiai vaidmeny tapo šungaudžiu. Tokiai rolei jis ir buvo kviečiamas.

Programoj neįrašytas, tačiau, uždangai pakilus, pačiu svarbiausiu asmeniu aktoriam tampa sufleris. Šiame pastatyme juo buvo Vida Zdanytė, taip pat jauniosios kartos atstovė.

Scenos veteranai, Petras Simanauškas, Veliko Jonaičio, gi Izabelė Simanauškienė našlės Janinos Raudienės vaidmenyse, buvo savi ir įtikinai. Jie ir toliau lieka šviesiais žibučiais lietuviškoj scenoj.

Pagrindinėj veikalo rolėj Sofija Alienė pasigėrėtinai atkūrė Oną Jonaitienę. Čia atsiskleidė dar vienas jos talentas. Anksčiau ją pažinojom kaip moterų trio Paslapties dalyvę, girdėjom deklamuojančią, skaitant, o dabar pamatėm ją ir kaip neabejotinų gabumų turinčią aktorę. Tikslus balso ir judesio valdymas, gilus įsijautimas į atliekamą vaidmenį, fizinis ir dvasinis patvarumas — tai pačios pagrindinės aktoriaus savybės. Atrodo, kad Sofija Alienė jas visas ir turi.

Feliksio Jonaičio tėvą Mykolą žiūrovui vaizdžiai perdavė Ignas Simonaitis. Tai mielo, patrauklaus senesnio amžiaus lietuvių tipas, gyvenęs tėvynės prisiminimais, lietuviškos kultūros išlaikymu. Jo pasakojimas apie lietuvišką gegutę sužavė ne tik scenos antukę Gražutę, bet ir žiūrovą.

Rimvydas Dragūnevičius, vaidavęs muzikos mokytoją prof. Gaidą, savo flegmatiška laikysena visiškai atitiko savo rolę.

Pirmą kartą scenoj matomas Paulius Bernotas dailininką Šarką atkūrė visai gerai. Nelengva jambaavo scenoj, nei pačiam juoktis, nei kitus juokinti, nes prieš akis vis dar stovi Washingtono įvykiai. Juk jis vienas iš "Washingtono 18"!

Birutė Zabulienė, scenoj Rozalija Bubnienė, žiūrovui paliko gražų, šiltą įspūdį. Nežiūrint to, kad prieš rolę jai teko dar ir netituotos ratelio reikalų vedėjos pareigos, ji sugebėjo visa tai palikti užkulisiuose ir į sceną įžengti su šypsena ir puikia nuotaika, ypač dailininko Šarkos draugystėj.

Tai toks aktorių ir jų atliktų vaidmenų sąrašas. Aišku, iš šių trumpų eilučių skaitytojas nesudarys pilno vaidzo nei apie veikalą, nei apie aktorių pajėgumą. Čia tik eilinio žiūrovo nuomonė, išsineštas jausmas ir prisiminimas, turintis ilgas valandas vasaros karščiuose praleido repeticijose ir parengiamuose darbuose.

Apie režisierių Vytautą Zdanį tektų daug daug ką pasakyti, bet tam per menka mano plunksna ir išmonė. Hartfordiečiam jis gerai pažįstamas ir kaip žmogus, ir kaip režisierius bei aktorius. Po jo režisuotos M. Steikūnienės dramos "Starkiškių girioje" jį matom Ipolito Tvirbuto vedamoj dramos studijoj ir P. Vaičiūno "Prisikėlime", dar vėliau akt. V. Žukausko pastatytuose "Mokyklos drauguose". "KU-KŪ" pastatymo pasisekimą lėmė ne tik režisieriaus patirtis scenos mene, bet ir jo būdo savybės: meilė pasiimtam darbui, ryžtas, ištvermė ir pasiaukojimas bendram reikalui, kuris bent kiek surištas su lietuviškos ugdymu bei išlaikymu. Kietas principuose, švelnus ir atlaidus su juo dirbantiesiems.

BENDRUOMENINĖ VEIKLA

Kanados Lietuvių Dienos, kurios įvyko spalio 10-12 Hamiltone, buvo tikrai sėkmingos. Jose dalyvavo mažesni lietuvių iš įvairių mūsų Kanados ir Amerikos vietovių.

Penktadienį, spalio 10, įvyko poezijos-dramos vakaras Hamilton Place mažojo salėj ir jaunimo susipažinimo vakaras Jaunimo Centre.

Šeštadienį, spalio 11, Hamilton Place patalpose buvo atidaryta dailininko-skulptoriaus Dagio darbų paroda, o karių salėj buvo didžiulis susipažinimo vakaras, kuriame dalyvavo daugiau kaip 1,500 lietuvių.

Sekmadienį, spalio 12, lietuvių užpildė didelę katalikų katedrą kur pamaldas laikė vysk. Vincentas Brizgys, asistuojamas 12 kunigų. Pamaldose dalyvavo ir vietos vyskupas.

Tą pačią dieną didelėj ir modernioj Hamilton Place salėj įvyko išpuodingas koncertas. Jo programą atliko Hamiltono mergaičių chorai, diriguojamas J. Govedo, Toronto vyrų chorai Aras, diriguojamas Vlado Verikaitis, jungtinis mišrus chorai, kurį sudarė Hamiltono Aušros Vartų ir Toronto Prisikėlimo parapijų chorai, diriguojami Darijos Deksnytės-Powell, Montrealio liaudies instrumentų orkestras Gintaras, vadovaujamas A. Lapino, ir šios tautinių šokių grupės — Toronto Atžalynas, vad. A. Zander, Toronto Gintaras, vad. R. ir J. Karasiejų, Montrealio Gintaras vad. Rasos Lukoševičiūtės, ir Hamiltono Gyvataras, vad. G. Breichmanienės. Taip pat programoj puikiai dainavo solistė G. Čapkauskienė solo ir su choriais.

Visą koncertą apipavidalino G. Breichmanienė, sceninė priežiūra — I. Jokūbinytė, šaukli balsas — A. Juozapavičius, Programa ilga, bet įvairi ir įdomi.

Kanados Lietuvių Dienų organizacinio komiteto pirmininku buvo jaunosios kartos atstovas M. Gudinskas, kuris puikiai vadovavo ir koncertui. Tai ne tik Hamiltonui, bet ir visai Kanados Lietuvių Bendruomenei daug žadanti ateitis.

Sekmadienio vakare Hamiltono Lietuvių Jaunimo Centre buvo Lietuvių Dienų užbaigimo banketas — vaišės.

Šiose Lietuvių Dienose dalyvavo PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas ir JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus su žmona.

Pasitarimas Madrido konferencijos klausimais. Kanados Lietuvių Dienų proga KLB visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė Joana Kuraitė sukvietė JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių atstovų pasitarimą Madrido konferencijos ir kitais bendruomeniniais klausimais. Pasitarime dalyvavo PLB pirm. Vytautas Kamantas, KLB krašto valdybos pirm. Jonas Simanavičius, JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus, KLB visuomeninių reikalų komisijos pirm. Joana Kuraitė, PLB valdybos narys ir Pasaulio Lietuvių vyr. red. Romas Sakadolskis, KLB visuomeninių reikalų komisijos narys Danys, KLB švietimo tarybos pirm. Vida Stanevičienė ir Irena Meiklejohn.

Atrartas Tomo Venclovo į Madrido konferenciją siuntimo klausimas. Taip pat svarstyta, ar nereikėtų pasiūsti iš Europos kai kuriuos asmenis, kurie gerai moka ispanų kalbą ir galėtų būti talkininkais Rimui Cesoniui. PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas papasakojo, ką PLB valdyba daro per krašto valdybas ir ką jis pats asmeniškai atliko, važinėdamas Europoj Madrido konferencijos reikalui.

ALRK Federacijos kongresas, švenčiant Federacijos 75 metų veiklos sukaktį, įvyko 1980 spalio 17-21 Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre Detroite. Kongresą raštu pasveikino PLB pirm. V. Kamantas, o žodžiu — JAV LB pirm. Vytautas Kutkus.

JAV LB Waterburio apylinkė suruošė lietuvių meno parodą, kurioj buvo išstatyti medžio drožiniai, velykiniai kiaušiniai, gintaras ir kt. Paroda vyko visą spalio mėn. meno galerijoj ir skaitlykoj.

JAV LB Palm Beach apylinkė 1980 lapkričio 27 ruošia apy-

Scena iš A. Kairio komedijos "Ku — Kū" pirmo veiksmo. Vaidina iš k. Ignas Simonaitis, Petras Simanauškas, Ramona Liaukutė, Sofija Alienė, Rimvydas Dragūnevičius, Birutė Zabulienė. Nuotr. A. Simonaičio

WORCESTER, MASS.

Kariuomenės minėjimas Lietuvos kariuomenės atkūrimo 62 m. sukakties minėjimas įvyks lapkričio 23, sekmadienį. Šauliai ir skautai uniformuoti ir su vėliavomis renkasi į Šv. Kazimiero parapijos salę 9:30 val. ryto. 10 val. mišios, o po jų padedamas vainikas prie žuvusių už Lietuvos laisvę paminklo.

3 val. popiet Maironio Parke minėjimą rengia Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa bei Nevėžio ir Neringos tuntu skautai ir skautės. Po minėjimo kavutė.

Suvažiavimas Bostone Naujosios Anglijos Šaulių rinktinės suvažiavimas įvyks lapkričio 29 Bostone. Kelionės į Bostoną reikalu kreiptis į šaulį V. Pajėdą.

Dalyvavom demonstracijose Rugsėjo 27 ankstyvą rytą suvažiavę į Maironio Parką, ten palikom automobilius ir autobusu pajudėjom į New Yorką. Keliauninkų vadovu buvo E. Meilus. Jam vadovaujant, visi kelionę pradėjom laisvai. Jaunimas lydėjo kelionę linksmai dainuodamas. Prie jaunųjų prisidėjo ir vyresnieji. Laiku pasiekėm New Yorko esančią Hammarškold aikštę netoli Jungtinių Tautų, kur vyko pabaltiečių protesto demonstracijos.

Malonu buvo stebėti daugybę jaunuolių, bet pasigesta jų organizacijų vadų. Kaip vėliau teko patirti, Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas ir LB apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. P. Babicko, apmokėjo kelionės išlaidas tiem lituanistinės mokyklos mokiniams, kurie dalyvavo šioj demonstracijoj.

Mirė a.a. U. Dulskienė Uršulė Dulskienė (Dubauskaitė), sulaukusi 88 m. amžiaus, spalio 2 mirė Providence House.

Velionė gimė Vilkaviškio apskrity. Turėjo 4 brolius ir seserį. Du broliai tarnavo savanoriais Lietuvos kariuomenėj. Juozas iš laisvės kovų grįžo invalidu. Dabar visi mirę.

Uršulės vyras Albinas mirė 1939, turėdamas 45 m. amžiaus. Našlė liko su keturiais vaikais.

linkės veiklos penkerių metų sukakties minėjimą. Tai viena iš jauniasių JAV LB apylinkių Amerikoj. Minėjime dalyvauti pakviestas JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus.

Algimantas Gureckas, JAV LB krašto valdybos įgaliotinis Washingtono, išsamiai atsakė Vliko Tarybos pirm. Algiiui Regiui, kuris yra ir Vliko Lietuvos studijų komisijos sekretorius, apie Lietuvos sienų nustatymo klausimą ir santykius su Joint Prussian Council. Taip pat jis atsakė ir Stasiui Gydainiui Lenkijos mūsų užgrobtų žemių klausimu.

R.K.

Tai Albinas, Kostas, Adelė ir Janina.

1944 Uršulė su sūnum Kostu ir dukra Janina pasitraukė į Vokietiją. Sūnus Kostas vokiečių buvo atskirtas. 1949 ji atvyko į JAV ir apsigyveno pas Putnamo sėseles. Trejetą metų dirbo mairionų virtuvėj, Marianapolis, Thompson, Conn. 1952 persikėlė gyventi į Worcesterį ir gyveno daug metų dukros Janinos, žento Juozo ir anūkų globojama ir mylima. Priklausė prie Šv. Kazimiero parapijos kr kelių draugijų. Uoliai rėmė lietuvišką vienuoliją ir lietuvišką spaudą, kurią ypač uoliai skaitydavo.

Sveikatai visai nusilpus, persikėlė į Providence House, visai netoli savo namų. Čia ją uoliai lankydavo parapijos kunigai, seselės; bet ypač dukra Janina. Tai sukeldavo malonią nuostabą prieglaudos personalui.

TALENTINGOSIOS KOVOTOJOS UŽ SIMO KUDIRKOS IŠLAISVINIMĄ

Kai Simą Kudirką amerikiečiai gražino sovietam, Amerikos lietuviai vieningai rūpinosi jo išlaisvinimu. Ypač daug pastangų parodė Daiva Kezienė, Gražina Paegliene ir Rima Mironienė. Iš šių moterų dvi dalyvaus Simo Kudirkos šuolio į laisvę dešimtmečio minėjime. Tai Daiva Kezienė ir Rima Mironienė.

Jos parodė daug nuostabaus sumanumo, pasišventimo ir ištvermės, sėkmingai mezgė kontaktus su didžiąja spauda bei televizija, įtakingais amerikiečių politikais bei kultūrininkais, arti bendradarbiavo filmo "Defection of Simas Kudirka" gaminiame bei jo rodyme, knygos "For those still at Sea" paruošime. Jos artimai bendradarbiavo visose Simo Kudirkos kelionėse ir dabar tebėra jo artimiausios veiklos bendradarbės.

Jos abi dalyvauja Simo Kudirkos šuolio į laisvę dešimtmečio

kad senutė taip uoliai savųjų lankoma.

Velionė buvo pašarvota Carroll šermentinėj, kur su ja atsiveikino ir už ją meldėsi įvairių organizacijų atstovai, apylinkės kunigai, seselės. Gedulingos pamaldos vyko spalio 6 Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj. Mišias koncelebravo kunigai B. Uzdavinis, MIC, A. Volungis, J. Steponaitis. Giedojo vyrų chorai, palydint vargonais muz. V. Burduliui. Solo giedojo V. Roževičius. Velionė palaidota Putnamo seselių kapinėse.

Nuliūdime liko dukra Janina Miliauskienė, žentas Juozas, anūka Bernadeta, Teresė ir Juozas Jr. Worcesterį, sūnūs Albinas ir Kostas Dulskis, dukter Adelė Balčaitienė, 4 anūka ir 3 proanūka okupuotoj Lietuvoj, anūkė Danutė Pliskevičienė ir 2 proanūka Kanadoj, giminės Chicagoj ir kitur.

Šeima prašė vietoj gėlių skirti auksą Putnamo seselėm ir Lietuvių Katalikų Religijinei Šalpai.

J.M.

TALENTINGOSIOS KOVOTOJOS UŽ SIMO KUDIRKOS IŠLAISVINIMĄ

minėjime lapkričio 23, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židiny.

Daiva Kezienė kalbės apie šuolio poveikį amerikiečių visuomenėje ir tarptautinėje plotmėje. Rima Mironienė kalbės apie veiksmus ir įvykius, kurie nulėmė šuolio laimingą pabaigą.

Rašytojas — visuomenininkas Vytautas Volertas, buvęs JAV LB pirmininkas, kalbės apie šuolio poveikį lietuvių visuomenei. Jis drauge bus ir svarstybų moderatorius.

Simas Kudirka, keliaudamas per Amerikos miestus, įvairius pasaulio kraštus, yra gavęs daug įvairių žymenų, miesto raktų, diplomų. Jie visi bus išstatyti specialioje parodoje.

Minėjimą rengia Lietuvių Fronto Bičiulių New Yorko sambūris.

LIAUDIES INSTRUMENTŲ KURSAI LIETUVOJ

Kanklės — Birbynės — Skudučiai 14 dienų kelionė su 10 dienų VII-nių ir ekskursijoms į Kauną ir Trakus

birželio 14-28, 1981

1981 m. ekskursijos prasideda gegužės 1 d.

Vietų skaičius ribotas.

Del smulkesnių informacijų prašom kreiptis:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168
(617) 969-1190

ČIA JAU TIESIOG ĮŽEIDŽIANTIS NEAPSIŽIURĖJIMAS

A. MASONIS

Š. m. lapkričio 1, Vėlinių išvakarėse, Lietuvos Atsiminimų radijo direktorius, pats vesdamas savo programą, jau pirmoj jos daly norėjo tokia proga, kadangi lapkričio mėnesį yra švenčiama Lietuvos kariuomenės šventė, pagerbti ir Lietuvos karius, kurie savo gyvybę auką yra iškovoję Lietuvai nepriklausomybę. Tačiau per direktoriaus neapsižiūrėjimą tas pagerbimas buvo taip prarastas, kad jis tapo ne tų karių pagerbimu, bet didžiausiu jų įžeidimu, nes buvo pagerbti ne Lietuvos laisvės gynėjai, bet Lietuvos priešai, jos pavergėjai. Kaip tai įvyko, noriu čia paaiškinti.

Gerai pažįstant Lietuvos Atsiminimų programas, kuriose niekada nebuvo vengta religinių motyvų, ir ypač kad šis minėtas pagerbimas buvo daromas laidotuvių direktoriaus A. Balrun-Baltrūno "malone", klausytojai tuoj pat pagalvojo, kad čia bus pirmoj eilėj kas nors religinio: kokio nors giesmė, malda ar atitinkamas poezijos gabaliukas, kaip paprastai tokiomis progomis buvo d. aroma. Tačiau klausytojai labai nustebė, kai radijo direktorius pranešė: "Pasi-klausykime dueto "Ramų vakarėlių". Kitas muziko Gorbulskio kūrinys. Dainuoja Ona Valiukevičiūtė ir Violeta Rakauskaitė. O kai radijo direktorius čia pat dar pridėjo, kad "Šį kūrinį skiriame mirusiems kariams atminti Vėlinių dienos išvakarėse", tai buvo klausytojų jau ne tik nustebta, bet tiesiog apstulbta. Apstulbta buvo dėl to, kad niekaip netilpo galvoj, kaip gali sovietinis petas, kuriam muziką parašė Gorbulskis, pagerbti Lietuvos nepriklausomybės kovose kritusius karius. Tiesą pasakius, radijo direktorius, kaip matyti iš aukščiau duotos citatos, pristatydams tą muzikos kūrinį, nepasakė, kad juo bus pagerbti Lietuvos kariai, bet kad jis tą kūrinį skiria "mirusiems kariams atminti". Kokiems kariams nepasakė.

Klausytojų apstulbimas pasiteisino

Vos paminėjus minėto muziko kūrinio kilmę, buvo aišku, kad jis negalėjo tiktai nei lietuviškai bei religinei Vėlinių iš-

vakarių nuotaikai nei galėjo koku nors būdu išreikšti mūsų laisvės kovų karių, paguldžiusių savo gyvybę už tautos laisvę, atminimą. Iš tikrųjų Lietuvos Atsiminimų radijo direktorius pagerbė karius, bet visai ne tuos, kuriuos jis norėjo. Kad būtų visai aišku, duosiu čia dalį to muzikos kūrinio žodžių, kuriuos parašė sovietinis poetas Vytautas Bložė. Eilėraštis susideda iš keturių posmų, kurių pirmasis gale pakartojamas. Taupydamas vietą, paminėsiu čia tik du charakteringus, kurie aiškiai įrodo direktoriaus neapsižiūrėjimą. Išdainuoti buvo visi keturi posmai. Štai du patys pirmieji:

*Ramų vakarėlių tarp žalių laukų
Mažą kauburėlį rasti nesunku.
Kareivėliai miega po šviesiom žvaigždėm,
Barsto baltą sniegą įveos pakelėm.*

*Tarp lygių arimų, tarp tiesių kelių,
Amžinai nurimo jie po berželiu.*

Jie apgynė žemę, plačią kaip dangus (mano pabr.).

Iš tos žemės semia jėgas sau žmogus.

Kai kas gali sakyti, kad tie kauburėliai tarp žalių laukų gali būti ir partizanų, mūsų laisvės kovotojų, kapai, bet joks sovietinis poetas dar nėra pavadinęs partizanų, "miško brolių", kareivėliais. Visas abejones, apie ką čia kalbama, išsklaido pabrauktą eilutę. Jų sakoma, kad tie "kareivėliai" apgynė žemę. Deja, mūsų laisvės kovotojai, susidūrę su nelygiomis jėgomis, nepajėgė savo žemės apginti. Taigi čia ne jie turimi galvoj. Poetas neturi galvoj ir nepriklausomybės kovų kareivėlių. Tas laikotarpis visai išbrauktas ten iš istorijos knygų. Aiškiausiai betgi išreikšta, apie ką čia buvo dainuojama žodžiais "Jie apgynė žemę, plačią kaip dangus". Kurie pergyvenom pirmąją sovietų okupaciją labai gerai atsimenam, kaip tie sovietų "kareivėliai", žygiuodami Lietuvos gatvėmis, traukė dainas apie savo "strana širokaja, strana niepobiedymaja" (plačią

ir nenugalimą žemę) ir kaip tie terminai mokykloje ir visame to meto viešame gyvenime mums buvo įgrįšę iki gyvo kaulo. Tai gi nelieka jokio abejonės, kad Lietuvos Atsiminimų radijas Vėlinių proga pagerbė tikrus sovietinius karius, tikrus raudonarmiečius, tikrus mūsų tautos pavergėjus.

Žinoma, niekas nedrįstų Lietuvos Atsiminimų radijo direktorių kaltinti, kad jis tai padarė sąmoningai. Dieve saugok, ne. Tai įvyko dėl paprasto neapsižiūrėjimo, dėl nesuspėjimo su dainos tekstu. Tačiau vis dėlto toks apsileidimas yra nepateisinamas. Kaip kiekvieno laikraščio redaktorius prisiima atsakomybę už laikraščio turinį, taip ir radijo valandėlės direktorius yra atsakingas už savo programą.

Baigiamosios pastabos

Kas studijavo klasikinę literatūrą ir šiaip jau yra apsiskaitęs, prisimena Trojos arklio istoriją. Kai graikai niekaip negalėjo jėga nugalėti tvirtos Trojos pilies, jie pasišovė paimti pilį klasta. Pastatė milžinišką medinį arklį, pripildė jį narsiausių kareivių ir paliko jį netoli pilies, atitraukdami nuo pilies visą savo kariuomenę ir net laivyną į artimiausias salas ir šitaip suvaidindami, kad jie išvyko atgal į Graikiją. Jie tikėjosi, kad trojėnai, graikų palikto agento įtikinti, įsitrauks tą arklį į vidų, kad jį kariai naktį iššoks iš arklio vidaus, atidarys neįveikiamas pilies vartus ir suleis nakties priedangą vėl grįžusią graikų kariuomenę į vidų. Vienas žymus trojėnas, Neptūno dievo kunigas Laokoonas, matydamas, kad trojėnai tą arklį į tiesų jau traukia į vidų, visai juos barė ir net plūdo, kad jie to nedarytų, nes jis nujautė graikų klastą. Dąja, arklys buvo įtrauktas į vidų, ir Troja buvo nugalėta ir sudeginta. Iš to laiko liko garsūs Laokoono ištarti žodžiai, kurie dar ir dabar cituojami, kai kur nors jaučiama klasta, priden-giant jį rodomu prielankumu, lipšnumu, net dovanomis. Štai tie Laokoono žodžiai: "O vis dėlto aš bijau graikų, ateinančių net ir su dovanomis".

Kaip tinka šie žodžiai mum visiems. Trojėnai ir buvo nugalėti iš vidaus. Iš vidaus buvo priešui atidaryti vartai, nes iš išorės priešas jų neįveikė. Mūsų priešas irgi yra labai gudrus,

DAYTONA BEACH, FLORIDA

Labai geras pasiūlymas lietuviams

Apie Daytona Beach, Fla., lietuvių koloniją daug kartų skaitėm spaudoj. Šią vietovę iš aprašymų taip pat gerai pažįstam. Ji visais atžvilgiais yra gera kurtis ir gyventi ne tik vyresnio amžiaus, užtarnauto poilsio sulaukusiem, bet ir jauniem žmonėm.

Šį kartą norim atkreipti ypatingą dėmesį lietuvių besizvalgančių kurtis Floridoj.

Daytona Beach, Fla., keletas lietuvių suorganizavo korporaciją Litoną, kuri yra užsimojusi gražioj vietoj, prie Atlanto vandenyno, iki ateinančio pavasario pastatyti naujus butus, vadinamus "town house". Šiam projekte bus 23 vienetai. Apimlinkė gera, į Daytona Beach pietus, Atlantic gatvė. Kitapus gatvės Atlanto vandenynas. Į paplūdimį nueiti tik vienas blokas. Gražus Atlanto krantas, žuvautojam specialus tiltas. Kitoj pusėj didelė Halifax upė. Čia visada jaučiama nuo vandenyno vėsūma, gaivinantis vėjas. Čia pat

klastingas ir be galo rafinuotas. Dėl viso to mes tampam mažu aukomis tų, kurie, prisidengdami kultūrinio bendradarbiavimo šūkiu (žinoma, vienos krypties, nes iš ten legaliai gali ateiti bet koks propagandinis šlamštas, o iš čia negali legaliai į ten pateikti net padoriausias spausdintas žodis), mėgina sprogdinti mūsų lietuviškos tvirtovės vartus iš vidaus. Jie mėgina veikti į mūsų jausmus, į mūsų gimtojo krašto pasiilgimą, mėgina mūsų budrumą ir atsparumą užliūliuoti savo dainomis, savo poezija, savo raštais, kad jau dažnas čia pradeda neskirti, kas yra lietuviška ir kas sovietiška. Gaila, kad per tokį nesugebėjimą įžvelgti minėtą skirtumą anoj dainoj buvo įstumtas į tokią nemalonį padėtį visų gerbiamas Lietuvos Atsiminimų radijo direktorius. Reikia tikėtis, kad šis, kad ir labai nemalonus, įvykis bus mūsų radijo direktoriui labai gera pamoka ateičiai, ir kad jis daugiau jau taip lengvai neužsikabins ant sovietinės meškerės kabliuko.

SPORTAS

Plaukymo pirmenybės

1980 Š. Amerikos pabaltiečių ir lietuvių plaukymo pirmenybės įvykį 1980 gruodžio 7, sekmadienį, Case-Western Reserve Universiteto baseine, Clevelande, Ohio. Varžybas vykdo — Clevelando LSK Žaibas. Pradžia — 9 val. ryto.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: vyrų ir moterų (15 m. ir vyresnių), jaunių ir mergaičių B (13-14 m.), C (11-12 m.) ir D (10 m. ir jaunesnių).

Dalyvavimas atviras visiem lietuvių, latvių ir estų plaukikam.

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų.

Dalyvių registracija iki lapkričio 25 adresu: Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117. Telefonas 216 481-7161.

Smulkios informacijos išsiuntinėtoms visiems sporto klubams. Pavieniai, klubams nepriklausą plaukikai prašomi dėl informacijų kreiptis į A. Bielskų.

Vasaros pradžioj Torontė įvykusioj Laisvės Olimpijadoj plaukymo varžybų nebuvo. Todėl šalia pabaltiečių į šias varžybas svečių teisėmis yra kviečiami ir ukrainiečių, suomių ir gal dar kitų tautybių plaukikai.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

PATIKSLINIMAS

Darbininko š.m. 38 nr., 4 psl. buvo atspausdintos JAV Lietuvių Bendruomenės žinios. Viena žinia netiksliai, ir čia noriu atitaisyti. Darbininke rašoma:

"Keturi lietuviai yra įtraukti į National Center for Urban Ethnic Affairs tarybą (pirma klaida), kuri veikia prie Baltųjų Rūmų (antra klaida). Iš viso tarybose yra 26 asmenys. Lietuviam atstovauja (trečia klaida) Galina Sužiedėlienė, dr. R. Kulienė, Eva Migonis ir Vileta Kuncaitis. Tai daugiausia JAV LB krašto valdybos vicepirmininko dr. A. Butkaus vadovaujamos socialinių reikalų komisijos pastangų rezultatas (ketvirta klaida)..."

Tikroji versija yra tokia:

1. The National Center for Urban Ethnic Affairs turi savo tarybą. Tai tiesa, bet jai nėra jokių lietuvių, ypač tų minėtų.

2. The National Center for Urban Ethnic Affairs neveikia prie Baltųjų Rūmų, nors su jais palaiko glaudų ryšį (per Victoria Mongiardo, White House Office for Ethnic Affairs).

3. Tos minėtos keturios lietuviškos pavardės yra kitoje taryboje, kuri buvo suformuota liepos 25. Tą dieną buvo viso krašto europinių etninių grupių atstovų vienos dienos suvažiavimas minėtame centre. Suvažiavimas turėjo pasisakyti dėl White House Miniconference on Euro-American Elderly klausimo. Šioj taryboj lietuviams atstovauja tik du Advisory Council — dr. Regina Kulienė (JAV LB) ir Eva Migonis (Lietuvos vyčiai). Violeta Kuncaitė įeina į sąrašą ne kaip lietuvi, bet kaip reprezentantė organizacijos, vardu "The Neighborhood Development Collaborative", Washington, D.C.

Aš esu tame Advisory Council irgi ne kaip lietuvi, bet a. kaip viena iš pagrindinių (ir pirminių) organizatorių šitos Miniconferencijos, — dirbu The Center for the Study of Pre-Retirement and Aging, The Catholic University of America. Mano Centras ir The National Center for Urban Ethnic Affairs yra kosponsorai vien tik šitam įvykiui, būtent — The White House Miniconference on Euro-American Elderly; b. — kaip Miniconferencijos koordinatorė.

4. Kokiam ten sąrašė tos pavardės bebūtų, tai nėra dr. A. Butkaus komisijos pastangos (tarp kito, ir aš esu tos komisijos narė). Anaipol. Komisija buvo sudaryta po to, kai aš perdaviau inž. V. Kutkui žinias, ragindama įsijungti į White House Conference on Families 1980. Į konferencijos planavimo sesiją aš buvau pakviesta pereitą žiemą kaip viena iš Washington žinomų etninių aktyvistų. Aš tai pat sudariau galimybę dr. R. Kulieniei būti delegate šeimų konferencijoj Los Angeles mieste ir p. Butkui — Minneapolisje, Minn.

Taip šitaip dalykai iš tikrųjų atrodė!

Galina Sužiedėlienė,
Miniconference Coordinator,
(202) 635-5613

LITHUANIAN COOKERY,
by Iz. Sinkevičiūtė
(In English, 316 pages, 8 dol., postage 50 c.) Graži dovana Kalėdų proga lietuviškai nekalbantiem draugam. Darbininkas, 314 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

LORENCE CONTRACTING CO., INC.

Antanas ir Edvardas Lorence atlieka įvairiausias namų įrengimo, patobulinimo ir pataisymo darbus. Įrengiamos modernios Hollywood stiliaus virtuvės, vonios kambariai, atliekami stiliaus darbai, namas apklojamas aliuminijaus plokštėmis, taisomi stogai, atliekami šildymo darbai, įdedami aliuminijaus langai, sutvarkomas dūymas ir kiti kanalizacijos įrengimai, įrengiamas rūsys, atliekami cemento darbai ir kitokie patarnavimai. Adresas: 84-52 86th Ave., Woodhaven, N.Y., 11421. Telefonas 212 849-2731 arba 441-2489. Kalbama angliškai, lenkiškai ir ukrainietiškai.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryt. kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa., 19013 — 2819 W. 3 St.	215-497-2382
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

MIRĖ MUZ. MYKOLAS CIBAS

Great Necko, N.Y., ligonėnėje lapkričio 5 trečiadienį, 7:30 v.v. staiga mirė muzikas Mykolas Cibas, išsilijus kraujui į smegenis. Liko žmona Eufemija, brolis Juozas su šeima Chicagoje, seserys Lietuvoje Adelė, Lionė su šeimos.

Buvo pašarvotas Great Necke, kur ir gyveno. Atsisveikinta su velioniu lapkričio 7, penktadienio vakarą. Atsisveikinimo metu kalbėjo šauliu vardu K. Miklas, muzikų vardu V. Kerbelis ir J. Stankūnas, LB vardu V. Butkus. Prie karsto buvo ir garbės sarbybos. Stovėjo šauliai ir muzikai. Maldas pravedė kun. Stasys Raila.

Palaidotas lapkričio 8 iš Šv. Alojzo bažnyčios Great Necko kapinėse. Kapinėse garbės sargybą sudarė šauliai.

-0-

Mykolas Cibas buvo gimęs 1922 spalio 28 Gudeniškių vienkiamy, Kuktiškių valsčiuje, Utenos apskrityje. Jis buvo jauniausias šeimos narys tarp trijų seserų ir keturių brolių. Pradinį mokslą baigė Panevėžyje, o vidurinį mokslą Utenos gimnazijoje. Visa šeima buvo muzikali. Tėvai ir vyresnysis brolis Feliksas pastebėjo jo gabumus muzikoje. Išsiuntė į Vilnių, kur muzikos mokykloje pas prof. S. Gaubą studijavo pianiną, vargonus ir kompoziciją. Karo metai sudarkė visus planus. Į Sibirą buvo išvežti du jo broliai. Vienas ten ir žuvo.

Karui pasibaigus, Mykolas atsidūrė Hanau stovykloje ir tuojau įsijungė į Dainavos ansamblių, buvo ansamblio dirigento pavaduotoju. Drauge buvo ir Hanau stovyklos vargonininkas. Dar vadovavo bažnytiniam moterų chorui.

Į Ameriką atvyko 1948. Sustojo Great Necke, po metų išvyko vargonininkauti į Westfield, Mass. Ten jis ir susituokė su Eufemija. 1951 vėl grįžo į Great Necką ir čia pragyveno visą laiką. Tuoj suorganizavo mišrų chorą, o vėliau ir vyrų chorą. Jiem vadovavo ilgą laiką. Pasukusi perėmė vadovauti Operetės chorui. Jam bedirbant su Operetės chorui, choras paminėjo 50 metų sukaktį, pastatė Broniaus Budriūno kantatą Lietuvos švičios keliu. Su chorui dalyvavo visose dainų šventėse.

Muzikas Mykolas Cibas, Aušros Vartų parapijos vargonininkas, miręs lapkričio 5. Nuotr. R. Kisieliūnas

Dešimt metų vargonininkavo Merchant Marine Akademijoje Kingspointe. Ten vadovavo kadedetų chorui. Dešimt metų vadovavo Šv. Alojzo bažnyčios chorui ir buvo tos bažnyčios vargonininku. Pastaruju metu buvo Vilniaus Aušros Vartų vargonininku. Veikė Muzikų-Vargonininkų Sąjungoje Amerikoje. Buvo aktyvus ir kitose organizacijose, dirbo Balfe, Bendruomenėje, Batune, lietuvių klubuose. Buvo veiklus šaulys.

Visada linksmas, energingas, geros nuotaikos, draugiškas visiem. Toks ir pasiliks visų atminime. (p.j.)

NEW YORKE

Darbininko skaitytojai, pirmieji atskubėję su 65 dol. auka sukaktyvinio koncerto proga: dr. Marytė Žemaitienė, Aleksandras Žemaitis, E. Donohue, A. Kazickienė, dr. P. J. Bagdas. Visiem nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Liudvika Koppinė jau nebe pirmą kartą didesne auka parėmia Darbininką. Minint laikraščio 65 m. sukaktį, ji atsiliepė su 100 dol. auka, o taip pat po koncerto vykstančiai loterijai atsiuntė savo vertingų rankdarbių 20 puikių laimikių. Ji savo rankdarbius yra ne kartą paaukojusi Darbininkui bei kitiems renginiams. Tėv. Petras Banūnas, Darbininko administratorius, nuoširdžiai dėkoja.

IRANA STANKŪNAITĖ DAINUOJA "LA BOHEME" OPEROJ

Irena Stankūnaitė-Silva, New Jersey Lyric Operos solistė, lapkričio 15 ir 22 Union aukštesniosios mokyklos auditorijoje, Cranforde, N.J., Puccini operoj "La Boheme" atlieka Musetos vaidmenį.

Šiame pastatyme dalyvauja gerų dainininkų. Bus ir simfoninis orkestras.

Irenos dainavimo karjera kyla.

Korp. Neo Lithuania New Yorke lapkričio 15, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje rengia tradicinį korporacijos įkūrimo metinių minėjimą. Pagrindiniu kalbėtoju bus teatro režisierius Jonas Jurašas, kurio režisuotas veikalas "Savižudys" ANTA teatre Broadway yra labai gausiai lankomas ir buvo teigiamai įvertintas New Yorke spaudos bei televizijos kritikų. Jis yra pirmasis lietuvis Amerikos pirmiausių teatro režisierių eilėse. Jis kalbės apie veikalą pasirinkimą, tinkamų aktorių atrinkimą, pastatymo ir scenos stilium ir su teatru susijusius kitus klausimus. Jis maloniai sutiko atsakyti į klausimus, kurie bus pateikti iš auditorijos. Muzikinę programą fortepijonu atliks vargonų virtuozas Albinas Prižgintas. Po minėjimo — kava, užkandžiai atgaiva. Visi kviečiami gausiai atsilankyti.

Jonas Jurašas, režisierius, kurio pastatytas veikalas "Savižudys" sėkmingai vaidinamas ANTA teatre Broadway, Manhattane, lapkričio 15, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje kalbės įvairiom teatro temom — apie veikalą pasirinkimą, aktorių atrinkimą, pastatymo ir scenos stilium. Taip pat atsakys ir klausimus. Prieš ketetą metų Jonas Jurašas atvyko iš okupuotos Lietuvos, kur jis nebegalėjo pakelti partijos teroro. Čia atvykęs jau pastatė kelis veikalus, vienių Stamforde, kitą Providence, R.I., kitus Manhattane. Ryšium su naujuoju "Savižudžio" pastatymu neseniai per vieną New Yorko radijo stotį buvo platus pasikalbėjimas, kur buvo paliestas jo darbas Kauno teatre, aplinkybės, kurios privertė pasitraukti iš krašto, ten esąs teroras ir pagaliau buvo aptartas šis pastatytas veikalas.

Jūratė Kazickaitė, Washington Star dienraščio redakcijos narė, irgi sėkmingai dalyvavo New Yorko maratone spalio 26. Ji atbėgo 10,085-oji. Jos laikas: 4:16:58. Iš 2500 moterų bėgikių Jūratė atbėgo 948-oji. Savo išpuolį iš maratono Jūratė aprašė Washington Star dienrašty spalio 28, ten išspausdindama išsamų straipsnį.

Dr. Vytautas Vygantas, gyvenęs Great Neck, N.Y., yra persikėlęs su šeima į Dallas. Ten išsikėlė American Airlines centrinė įstaiga. Šioje bendrovėje dr. V. Vygantas tarnauja jau eilę metų ir yra vienas iš viceprezidentų. Dabar jo adresas yra: 4811 Heatherbrook Dr., Dallas, Texas 75234.

Amerikiečių elitas, labai vertina. Muzikos sluoksniuose jos vardas minimas su pagarba. Ji pasižymi ir gera vaidyba.

Kas iš lietuvių norėtų išgirsti Irenos Stankūnaitės dainavimą, pamatyti jos vaidybą ir ta pačia proga pasiklausti operos, turėtų tuojau pasirūpinti bilietais. Pirmam spektakliui beveik visos vietos išpirtos. Dar yra bilietų lapkričio 22-raj dienai.

Lietuvos kariuomenės šventė minima lapkričio 23, sekmadienį. Pamaldos apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val., po pamaldų parapijos salėje minėjimas. Paskaitą skaito Balys Raugas iš Philadelphijos. Dainuoja Angelė Kiaušaitė.

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai, su New Jersey gydytojų grupe besilankę Anglijoje, iš Londono atsiuntė sveikinimus Darbininkui. Grįžę dalyvaus Darbininko sukaktyviniame koncerte.

Kasos Kredito Unijos narių kapitalas jau yra pasiekęs tris ketvirčius milijono dolerių. Visiem taupytojam išsiųsti pranešimai apie jų indėlio praeigį, kuris paprastai santaujų sąskaitose neša 7% metinių palūkanų. Dabar yra pats geriausias laikas Kasoje pirkti Certificates of Deposit, nes efektingas metinis nuosidimis yra pakilęs iki 12.5%. Pažymėtina, kad Kasoje Certificates of Deposit galima pirkti mažesnes sumomis, negu bankuose. Užtenka 500 dolerių padėti į Kasą, kad gauti aukštą 12.5% palūkanas, todėl nėra jokio reikalo sukaupti 10,000 dolerių sumą, kas yra būtina bankinėse įstaigose. Visi lietuviški kviečiami pasinaudoti proga pakelti savo santaujų vertę. Dėl informacijų skambinti 212 441-6799.

Henrikas Andriška su žmona atostogų išvyko į Floridą. Šveičiavosi pas Oniūnus Juno Beach, Fla. Ten jis drauge su Broniu Oniūnu atšventė savo 70 metų sukaktį. Vaišes surengė Bronė Oniūnienė.

Lietuvos vyčių Maspetho kuopa dalyvaus organizuoti mišiose už mirusius Lietuvos vyčių 110-tos kuopos narius. Mišios bus aukojamos lapkričio 16, sekmadienį, 11 val. ryto. Viešpaties Atsainymo bažnyčioje, Maspeth.

Rastos dvi knygos per Laisvės Žiburio koncertą. Pametusiai prašom skambinti 296-5655.

Kultūros Židinio tradicinis rudens vakaras Bus gruodžio 6, šeštadienį, 7 val. vakaro. Visos organizacijos ir pavieniai asmenys džiaugiasi ir naudojasi Kultūros Židiniu, todėl visi kviečiami atsilankyti ir paremti New Yorko ir apylinkės lietuviams taip svarbaus kultūrinio centro išlaikymą. Į rudens balių galima vietas užsisakyti iš anksto, skelbime nurodytu telefonu. Planuokite dalyvauti Kultūros Židinio septynių sukaktyvių šventėje.

A.A. KAZIUI MERKIUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame visiem, kurie mus atjautė ir mūsų skausmu dalinosi.

Dėkojame lankiesiems kopyčioje ir palydėjusiem | Forest Hills kapines.

Dėkojame už užprašytas šv. Mišias ir aukas Lietuvos ir Tautos Fondam.

Už atsisveikinimą su velioniu Lubino kopyčioje dėkojame Lietuvos vyčių 17-tai kuopai, Lietuvos Bendruomenės Bostono pirm. Alojzui Astravui, Lietuvos karių veteranų s-gos Bostono skyr. pirm. Broniui Galiniui, Jono Vanagaičio šiauliu kuopos pirm. Povilui Tylai, šachamatų klubo kolegai B. Keturakiui, So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos sekr. A. Matjoškai, ir New Yorko sportininkam atstovavusiam E. Stakniui. Taip pat dėkojame šiauliu garbės sargybai.

Dėkojame Šv. Petro parapijos klebonui kun. Albertui Kontautui, buvusiam klebonui kun. Antanui Baltrušūnui ir kun. vikarui Robertui Volungevičiui už šv. Mišių aukojimą.

Dėkojame už pareikštas užuojautas žodžiu ir spaudoje, bei užuojautos ir paguodos laiškus. Širdingas aciū visiem.

Ona Merkienė su šeima

BOSTONO ZINIOS

Naujas advokatas
Dalius Vasys baigė Harvardo universitetą Magna Cum Laude laipsniu. Čia jis studijavo istoriją ir literatūrą. Tada išvyko Chicagon į Northwestern universitetą, School of Law, kurį baigė gegužės 18. Dabar Chicago išlaikė advokato egzaminus ir ten pat pradėjo dirbti didelį advokatų įstaigoj.

Dalius tėvai inž. Jonas ir Bronė Vasiai gyvena Dedham, Mass. Dalius vyresnis brolis Algis yra baigęs politechnikos institutą ir gavęs bakalauro laipsnį iš chemijos, o vėliau dar Northeastern universitete gavo magistrų laipsnį. Dabar jis bendrovės, kurioje dirba, yra išsiųstas į Pietų Afriką keliam mėnesiam ir Pietų Afriką keliam mėnesiam, o dabar yra padavęs pareikšimą į graduate school aukštesniam laipsniui.

J. Kačinsko mišios

Gruodžio 13 Arlington Choral Society atliks komp. J. Kačinsko Mišias, parašytas Šv. Marijos Nekaltos Širdies garbei. Mindaugo krikšto 700 metų sukakčiai paminėti. Bus atlikta Arlington aukštesniojo mokykloje. Diriguos komp. John Bavičchi. Vargonų akompanimentas prikaitytas pučiamųjų orkestrui, kurį suorkestravo pats J. Bavičchi, susitaręs su J. Kačinsku. Tuo būdu Mišios gali būti atliekamos salėj, kur nėra vargonų.

Gruodžio 13, šeštadienį, 7 val. vak. šios Mišios bus pakartotos lietuvių publikai Lietuvių Piliečių klubo trečiame aukšte S. Bostone. Rengia Šv. Petro lietuvių parapija prieškalėdinio laikotarpio proga.

Didžiulis 100 asmenų choras yra Arlingtono Filharmonijos vokalinis padalinys didesniame choro ir orkestro kūriniam atlikti.

Aukos Tautos Fondui

A. a. kalbininko Petro Būte no prisiminimui jo šermenų metu aukojo: \$25 A. Mažiulis, po \$20 — O. Ivaškienė ir L.K.V.S. Ramovė, po \$10 — A. Andriūšienė, S. Griežė-Jurgelevičius, J. Kapočius, E. Kulbis, E. ir J. Manomaičiai, O. Vilenišienė, po \$5 — P. Bliumas, T. Bogužienė, F. ir J. Casper, T. Janukėnas, J. Jašinskas, A. Januška, E. Juciūtė, J. Lapšienė, L. Lendraitis, A. Lileikis, A. Matjoška, K. Šakenis ir J. Vizbaras.

Iš Moterų klubo susirinkimo Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubo susirinkimas įvyko spalio 11. Pirmininkė E. Vasyliūnienė pranešė apie savo kelionę po Europą. Ypatingai žaėjęsi Kristaus vaidinimais Oberammergau, Vokietijoje. Visa kelionė po Vokietiją ir Prancūziją buvo miela ir išpuodinga. Taip pat buvo valdybos rinkimai. Valdyba perrinkta ta pati.

E. Vasyliūnienė, I. Rasienė, J. Matjoškienė, I. Ulpaitė ir M. Lendraitienė.

Kandidatų parinkimas

So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos 1981 metų valdybos ir revizijos komisijos narių nominacija vyks lapkričio dr-jos namų antro aukšto salėj lapkričio 20, ketvirtadienį, nuo 6 iki 8 val. vak. Po to vyks draugiškos narių susirinkimas.

Mūsų mirusieji

Spalio 21 Arlingtone, Šv. Mykolo kapinėse, palaidotas Kazimieras Žaganevičius. Seniau jis yra gyveno S. Bostone, o pastutuiniu metu laiku Arlingtone.

Spalio 28 mirė Adolfas Ivanas, gyvenęs Dorchester, Mass. Palaidotas spalio 31 po mišių Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje S. Bostone, Our Lady of Sorrows kapinėse. Brocktone. Velionis mokėjo su visais gražiai sugyventi, būti visų mėgiamu ir mylimu.

Nuliūdime paliko žmoną Veroniką, dukteris Veroniką Bizinkauskienę ir Helen, sūnų Adolfą, o taip pat vaikaičius: Vytą, Nijolę, Zigmą ir Vidą Ivanas, Petrą, Andrių, Marytę, Paulių ir Veroniką Bizinkauskis, o taip pat eilę kitų giminių ir daugybę draugų.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

L.M.K.F. Bostono klubo narių susirinkimas įvyks lapkričio 15, šeštadienį, 2:30 val. popiet S. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos kambary už baro.

Vyčių rengiama "German Night" įvyks lapkričio 22 S. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos salėj.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 23 Lietuvių Piliečių Klube, So. Bostone.

Naujosios Anglijos šaulių rinktinės suvažiavimas įvyks lapkričio 29, šeštadienį, Lietuvių Piliečių dr-jos trečio aukšto salėj, So. Bostone.

Komp. J. Kačinsko parašytos Mišios Šv. Marijos Nekaltos Širdies garbei bus atliktos Arlington aukštesniojo mokykloje gruodžio 12, o pakartotos S. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos salėj gruodžio 13. Atlieka Arlington Choral Society 100 asmenų choras.

Kalėdinė vakaronė, rengiama L.M.K.F. Bostono klubo, įvyks gruodžio 13 Lietuvių Piliečių dr-jos antro aukšto salėj.

LAISVĖS VARPAS Sekmadeniais 11:30-12:10 val. 740 banga iš WCAS 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sek. nu 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

Mielam chorvedžiui, MYKOLUI CIBUI

mirus, jo žmonai Eufemijai ir broliui Juozui gilią užuojautą reiškia buvę operetės choro nariai:

Vytautas Alksnins
Jonas Černiauskas
Alice Černiauskienė
Olga Dailydaitė-Starke
Emilija Dėdinienė
Liucija Gudeliene
Alf. ir Ramutė Ilgānai
Mečislovas Ilgānas
Boreslava Jalinskiene
Vida Jankauskiene
Jonas Jankus
Aldona Katiniene
Malvina Klivečkiene
Birutė Labutiene

Birutė Liogienė
Helen Matthews
Marytė Menčtāniene
Petras Pagojus
Ged. ir Reg. Rajeckai
Alvita Ruokis
Angelė Rozevičiūtė
Josephina Senken
Bronė Spādiene
Jonas Šileikis
Vladas Vasikauskas
Alva Žarskūviene
Marija Žukauskienė

A.A. MUZIKUI MYKOLUI CIBUI

staiga mirus, jo žmonai Eufemijai reiškiamė nuoširdžią ir gilią užuojautą.

New Yorko vyrų choras
Perkunas

A.A. MUZIKUI MYKOLUI CIBUI

staiga mirus, jo žmonai Eufemijai ir kitiems artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime

Valerija ir Jonas Šileikiai

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielnamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti | banką ar juos atsiliti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj | traukia sumą | sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai | procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
480 West Broadway
South Boston
9 AM to 5:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500
NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 PM

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Z. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

DARBININKO Leidėjams ir Redaktoriams

Nuoširdžiai sveikiname DARBININKĄ švenčiantį savo brandžių 65ių metų gyvavimo sukaktį. Dėkojame už jo didelį ir prasmingą įnašą į lietuvių tautinį bei kultūrinį lobyną ir už pastovų Lietuvių Bendruomenės idėjos puoselėjimą. Ir ateityje DARBININKO puslapiai teatspindi mūsų visų pastangas išlikti ištikimais savai tautai ir padėti jos kovoje už laisvę ir nepriklausomybę.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos vardu,
 Vytautas Kamantas,
 pirmininkas

SIMO KUDIRKOS šuolio į laisvę

DEŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

Ivyks lapkričio 23, sekmadienį, 4 v. popiet
 Kultūros Židinio didžiojoje salėje,
 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Programoje — svarstybos: Simo Kudirkos šuolis į laisvę
 1. S. Kudirkos šuolio poveikis į lietuvių visuomenę, — rašytojas-visuomenininkas VYTAUTAS VOLERTAS;
 2. S. Kudirkos šuolio poveikis į amerikiečius ir tarptautinėje plotmėje, — DAIVA KEZIENĖ;
 3. Veiksniai ir įvykiai, nulėmę S. Kudirkos šuolio laimingą pabaigą, — RIMA MIRONIENĖ.
 Moderatorius — Vytautas Volertas.

Drauge bus ir Simo Kudirkos gautų žymenių paroda.
 Minėjimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

L. F. Bičiulių N.Y. Sambūris

KAS BUS DARBININKO METINIAME KONCERTE?

Šis Darbininko metinis koncertas yra rengiamas ryšium su Darbininko 65 metų sukaktimi. Ta proga iš Chicagos yra pakviesta iškiliausios lietuviškos pajėgos — solistai: sopranas Dana Stankaitytė, tenoras Stasys Baras, bosas Jonas Vaznelis. Jiem akomponuoja nuolatinis jų koncertų palydovas muz. Alvydas Vasaitis.

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: lapkričio 15, šeštadienį, Korp.Neo-Lithuanios metinė šventė mažojoje salėje; lapkričio 16, sekmadienį, 3 v. popiet Darbininko sukaktuvinis koncertas. Po koncerto — vaišės.

New Yorko vyrų choras Perkūnas šį savaitgalį, lapkričio 15, išvyksta koncertuoti į Baltimorę. Chorą pakvietė Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba.

L.M.K. Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus lapkričio 19, trečiadienį, 7:30 v.v. įprastinėje vietoje. Congregational bažnyčios salėje, 91 St. ir 85 Rd. Kampas Wooddhavene. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai, Leonia, N.J., dosnūs lietuviškos veiklos rėmėjai, vėl paaukojo po 100 dol. lietuvių pranciškonų vienuolynui ir Kultūros Židiniui.

Lietuvė ieško kambario. Skambinti Darbininko redakcijai 827-1352.

Reikalingas kambarys viengungiui pensininkui. Gali būti su baldais arba be baldų. Skambinti Darbininko administracijai 827-1351 arba vakarais po 6 val. 849-9465.

Ieškomas trijų kambarių ir virtuvės butas Wooddhavene. Ieško vienas suaugęs žmogus. Skambinti į Darbininko redakciją.

Koncertas sudarytas iš lietuviškų ir tarptautinių operų arijų, duetų, trijų. Jų atlikime plačiai pasireiškia solistai. Ir visus maloniai nustebins ištraukos iš lietuviškųjų operų, nustebins savo turtingumu, forminiu įvairumu. Įsiterpdamos į tarptautines operas, jos parodo, kad ir lietuviai kompozitoriai sugeba stilingai kurti.

Po koncerto žemutinėje salėje bus vaišės. Veiks baras, užkandinė. Visi galės dar valandėlę maloniai pasižmonėti, praleisti laiką, pasikalbėti su bičiuliais. Vaišių metu bus pristatyti ir pagerbti visi mecenatai, kurie šios sukakties proga Darbininkui paaukojo 65 dol.

Visi kviečiami lapkričio 16, sekmadienį, 3 val. popiet atsilankyti į Kultūros Židinį, pasidžiaugti Darbininko laikraščio gražia sukaktimi, pasidžiaugti jo darbais, drauge išgirsti iškilių, aukšto lygio koncertą, dalyvauti vaišėse.

Jaunučių, jaunių ir vyr. moksleivių ateitininkų susirinkimas įvyks lapkričio 22, šeštadienį, tuoj po mokyklos — 1:30 v. Kultūros Židinyje. Visi kviečiami dalyvauti.

Namų šildymo ir kanalizacijos reikalais (Heating installation and repairs, plumbing), norint pakeisti alyvos šildymą į gazo sistemą ir pan., galima kreiptis į Antaną Škerį, Jr. Telef. 212 847-5642.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidraudami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS RUDENS BALIUS

lapkričio 22, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židiny
 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Programoje:
 PAULIUS RAJECKAS ir NEIL INTRAUB
 — pantomimikai
 su dar niekam nematyta programa.

Šokiams gros JOE KAZLO orkestras.

7 val. kokteiliai, 8 val. programa.

Stalus ir pavienias vietas užsisakyti:

Aušra Garbauskienė — 516 694-2471
 Algis Jankauskas — 212 849-2260
 Vita Matusaitienė — 201 994-1229
 Gintas Žemaitaitis — 203 847-1779
 Ina Gvildienė 212 356-7871

Auka — 15 dol.

Studentams — 8 dol.

Iki malonaus pasimatymo!

Lietuvos kariuomenės atkūrimo MINĖJIMAS

Ivyks lapkričio 23 d., sekmadienį

11 val. iškilmingos mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioj
 Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis

12 val. minėjimas parapijos salėje
 Žodį tars visuomenininkas BALYS RAUGAS iš
 Philadelphijos

Menėnėje dalyje dainuos solistė

ANGELĖ KIAUŠAITĖ

Po programos — vaišės. Veiks bufetas.

Visi kviečiami kuo gausiausiai atsilankyti!

Iėjimo auka — 4 dol.

Minėjimą rengia:
 RAMOVĖNAI, KURĖJAI SAVANORIAI,
 BIRUTIETĖS IR ŠAULIAI

DARBININKO 65 metų SUKAKTUVINIS KONCERTAS

1980 lapkričio 16, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židiny

Dalyvauja solistai:

STASYS BARAS
 DANA STANKAITYTĖ
 JONAS VAZNELIS

Akomponuoja:
 ALVYDAS VASAITIS

PO KONCERTO VAIŠĖS, LAIMĖJIMAI,
 PASIŽMONĖJIMAS

Iėjimo auka \$6.50
 Moksleiviam \$4.00

VISI KVIEČIAMI!

Chicagos žymieji solistai. Iš k. Jonas Vaznelis, Dana Stankaitytė, Stasys Baras ir jų akompaniatorius Alvydas Vasaitis. Jie visi atvyksta į New Yorką ir atliks programą Darbininko 65 metų sukaktuviniame koncerte, kuris bus lapkričio 16 Kultūros Židiny.